

NEDJELJNI

BANJALUKA, 10. i 11. avgusta 1985.
Broj 4476 Godina XLII Cijena 32 dinara

TRAD

GLAS

BIBLIOTEKA "PETAR KOČIĆ"
Moše Pijade 12-a
78000 BANJALUKA

LIST SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA

IZLAZI SVAKOG DANA OSIM NEDJELJE

ČETRDESET GODINA OD TREĆEG ZASJEDANJA AVNOJ-a

HOD DO DELEGATSKE SKUPŠTINE

● Ustavotvorna skupština je-
dila do 31. januara 1946. godine
kada je usvojen prvi Ustav FNRJ, a
poslije toga je nastavila rad kao

Narodna skupština FNRJ, kao
prvi redovni, najviši organ vlasti
nove države

Strana 2.

STOČARSTVO PREŽIVLJAVA TEŠKU KRIZU OD KAMATA — ŠNICLA PROVIDNA!

● Da bi se na društvenom gaz-
dinstvu proizveo kilogram svinje-
tine, valja izdvojiti za kamate 34,59

dinara! Gubitak „Svinjogojske
farme“ u Novoj Topoli na polugodi-
štu je bio 350 miliona dinara, a za ka-
mate je plaćeno 290 miliona. Uzalud
vrhunska proizvodnja — na kilogra-
mu mesa se gubi 54,27 dinara sa
tendencijom da ovaj gubitak bude
veći.

Strana 6.

KOLIKO SU
ZEMLJORADNICI
SAMOUPRAVLJAČI?

Man'te se forme...

● Ako sam bolestan, posao
na mom imanju će ostati
nezavršen, na godišnji odmor
ne mogu misliti, jer me nemože
zamijeniti. Kako se onda može
tvrditi da smo izjednačeni sa
radnicima sa kojima smo se
udružili — pita se Milutin Ko-
vačević, udruženi zemljorad-
nik iz Turjaka

Strana 7.

NOVE POJEDINOSTI O NES-
TANKU TV—PRIJEMNIKA U
„RUDI ČAJAVECU“

Televizori od rezervnih dijelova

● Od Željezničke stanice u
Banjaluci, na koju je stizala uv-
ozna roba, na putu do fabri-
čkog kruga nestajali su
dijelovi ● Kod četvorice radni-
ka u trenutku hapšenja pro-
nađeno 160 različitih dijelova
elektronske robe.

Strana 3.

LJUDSKE SUDBINE

Jedna ispovijest — dva ožiljka

● I Radi Drliću, Kozar-
čaninu, rat je ukrao dje-
tinjstvo... Život su mu spa-
sili Zejna i Smajil Galić,
čijeg je sina Sakiba,
igrom slučaja upoznao
poslije 40 godina... Našao
je pobratima postao gas-
tarbajter u SR Njemačkoj,
gdje su mu „ukrali“ sina
jedinca...

Strana 8.

MANJE VITAMINA
IZ BANJALUČKE
„VITAMINKE“

Suša

Samo da je više voća i povrća, bilo bi mnogo bolje

prekrojila plan

BANJALUKA, 9. avgusta — Uz već
poznate nedaće koje odavno prate
„Vitaminku“ ovogodišnja suša je samo
pogoršala stanje. S krajiških i drugih
njava stiže neuobičajeno malo voća i
povrća, pa je sasvim izvjesno da će
ovogodišnji plan od 11 hiljada tona pre-
radevina povrća i isto toliko voća biti
umanjen za 30 odsto. Ipak, u ovom
kollektivu čine sve da se nepovoljna si-
tuacija ublaži. Uspjeli su zalih gotovih

proizvoda dovesti u optimalne granice
— tromjesečnu proizvodnju. Organiza-
ciju rada prilagođavaju novonastalom
stanju i praktično se radnici sele
svakog sata s jedne na drugu proizvo-
dnu liniju, zavisno kakve sirovine
pristižu.

Ipak, ostaje utisak, da bez pomoći
šire društvene zajednice, prije svega u
reprogramiranju ranijih dugova i

osiguravanju obrtnih sredstava,
ovdje nema ozdravljenja.

U prvih šest mjeseci gubitak je 391
milijon dinara i rekordan je, u banja-
lučkoj privredi!

Strane 12. i 13.

B. BOŽIĆ
snimio: D. KEČMAN

GLAS

i Nektar

NAGRAĐUJU

STRANA 13.

KRAJEM NEDJELJE

BIO JE SAMO POKUŠAJ

Situacija na Bliskom istoku toliko je komplikovana i neizvjesna da je praktično nemoguće predvidjeti i sa sigurnošću tvrditi da bi se nešto sutra moglo dogoditi. A ako je riječ o arapskim zemljama, onda ova konstatacija vrijedi još više. Potvrdio je to i Samit Arapske lige u marokanskom gradu Kazablanci.

Od stvaranja Arapske lige govori se o njoj kao organizaciji koja treba da doprinese većem arapskom jedinstvu u njegovoj političkoj borbi za ostvarenje legitimnih prava na nacionalnu teritoriju. No nikada to jedinstvo nije ostvareno, niti je Arapska liga istupila potpuno jedinstveno u nekoj političkoj akciji. Nije to bio ni sada slučaj. Sastanku u Kazablanci, sazvanom na inicijativu marokanskog kralja Hasana Drugog, kao zamjenu za neodržani skup u Džedi, od 22 člana Ligenisu prisustvovali Egipat (koji je isključen iz Arapske lige nakon potpisivanja Kemppejvidžskog sporazuma), zatim Liban, Sirija, Južni Jemen, Libija i Alžir. A sve su to zemlje sa izuzetnim političkim značenjem ne samo u regionu, nego i šire.

Svaka od odsutnih zemalja ima svoje razloge zbog čega je bojkotala skup, ili joj se čini da su to valjani razlozi. Bilo kako bilo, Samit u Maroku pokazao je koliko su duboke provalice koje odvajaju takozvane radikalne zemlje (Južni Jemen, Sirija, Libija) zalažu se za veoma oštar kurs u rješavanju problema u regionu, u prvom redu palestinskog pitanja. Svojim nedavnim posredovanjem u libanskoj krizi Damask kao da je osjetio kako raste njegova uloga, mada u pozadini svega treba posmatrati i nastojanje Sovjetskog Saveza, čiji je Sirija veliki prijatelj, da se više angažuje u bliskoistočnom području. Radikalizam Libije je dobro znani njeni postupci su po pravilu nepredvidivi. To potvrđuje i prisustvo libijskog ministra na pripremnom ministarskom sastanku u potom napuštanje Kazablance nakon što nisu prihvaćeni libijski zahtjevi.

Ne treba zanemariti ni činjenicu da i oni koji su sjedili u Kazablanci nisu bili jedinstvenih pogleda. Otuda je i rezultat skupa kompromis koji nikoga nije zadovoljio u potpunosti, ali se svi tiješee kakosubar pokušali da pokažu svoju želju za jedinstvom, kojeg niti je želja, niti ga ima, niti je u skorju budućnosti u izgledu. Iz prostog razloga što su razlike među arapskim zemljama u ideološkom, društvenom, ekonomskom, socijalnom i mnogim drugim pogledima tolike da ih je danas nemoguće prevazići. Ako se još pri tome ima u vidu želja za dominirajućim položajem u arapskom svijetu, prisutna u nekoliko država, iz čega proističe i rivalitet, onda je situacija još jasnija.

I u Kazablanci je dominiralo palestinsko pitanje, odnosno položaj, nimalo zavidan, palestinskog naroda. Nedavni jordansko-palestinski sporazum i nastojanje Jasera Arafata i kralja Huseina da se izade iz sadašnje pat-pozicije u priznavanju legitimiteta PLO, osjetno je blaži čak i od blage formulacije usvojene na samitu u Fesu prije tri godine. I to je bio povod da se počne govoriti o „izdaji arapske stvari“ i slično, a ustvari političko-diplomatska akcija je jedini način da se bliskoistočna kriza ublaži. Potvrdila su to i tri rata sa Izraelom, i Libanska tragedija, i stradanja palestinskog naroda. Tvrđoglavu odbijanje ovih činjenica samo odlaže početak kakvog-takvog mirovnog procesa. I mada je i u takvim prilikama moguće eskivirati političko rješenje bliskoistočnog problema, onaj ko to čini biće izložen još većoj osudi međunarodne javnosti. Radikalizam prema Izraelu, podjednako kao i radikalizam u odnosu na one koji nisu na istim pozicijama, samo idena ruke protivnicima mira na Bliskom istoku ostavljajući ovo područje jednim od najopasnijih kriznih žarišta u svijetu, jer se tu prepliću interesi velikih sila. A one traže, nema nikakve dvoumice, uporišta za takvu svoju politiku.

A. OTOVIĆ

SKJ I ISTORIJSKI PROCESI

Revolucija ne trpi stare odnose

SKJ je više nego bilo koja druga komunistička partija u novijoj istoriji ostvarivala revolucionarne proboje i podvige, koji mu daju pravo da bude ponosan na svoje djelo i da se ne osjeća posebno krivim ili inferiornim zbog teškoća s kojima se danas suočava jugoslovensko društvo. To, međutim, ne znači da treba da sija od zadovoljstva zbog sadašnjeg stanja u zemlji, odnosno u svojim redovima. Štaviše, stanje ga obavezuje na kritički odnos prema sebi i svom djelu.

Ovo mišljenje iznio je Radovan Radonjić, za okruglim stolom u raspravi „SKJ i revolucionarni procesi - stvarnost i perspektive“.

U ideološko-teorijskom, pa i praktično-političkom smislu, SKJ je po davno prešao onaj rubikon do čijih obala još nisu došle mnoge komunističke i radničke partije - predočava Radonjić. Predvođeni jednu po mnogo čemu autentičnu socijalističku revoluciju, razumijevajući njene zahtjeve i potrebe, on je prije tri i po decenije izišao iz orbite „jedinственог концепта“ i „univerzalnog modela“ socijalizma. I definitivno se opredijelio za samostalno iznalaženje puteva i mogućnosti revolucionarnog preobražaja društva, koji će najviše odgovarati i datim konkretnim potrebama specifičnog jugoslovenskog nacionalnog ambijenta i općim interesima istorijskog procesa. Da tim nesumnjivo istorijskim probom SKJ nije jednom zauvijek otklonio sve prepreke i teškoće, Radonjić navodi da se isada nalazi pred jednom takvom preprekom, jer „revolucija koju predvodi i koja uprkos svih teškoća i dalje teče, ne može više da trpi stare odnose (birokratsko-etatskičkog posredovanja), niti da se odvija na stari način - po semama i mjeri otuđenih nosilaca ekonomske i političke moći.“

ČETRDESET GODINA OD TREĆEG ZASJEDANJA AVNOJ-a

HOD DO DELEGATSKE SKUPŠTINE

● Ustavotvorna skupština je radila do 31. januara 1946. godine kada je usvojen prvi Ustav FNRJ, a poslije toga je nastavila rad kao Narodna skupština FNRJ, kao prvi redovni, najviši organ vlasti nove države

Desetog avgusta se navršava četiri decenije od kada je u oslobođenom Beogradu, na Trećem zasjedanju AVNOJ-a nastavio rad kao Privremena narodna skupština Demokratske Federativne Jugoslavije.

Treće zasjedanje AVNOJ-a odnosno Privremene skupštine, trajalo je od sedmog do 26. avgusta 1945. godine. Pored 318 delegata u radu je učestvovalo i 50 poslanika buržoaskih stranaka izabranih na izborima 1938 godine. AVNOJ je proširen na preporuku Jaltke konferencije da se u život sprovede sporazum Tito-Šubišić, što je jugoslovensko rukovodstvo prihvatilo. Tokom zasjedanja AVNOJ je potvrdio sve odluke Predsjedništva donijete između Drugog i Trećeg zasjedanja. Predsjednik vlade, maršal Tito je podneo ekspozice o političkom i vojnom radu NKOJ-a (Nacionalnog komiteta oslobođenja Jugoslavije) i Vrhovnog štaba i istakao rezultate postignute između dva zasjedanja, kako na bojnopolju, tako i u pogledu učvršćivanja narodne vlasti i organizacije i funkcionisanja državnog aparata. Na sjednici održanoj 10. avgusta AVNOJ se proglasio

Privremenom narodnom skupštinom, koja je bila samo nastavak AVNOJ-a, isti, privremeni, najviši organ vlasti nove države. U toku avgusta Privremena skupština je zasjedala samo jednom i tom prilikom donijela više zakona kojima je organizovan politički život u zemlji i pripremljen rad buduće Ustavotvorne skupštine. Tom prilikom je odobrena odluka Glavnog narodnog odbora AP Vojvodine i Autonomne oblasti Kosova i Metohije da se priključe federalnoj jedinici Srbije. Usvojena je i Rezolucije o teritorijalnim pravima Jugoslavije na krajeve koji su poslije prvog svjetskog rata priključeni Italiji.

Ustavotvorna skupština se prvi put sastala 29. novembra 1945. kada je donijeta istorijska odluka o proglašenju Federativne Narodne Republike Jugoslavije, zajednice ravnopravnih naroda i narodnosti. Time je konačno ukinuta monarhija. Ustavotvorna skupština je radila do 31. januara 1946. kada je proglašen prvi Ustav FNRJ. Poslije toga je nastavila rad kao Narodna skupština FNRJ - prvi, redovni, stalni, najviši organ vlasti nove države.

REKLI SU...

STRAH

„Pod brigom za jugoslovenski interes ne smije se kriti želja za etatizmom i centralizacijom vlasti, ali ni strah od centralizma ne smije biti paravan za uzdizanje parcijalnih interesa nad jugoslovenskim“.

(Dara VUČINIĆ)

KRIZA

„Jugoslovensko društvo ne može izaći iz krize ako ne osnaži bitne dimenzije svoje globalne koncepcije razvoja, u prvom redu samoupravljanja kao osnovu ekonomske i političke organizacije društva. Produktivne su one kritike naših iluzija o socijalizmu koje, ne dovodeći u pitanje historijsku osnovnost borbe za socijalizam, pridonose praktičnoj razradi tih bitnih dimenzija socijalističkog modela razvoja“.

(Dr Silvano BOLČIĆ)

PRENOSIMO

VJESNIK - SEDAM DANA

Svašta iz uvoza

Poneki dinar (ili čak dolar) uštedjeli bismo i kad u svijetu ne bismo kupovali i ono što nam treba i ono što nam ne treba. Jedan pedantan kronicar bilježio je što putuje - s jedne i druge strane - na granicama prijelazima Horgoš i Kelebija. I imao je što zabilježiti.

U Mađarsku se ovih dana intenzivno izvozi kukuruz, a uvozi - pšenica. Trgovci kao da strahuju da nešto lošiji urod neće biti dovoljan da napuni silose. Zato su s uvozom počeli dok je žetva još trajala.

Brižni trgovci, valjda u strahu da nam turisti ne ostanu gladni, požurili su i s uvozom svinjskih glava. Kao da im nitko nije rekao da u hladnjačama imamo na tisuće tona izvrsne svinjetine.

Medu uvezenim artiklima su i metalne dimovodne cijevi za peći i štednjake na kruta goriva suhi celer i mrkva (istodobno je mrkva na nekim našim poljima zaoravana) iz Nizozemske i Njemačke, a iz jedne istočnoevropske zemlje stiglo je i nekoliko kamiona - starog papira.

Na nekom drugom granničnom prijelazu, moglo se vidjeti i gorivo, drvo što je za Karlovcane uvezeno iz Mađarske. Kako piše „Karlovački tjednik“, drvo je uvezla radna organizacija „Plamen“. I sad neka nam netko predbaci da smo izvoznici trupaca. Šipak! Mi izvozimo automobile, a uvozimo cjepanice.

Miroslav KOPRIVICA

KADROVSKA POLITIKA

Milan Alašević

„GLAS“ List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiška, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf, i Srbać.

Izdaje i štampa NIGRO „Glas“ Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovnog odbora NIGRO „Glas“ Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović

Uređuje Redakcijski kolegij: Mirko Kijšjan, (banjalučka hronika) Emin Krkić, (opštećevni desk) Tomo Marić, (sport), Miloš Milinović (Bosanska krajina), Arif Šitnica (tehnička redakcija), Sabira Piragić (desk), Nada Puvčić (kultura), Nebojša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Fadil Smajić (hronike), Dragiša Spremo (Nedjeljni Glas).

Novinski savjet lista „Glas“ Ivan Andričić, Nusreta Borić (predsjednik) Edhem Čizmić, Mileško Čerketa, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marulić, Islam Mehić, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Grozda Regodić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.

Prvi broj „Glasa“ izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas“ izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine“, a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine“. Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas“. Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas“ je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zrcama. Od 8. februara 1983. „Glas“ izlazi kao dnevni list.

GLAZURA ZA 20 DANA

● **Saobraćaj se neće obustavljati, a neće biti ni ograničenja**

BANJALUKA, 9. avgusta — Sanacija i presvlačenje dijela auto-puta Banjaluka — Klašnice finalnim slojem asfalta, počće 12. avgusta, mada se sa pripremnim radovima počelo nekoliko dana ranije.

Naime, sanacionim radovima prethodilo je isjecanje oštećenih mjesta na koja otpada oko 2.000 kvadratnih metara ukupne površine dionice koja iznosi 150 hiljada kvadratnih metara.

Ovo smo saznali na radišću OOUR—a „Niskogradnja“ sarajevskog GP „Put“, koji izvodi radove na sanaciji i presvlačenju. Duž čitave dionice od 10 kilometara treba da se izvrši sanacija, dok će se presvlačenje asfaltom izvesti na dužinu od oko tri kilometra. Ovo bi trebalo da bude završeno do 25. avgusta, dok će se sa sanacionim radovima na preostalom dijelu nastaviti i poslije

ovog roka.

— Radnici i mehanizacija su potpuno spremni, a ovi radovi će se izvoditi bez zaustavljanja saobraćaja i bez nekih većih ograničenja, izuzev što će se na potezima od oko 500 metara saobraćaj odvijati na dvije umjesto na četiri trake, dok će se svaki dan nakon prestanka radova, i u toku noći, saobraćaj odvijati bez ikakvih ograničenja — kaže Džemal Dubica, rukovodilac radišća i dodaje da će i ovaj put, kao i uvijek prilikom sličnih zahvata znatnu pomoć izvođačima radova pružiti saobraćajna policija.

Za sanaciju oštećenja i presvlačenje biće potrebno ugraditi oko šest hiljada toni asfalta mase, a vrijednost ukupnih radova procjenjuje se na 75 miliona dinara.

N. STANOJEVIĆ FAJKOVIĆ

Neimari obećavaju da će posao obaviti na vrijeme

POČELA TREĆA SMJENA SORA „TITOV DRVAR 85“

Juriš na udarništva

TITOV DRVAR, 9. avgusta — Sinoć je u omladinskom naselju „Slavko Rodić“ na svečan način otvorena treća smjena SORA „Titov Drvar 85“. Treću smjenu je otvorio u prisustvu brojnih gostiju predsjednik Poslovnog odbora Šipad-Grmeč Brane Grubor.

Na SORA „Titov Drvar 85“ radi 200 brigadista iz Titovog Velesa, Bosanskog Šamca, beogradske opštine Savski venac, Pristine i Pećinaca.

D. MUTIĆ

BRIGADISTI SORA „BIHAĆ 85“ U TITOVOM DRVARU

Saradnja za primjer

BIHAĆ, 9. avgusta — Saradnja između omladinskih radnih akcija Bihaća i Titovog Drvara je na zavidnom nivou.

Ona će biti i dalje dograđivana jer će svih sedam brigada koji rade na SORA „Bihać 85“ u nedjelju, 11. avgusta posjetiti Titov Drvar i biti gosti u omladinskom naselju „Slavko Rodić“. Druženje brigadista iz Bihaća koji rade na modernizaciji i elektrifikaciji Unske pruge i Titovog Drvara koji pošumljavaju goleti je svakako primjer izvanredne saradnje.

D. MUTIĆ

UGROŽENI PČELINJACI U BOSANSKOM GRAHOVO

PČELE TROŠE ZIMSKU ZALIHU

BOSANSKI GRAHOVO, 9. avgusta — Dugotrajna suša nanijela je veliku štetu pčelinjacima u Bosanskom Grahovu. Suša na livadama uslovlja je prehranu pčela medom koji je predviđen za zimu.

Vlasnici oko dvije hiljade pčelinjih društava našli su se u zaista teškoj situaciji. Pčelari se priboravaju pomora pčela.

Ni pčelarsko društvo „Vrjesak“ ne čini koliko bi moglo. Nema snabdjevanja pčelara čak ni stručnom literaturom. Inače, svejeveće interesovanje za bavljenje ovim „slatkim“ zanimanjem u ovom kraju. Grahovskim pčelarima sada ne preostaje ništa drugo nego da se nadaju da će uskoro pasti kiša koja bi osvežila livade i pčelama ponudila bogatiju pašu.

M. AREŽINA

SINOĆ U NASELJU „MLADOST“ OTVORENA DRUGA SMJENA SORA „BANJALUKA“

RADI SEDAM BRIGADA

BANJALUKA, 9. avgusta — Na svečan način u naselju „Mladost“ u Banjaluci sinoć je otvorena druga smjena Savezne omladinske radne akcije „Banjaluka 85“.

Poslije svečanog defilea brigada i raporta koje su predali komandanti brigada iz Zemuna, Bjelovara, Čitlika, Bijelog Polja, Pančeva, Smedereva i Nirnberga, u ime grada domaćina brigadiste je pozdravio Filket Tuček, sekretar Predsjedništva OK SK Banjaluka, koji je, između ostalog, podsjetio:

— Banjaluka sa 60 hiljada mladih s pravom nosi epitet grada mladosti, ali i svijetlih slobodarskih tradicija, posebno u razvoju radničkog pokreta i narodnooslobodilačke borbe. Naša omladina je u toku revolucije, a posebno u posljednjoj izgradnji svojim dobrovoljnim radom dala ogroman doprinos izgradnji naše socijalističke zajednice.

Poseban pečat ovogodišnjeg akcije daje i brigada „Jedinstvo“ iz Nirnberga, sastavljena od djece naših radnika privremeno zaposlenih u Saveznoj Republici Njemačkoj. Mladići i djevojke iz ovog prijateljskog grada zajedničkim radom i druženjem pokazuju da je akcija mjesto na kome dosljedno čuvamo tekovine bratstva i jedinstva, ravnopravnosti i zajedništva naših naroda i narodnosti.

U zabavnom dijelu programa učestvovali su brigadisti naselja Mladost i grupa „ASIJIA“ iz Gornjeg šehera.

Z. LANDEKA
Snimio: D. RELJIĆ

Sa svečanog defilea brigada

BANJALUKA

AEROZAGADENJE

Prema podacima dobijenim od banjalučkog Instituta zaštite za 8. i 9. avgust 1985. godine, koncentracija sumpor-dioksida po kubnom metru izmjerena je u Centru 44, Mejdanu 56, Vrbanj 86, Česmi 59, Delibalinom selu 45. Dozvoljena gornja granica kratkotrajne koncentracije iznosi 500, a dugotrajne 150 mikrograma.

Koncentracija čađi po kubnom metru izmjerena je u Centru 16, Mejdanu 20, Vrbanj 10, Česmi 13, Delibalinom selu 11, a dozvoljena gornja granica i kratkotrajne i dugotrajne koncentracije je 150 mikrograma.

NOVE POJEDINOSTI O NESTANKU TV-PRIJEMNIKA U „RUDIJU ČAJAVECU“

TELEVIZORI OD REZERVNIH DIJELOVA

● **Od željezničke stanice u Banjaluci, na koju je stizala uvozna roba, do fabričkog kruga nestajali su dijelovi ● Kod četvorice radnika u trenutku hapšenja pronađeno je 160 različitih dijelova elektronske robe**

BANJALUKA, 9. avgusta — U istražnom zatvoru u Banjaluci zbog osnovane sumnje da su duže vremena krali crno-bijele televizore, katodne cijevi, šasije i druge dijelove za tv-prijemnike kao i drugu „elektronsku robu“ nalazi se osam radnika SOUR-a „Rudi Čajavec“, dok je deveti poslije saslušanja pušten.

Vinovnici ove neobične radnje su Predrag Gavrić (22) radnik u magacinu OOUR-a „Crno-bijela tehnika“, zatim poslovoda magacina iz istog kolektiva Luka Pepić (34), kao i Dušan Latinić (33) šef ulazne kontrole, Nikica Josipović (25), elektrotehničar, Radenko Janković (27),

poslovoda ulaznog magacina, dok je vozač Dobrovoje Radenović poslije utvrđivanja stepena krivice pušten kući.

Nestajali televizori, zvučne kutije...

Pored radnika ovog OOUR-a pritvoreni su i radnici Radne organizacije SOUR-a „Čajavec“, Miroslav Drinić (25), i Ramo Turkanović (25), koji su u ovoj tvornici radili kao čuvari na portirnici. Od prekičuce se u pritvoru nalazi i glavni kontrolor u kolektivu „Crno-bijela tehnika“, Borislav Matosević (23).

Kao što smo već izvijestili, inspektori Opštinskog SUP-a

u Banjaluci duže vrijeme su pratili kamione sa uvoznim televizorima iz Čehoslovačke i Poljske, koji su na putu od željezničke stanice u Banjaluci, gdje je ova roba stizala, svračali na privatne posjede, pa tek onda u fabrički krug.

Prema prvim saznanjima kradena roba je pronađena u Laktašima, Novoj Topoli, ali i u Futogu i Novoj Gadiški. Mada je veći dio ukradene robe pronađen, a isto tako je utvrđeno da ove krađe traju još od 1982. godine, za sada se ne može utvrditi iznos štete, jer je u „Čajavcu“ kolektivni godišnji odmor.

Koliki je javašluk vladao od sada u ovom kolektivu govori podatak da je kod četvorice pritvorenih pronađeno 160 različitih dijelova namijenjenih za ugradnju u elektronske uređaje. Za sada je utvrđeno da su nestajali televizori različitih tipova, crno-bijeli, ali i mnogo drugih dijelova za

televizore, kao i zvučne kutije, zvučnici, kasetofoni koji čak još nisu ušli ni u proizvodnju, zatim razni drugi dijelovi, da bi se kao pod normalno uzimali u kolektivnu i — „štimeri“ kanala na televizore, koji su načinjeni od plastike.

Umiješani i čuvari

Prema izjavi svjedoka Mirka Mušana, inače portira, Luka Pepić i Nikica Josipović su jednom prilikom iz fabričkog kruga iznosili veliku ceradu, koja je služila kao magacin, i častili ovog čuvara sa dva-piva. Tada su iznijeli pod tom ceradom i četiri televizora.

Inače, televizori su se sastavljali od rezervnih dijelova. Na primjer, sa hiljadu komada televizora iz uvoza stigne i rezervnih dijelova za još stotinu, a ovi spretni momci su po knjigama prikazivali da su u kratkotrajnom transportu oštećivani televizori, pa su

odmah morali ugrađivati rezervne dijelove. Tako su njima ostajale šasije, katodne cijevi i ostali sklopovi, od čega su sastavljali televizore. Ovom majstorluku, koliko je već bio uhodan sa stručnjacima, pridružio se i čuvar Ramo Turkanović, koji je televizore sastavljao kod kuće. Na primjer, tamo gdje treba neki dio zalemiti, pošto nema lemlicu, on je lijepio „selotejpom“

Kako se saznaje, u ovoj radnji je najviše dijelova odvezeno fabričkim vozilom „reno 4“, kojim su najpješće Luka Pepić i Nikica Josipović iz fabrike izvozili televizore na — reklamacije.

Kako se očekuje, mada još nema zvaničnog saopštenja, ovo djelo bi se trebalo umjesto krađe prekvalfikovati na pljačku, bar po iznosima nastale štete do kojih se do sada došlo.

D. KECMAN

SAVEZNA KONFERENCIJA SSRNJ OVOG LJETA

Nema vremena za predah

Na sjednicama u prvoj polovini septembra razmatraće se privredna kretanja i voditi debata o Nacrtu društvenog plana Jugoslavije u narednom srednjoročju

BEOGRAD, 9. avgusta (Tanjug) — Tekuće društveno-ekonomske (ne)prilike u zemlji ne dozvoljavaju zaposlenima u Saveznoj konferenciji uobičajeni avgustovski predah.

Ovog mjeseca će se, naime, u SK SSRNJ održati više rasprava, o dobrovoljnom omladinskom radu, energetske situaciji, privrednim kretanjima i bezbjednosti saobraćaja, ali će se privesti kraju i pripreme za septembarske sednice na kojima će biti riječi o ostvarivanju ekonomske stabilizacije i srednjoročnom planu razvoja zemlje.

Da bi ovako ambiciozno sročeni plan ostvarili, kaže član Predsjedništva SK SSRNJ Mi-

lan Rakas, koji je ovih dana „dežurni“ funkcioner, veći broj političkih i stručnih radnika koristeće samo dio godišnjeg odmora.

Ambiciozno

Švakodnevno de kontaktira sa predstavnicima Saveznog izvršnog vijeća, Saveznog zavoda za društveno planiranje, Privredne komore Jugoslavije, Savezom sindikata i drugim društveno-političkim organizacijama u Federaciji, republikama i pokrajinama.

Neдавно je održana rasprava o požarima, zatim je na redu razmatranje energetske situa-

cije u zemlji, odnosno razgovor u mjerama koje treba preduzeti da bi se spremno dočekala zima. Pripremljen je sastanak sa predstavnicima 25 gradova, na kome će se razgovarati o ostvarivanju dugoročnog programa ekonomske stabilizacije. Tom prilikom će se osjetiti kako se ostvaruju stavovi SK SSRNJ o socijalnoj politici, zaštiti standarda, dok će posebna pažnja biti posvećena inflaciji. Gradovi, čiji će se predstavnici okupiti u SK SSRNJ, nisu slučajno odabrani, nego se vodilo računa o tome da se od njihovih predstavnika mogu čuti različita iskustva, dobra i loša.

Akcije

U Saveznoj konferenciji SSRNJ se organizuje ovog mjeseca i razgovor o dobrovoljnom omladinskom radu. Posebno će se ocijeniti kako se ostvaruje dokument

Predsjedništva SK SSRNJ o dobrovoljnom radu mladih.

U završnoj fazi se nalaze i pripreme za savjetovanje o ostvarivanju stavova SK SSRNJ o Kosovu. Ovaj skup će se idućeg mjeseca održati u Prištini i biće pozvani predstavnici osnivača svih glasila i novinari koji pišu o ovoj temi, kao i predstavnici izvora informacija.

U prvoj polovini februara biće održane dvije značajne sjednice koje se sada pripremaju-prvo će se sastati Predsjedništvo, a zatim i Savezna konferencija SSRNJ.

Članovi Predsjedništva će se pozabaviti privrednim kretanjima u ovoj godini, dok će delegati Savezne konferencije SSRNJ voditi debatu o Nacrtu društvenog plana Jugoslavije za period od 1986. do 1990. godine. Na ovoj sjednici će se obilježiti dva značajna jubileja: 50-godišnjica osnivanja Narodnog fronta i 40-godišnjica održavanja Prvog kongresa naše najmasovnije političke organizacije.

OBILJEŽAVANJE MEĐUNARODNE GODINE OMLADINE

SPLIT DOMAĆIN SMOTRE

ZAGREB, 9. avgusta (Tanjug) — Centralna jugoslovenska manifestacija obilježavanja Međunarodne godine omladine održaće se u Splitu i njegovoj okolini od 13. do 28. septembra. Pripreme za ovu opštejugoslovensku manifestaciju mladih u punom su jeku, o čemu su danas informirani novinari u Republičkoj konferenciji Saveza socijalističke omladine Hrvatske.

Uz učešće mladih iz cijele zemlje, kako se predviđa, biće održano više od 50 akcija i manifestacija, „okruglih stolova“ o aktuelnim temama iz života mlade generacije, zborovanja, takmičenja, kulturno-umjetničkih, sportskih i drugih aktivnosti stvaralaštva mladih.

O POSLOVANJU PRIVREDE JUGOSLAVIJE

PODACI KRAJEM MJESECA

BEOGRAD, 9. avgusta (Tanjug) — Rezultati poslovanja u prvom polugodu ove godine osnovnih, radnih i složenih organizacija udruženog rada znače se vjerovatno do kraja avgusta, kada će SDK Jugoslavije, shodno ustaljenoj praksi, objaviti sredene podatke za cijelu zemlju.

Gubici, vjerovatno porast proizvodnih troškova, učešće privrede u ukupnoj raspodjeli dohotka, zaliha, uzajamna dugovanja i potraživanja, pored niza ostalih pokazatelja, posebno privlače pažnju. Otuda organi samoupravljanja ne bi trebalo da predu olako preko polugodišnjih kretanja, jer ona umnogome nagovještavaju i kakav će biti završni račun za ovu poslovnu godinu. S razlogom se strepi da predstoji dalji porast gubitaka, i to naročito u prioritetnim oblastima — agraru, elektroprivredi, donekle rudnicima uglja, građevinarstvu itd.

U „ZASTAVI“ SE UŽURBANO RADI

Kompletirano tri hiljade vozila

KRAGUJEVAC, 9. avgusta (Tanjug) — U Zavodima Crvena zastava“, čiji radnici koriste kolektivni godišnji odmor, dežurne ekipe rade užurbano na kompletiranju vozila i remontu opreme. Od 5.800 nekompletnih putničkih automobila iz domaćeg i dopunskog programa od 1. do 9. avgusta je kompletirano 3.000 vozila. Uglavnom se radi za izvoz, pa je u Englesku, Egipat i druge zemlje otpremljeno 1750 automobila. Nešto manje-oko 1.400, isporučeno je domaćem tržištu.

Ukoliko se kompletiranje vozila bude obavljalo ovim tempom, u „Zastavi“ računaju da će do početka redovne proizvodnje 19. avgusta na zalihama ostati svega 100 do 200 nekompletnih automobila.

Drugi veliki posao obavlja oko 1.400 radnika na remontu mašina i opreme, prije svega u osnovnim organizacijama udruženog rada preseraj i površinska zaštita, kako bi se što spremnije ušlo u proizvodni proces druge polovine poslovne godine.

VELIKI PAD KLANJA SVINJA U VOJVODINI

RASTE POTRAŽNJA

U junu u 11 industrijskih klaonica zaklano 103.000 svinja, što je najniže mjesečno klanje u posljednje dvije godine.

NOVI SAD, 9. avgusta — Još do nedavno tovljači svinja u Vojvodini nudili su stoku koju klaonica nisu mogle da prime zbog prepunih hladnjača, a već sada situacija se promijenila tako reći za „360 stepeni“.

Potražnja tovljenih svinja u Vojvodini raste, pa ovamo sve više dolaze i predstavnici klaonica iz drugih krajeva naše zemlje radi nabavke

tovljenika. Ponavlja se, po ko zna koji put, poznata oscilacija u ovoj proizvodnji, s linijama velikih uspona i padova.

Tanjug saznaje iz Privredne komore Vojvodine da je došlo u ovoj pokrajini, poslije dužeg vremena, do velikog pada klanja svinja. Naime, u sedam mjeseci minule godine u 11 vojvodanskih industrijskih i 6 komunalnih klaonica zaklano je 1.410.674 svinja, a u isto

vrijeme ove godine samo 1.147.802 svinje, što znači da je manje zaklano 262.870 svinja. Pažnju posebno privlači podatak da je juna mjeseca ove godine u 11 industrijskih klaonica zaklano 103.000 svinja, što je najniže mjesečno klanje u posljednje dvije godine. Procjenjuje se da će se ove tendencije nastaviti i u mjesecima koji dolaze gotovo u svim klaonicama, izuzev možda u subotičkom „9. novembru“ i zrenjaninskom „Beku“.

ELEKTROPRIVREDA ISPUNILA SEMDOMJESEČNI PLAN

Dovoljno struje

BEOGRAD, 9. avgusta (Tanjug) — Jugoslovenska elektroprivreda ispunila je sedmomjesečni plan. Hidro i termoelektrane proizvele su od početka januara do kraja jula oko 39,8 milijardi kilovat-časova struje. Proizvodni program realizovan je sa 100,1, dok je ovogodišnji učinak veći od lanjskog za 6,4 odsto.

Ove količine električne energije bile su uglavnom dovoljne za podmirenje zahtjeva potrošača.

ČESTITKA POVODOM NACIONALNOG PRAZNIKA EKVADORA: Povodom nacionalnog praznika Ekvadora, predsjednik Predsjedništva SFRJ Radovan Vlijaković uputio je, u ime Predsjedništva, predsjedniku Republike Ekvador Leonu Febres Korderu, telegram sa toplim čestitkama i najboljim željama.

POTDIGNUTA OPTUŽNICA PROTIV NEPRIJATELJSKE GRUPE IZ NEVESINJA

NEPRIJATELJSKE PJESME NA KASETAMA

MOSTAR, 9. avgusta (Tanjug) — U Okružnom javnom tužilaštvu u Mostaru danas je, nakon završene istrage, podignuta optužnica protiv 6 članova neprijateljske grupe iz Nevesinja, čiju djelatnost procjeniti i nacionalističke orijentacije su prošlog mjeseca otkrili organi bezbjednosti.

Protiv Riste Radovića (33), iz sela Donja Bijenja kod Nevesinja, građevinskog radnika na privremenom radu u Austriji, optužnica je podignuta zbog učestvovanja u neprijateljskoj djelatnosti protiv naše zemlje. Dok su ostali članovi grupe: Olga Radović, upravni tehničar bez zaposlenja, Slobodanka Radović (22), iz Donje Bijenje, upravni

tehničar, Tomislav Dabić (20), iz sela Lakat, po zanimanju radnik, Đoko Beatović (28), iz sela Miljevac, radnik i Goran Lemez (24) iz Sarajeva, radnik, optuženi za krivično djelo neprijateljske propagande.

U istrazi je utvrđeno da je okrivljeni Risto Radović, za vrijeme boravka na privremenom radu u Beču, stupio u vezi sa ekstremnim četničkim emigrantima Vladimirom Zečević i Trifkom Vrtikopom i

prihvatio učešće u neprijateljskoj djelatnosti protiv naše zemlje. Njegov zadatak je bio da među Jugoslovenima u Beču propagira ideje srpstva i četništva, da rastura četničku štampu i drugi propagandni materijal i da ga prebacuje i rastura u zemlji.

Takvu djelatnost Radović je obavljao duže vremena, uključujući i organizovanje sijela u svom stanu u Beču na kojima je propagirao ideje

četništva i velikosrpskog nacionalizma.

Na tim skupovima pjevale su neprijateljske pjesme, u kojima su na grub i vulgarn način napadani i omalovažavani naše društveno-političko uređenje i najistaknutiji rukovodilci. Takve pjesme snimane su i na magnetofonske trake, koje je Radović lično, i preko drugih lica, unio i rasturio u Nevesinju, Sarajevu i još nekim mjestima u zemlji. Slična sijela Radović je, najčešće uz neke vjerske praznike organizovao i u svojoj i kućama bliskih rođaka u Nevesinju na kojima je, uz već opisani sadržaj govora da su Srbi u Jugoslaviji ugroženi, da nisu ravnopravni

s drugim narodima i slično.

U istrazi je utvrđeno da su Olga i Slobodanka Radović za vrijeme boravka u Beču kod Riste Radovića aktivno učestvovala na sijelima u propagiranju neprijateljske ideologije i da su veću količinu propagandnog materijala neprijateljskog sadržaja prenosi i rasturale u zemlji. Okrivljeni Dabić, Beatović i Lemez optuženi su za preuzimanje i rasturanje tih materijala u zemlji.

Suđenje ovoj neprijateljskoj grupi, za koju je zatraženo produženje pritvora, najvjerovatnije će se održati koncem ovog ili početkom idućeg mjeseca u Okružnom sudu u Mostaru.

VRUĆA LINIJA VAŠINGTON — MOSKVA

REGAN POTPISAO

VAŠINGTON, 9. avgusta (AP) — Američki predsjednik Ronald Reagan potpisao je rezoluciju kojom se Sjedinjenim Američkim Državama odobrava da snabdiju Sovjetski Savez opremom i uslugama koji su potrebni za poboljšanje kvaliteta takozvane „vrucе linije“ između Vašingtona i Moskve.

Reagan je saopštio prošle godine da su dvije suprasile poslije sporazuma o unapređenju te linije, kojase koristi u posebnim slučajevima.

NAKON SKANDALA U PROIZVODNJI I ŠVERCU KOKAINA

Perković pozvan na saslušanje

LIMA, 9. avgusta (Tanjug) — Peruanski državni tužilac Sesar Elehalde uputio je danas poziv bivšem peruanskom ministru unutrašnjih poslova i, kasnije, premijeru Luisu Perkoviću, da dođe u Lima radi saslušanja u vezi sa skandalom o proizvodnji i krijumčarenju droge kokaina. Perković je odmah poslao ceremonije ustoličenja novog predsjednika republike Alana Garsije otputovao u svoju nedavno kupljenu kuću u Majamiju, SAD.

Na saslušanju se takođe pozvani i bivši šefovi peruanske istražne policije, generali Eduardo

Iponsa, Umberto Baljesteros i Romulo Alajša kao i bivši šef poreske policije Hose Horhe Sarate.

Skandal je izbio prije nekoliko nedjelja kadase dogodila eksplozija u kući jednog od vođa peruanske mafije kokaina. Eksplozija je izbila u laboratoriji u kojoj se proizvodio kokain.

Borba protiv mafije, droge i korupcije u policiji i javnoj administraciji predstavlja jedan od primarnih ciljeva vlade novog predsjednika Alana Garsije.

BORBE U UGANDI SE NASTAVLJAJU

OPSIJEDNUTI GRAD

NAJROBI, 9. avgusta (Tanjug) — U blizini rodnog grada bivšeg ugandskog predsjednika Miltona Obotea, oborenog pučem prije nepune dvije sedmice, vode se borbe između trupa lojalnih dosadašnjem predsjedniku i snaga novog režima — javili su jutros najrobijski listovi „Standard“ „Kenija tajms“ i „Nejšn“.

O borbama u Aloi, oblasti udaljenoj oko 50 kilometara od Lire, javio je noćas i ugandski radio. Ne kaže se kada su borbe počele i dali i koliko ima žrtava. Radio-Uganda je prenio izjavu predsjednika Tita Okela i načelnika Generalštaba Bazilija Olara Okela da razbijene grupe Obotovih pristalica pružaju otpor u oblasti Aloi.

ČETIRI DEZENJE OD ATOMSKOG RAZARANJA NAGASAKIJA

DA SE NE PONOVI

NAGASAKI, 9. avgusta — Brujanjem zvona u hramovima i crkvama i piskom fabričkih i brodskih sirena danas je u Nagasakiju tačno u jedanaest časova i dva minuta obilježena godišnjica atomskog razaranja tog lučkog grada na jugu japanskog ostrva Kjušu. Četrdeset godina ranije, nad Nagasakijem je eksplodirala plitonskijumska bomba snage 22 kilotona, od koje je poginulo preko 70.000 od 260.000 stanovnika.

DOGODINE U FEBRUARU

IZBORI U KOSTARIKI

SAN HOSE, 9. avgusta (Roijter) — Opšti izbori u Kostariki održaće se 2. februara iduće godine, saopšteno je u San Hoseu. Na izborima će se pojaviti kandidati 20 partija, ali se očekuje da će najžešća borba biti među dvjema partijama koje tradicionalno dominiraju političkim životom zemlje. To su Partija nacionalnog oslobođenja — sadašnjeg predsjednika Luisa Alberta Monhea i Partija socijalističko-hrišćanske unije.

POSLEDICE NEVREMENA U MAĐARSKOJ

DUNAV NAGLO RASTE

BUDIMPEŠTA, 9. avgusta (Tanjug) — Nakon nesnosnih vrućina i u Mađarskoj je došlo do naglog zahtlađenja koje je bilo praćeno olujnim vjetrovima i kišom. Iako je kiša dobro došla jesenjim usjevima, ona je, zbog nevremena koje je pratilo, izazvala neprilike u prvom redu zbog povećanja nivoa rijeka. Na pojedinim sektorima Dunava, koji naglo raste, već je proglašeno stanje pripravnosti prvog stepena. Provala oblaka i olujni vjetrovi pričinili su velike štete u zapadnim krajevima zemlje odakle javljaju o prekidu telefonskih veza i električnih vodova.

VELIKE POPLAVE U SOVJETSKOM SAVEZU

Tajfun i ciklonske kiše

MOSKVA, 9. avgusta (Tanjug) — Habarovsku oblast na sovjetskom Dalekom istoku zahvatila su velike poplave. One su došle najprije sa tajfunom „Džer“ iz kojeg su uslijedile ciklonske kiše. Mnoga se sela u dolini rijeke Hor su pod vodom, a došlo je do prekida drumskog i željezničkog saobraćaja jer su popustili mnogi mostovi.

Situacija je kritična, jer kiše ne prestaju. Štete su ogromne, pošto je propala žetva. Prije četiri godine vodena stihija nanijela je ogromnu štetu u ovom regionu.

NIKARAGVA

UBIJENO 2.500 KONTRA-REVOLUCIONARA

MANAGVA, 9. avgusta (Notimeks — pul) — Najmanje 2.500 kontrarrevolucionara ubijeno je u toku ove godine u sukobima u Nikaragvi. To je saopštio šef političkog biroa sandinističke armije Hugo Torres.

KOMITET ZA DEKOLONIZACIJU UJEDINJENIH NACIJA

OSUDA JUŽNE AFRIKE

UJEDINJENE NACIJE, 9. avgusta (DPI—UN—PUL) — Specijalni komitet UN za dekolonizaciju usvojio je rezoluciju kojom se oštro osuđuje podrška nekih zapadnih i drugih zemalja rasističkom režimu u Južnoj Africi i ekonomsko ulaganje tih zemalja u Južnu Afriku čime se — kako je rečeno — njoj obezbjeđuje pristup najsavremenijim dostignućima tehnologije. Komitet je takođe osudio sve takve aktivnosti u Namibiji, a toj osudi se pridružio i predstavnik Indije u Ujedinjenim nacijama. On je posebno optužio Južnu Afriku da svojim „davljskim“ planovima nastoji da Namibiju dovede do takvog stanja da, oстане siromašna i opustošena.

PROTEST LIBIJE SAVJETU BEZBJEDNOSTI

„AKT AGRESIJE“

UJEDINJENE NACIJE, 9. avgusta (Roijter) — Libija je uputila protest Savjetu bezbjednosti zbog održavanja zajedničkih američko-egipatskih manevra, ocjenjujući da oni predstavljaju prijetnju miru i bezbjednosti u regionu.

U pismu upućenom predsjedniku Savjeta Olegu Trojanskomu, libijski ministar inostranih poslova Ali Triki je ukazao na „akt agresije“ i zatražio od Savjeta bezbjednosti da preduzme korake koji su „u skladu sa održavanjem mira i sigurnosti u svijetu“.

ISLAMABAD

PROMJENE U STAVU PAKISTANA PREMA AVGANISTANU

Ništa bez Moskve i Vašingtona

● Izvještaji iz Avganistana potvrđuju da ustanički pokret sve teže odolljeva snažnim ofanzivama sovjetskih i vladinih snaga

ISLAMABAD, 9. avgusta — Ne bi trebalo sumnjati da su za zbrinutost i strepnje Pakistana zbog produbljivanja krize u oko susjednog Avganistana iskrene, jer sve što se događa u toj zemlji najdirektnije se odražava na stabilnost i integritet samog Pakistana. Produžavanje avganistanske krize smanjuje izgleda da u dogledno vrijeme preko tri miliona avganistanskih izbjeglica napusti Pakistan.

Ovdje više niko ne krije da pridonosi boravak Avganistanaca stvarna teške političke, ekonomske i socijalne probleme Pakistana.

SVE ZAVISI OD SUPERSILA

Uz shvatanje da gotovo sve zavisi od supersila, u Pakistanu se sve češće čuje da je zemlja prinuđena da trpi zbog situacije za koju nije odgovorna, niti „mnogo može uticati na njeno konačno rješenje“. Od vlade se, ipak, traži da preispita dosadašnji stav prema Avganista-

ISTOČNI KARIBI I MANEVRI

OTROVNA „EGZOTIČNA PALMA“

● Američka vojna pomoć Karipskim ostrvima iznosiće ove godine 64 miliona dolara, dok će iduće to biti 76 miliona dolara, a to je sastavni dio američke strategije stvaranja multinacionalne vojske Istočnih Kariba

HAVANA, 9. avgusta (Tanjug) — Vojska i policijske snage osam zemalja Kariba engleskog govornog područja će učestvovati zajedno sa Sjedinjenim Američkim Državama u prvim velikim vojnim manevrima ovog regiona, nazvanim „Egzotična palma“.

Vježbe će se izvesti početkom septembra na ostrvu Sveta Lucija i okolnim vodama. Uvježbavaće se „odbrana pred stranom agresijom“, kojoj bi prethodio „narodni ustanak“, zbog čega bi vlada „napadnutog“ ostrva tražila vojnu pomoć Sjedinjenim Američkim Državama i Jamajke kao i podršku okolnih ostrva.

Na manevrima će učestvovati zemlje, koje su 1982. godine sklopile pakt o zajedničkoj vojnoj odbrani i kojemu oktobra 1983. godine učestvovala u agresiji na Granadu. Osim Jamajke i Barbadosa, radi se o „džepnim“ ostrvskim državicama, čije su oružane snage stvorene tek nakon agresije na Granadu. Učestvovala i novostvorene oružane snage Granade. Američka vojna pomoć Karipskim ostrvima ove godine iznosiće 64 miliona dolara, dok će se dio ići u pomoć na 76 miliona. Druge američke strategije je stvaranje zajedničke multinacionalne vojske istočnih Kariba, „u cilju zaštite demokratskih institucija“.

OD DOPISNIKA TANJUGA

nu i pokaže više fleksibilnosti. Vlada odbacuje zahtjeve opozicije za direktnim pregovorima sa Kabulom, ali nagovještava da razmišlja o „novim inicijativama“ koje „ne bi kompromitovale dosadašnje principe Islamabada, među kojima je nepriznavanje vlade Babraka Karmala jedan od ključnih“.

Pakistanski komentatori vjeruju da je sada pogodan trenutak za te „sveže inicijative“, ukazujući na neke nove momente u kompleksnom avganistanskom pitanju. Kao prvi od tih novih momenata navodi se nesumnjiva činjenica da je sovjetski stav prema Pakistanu postao „čvršći“ i da svakim danom raste pritisk Moskve na Islamabad. U tom svjetlu treba posmatrati i otvoreno izraženu želju pakistanskog premijera Džunedžoda da Pakistan direktno razgovara sa

Sovjetskim Savezom. Međutim, mada je od ove pakistanske inicijative proteklo više nedjelja, iz Moskve ne stiže nikakav odgovor. To navodi na zaključak da je Sovjetskom Savezu bliža ideja o direktnim razgovorima Kabula i Islamabada.

Drugi momenat kojem se u Pakistanu u posljednje vrijeme pridaje važnost, je nagovještaj da je konačno i Vašington, izgleda, shvatio da vojno rješenje u Avganistanu nema i da je potrebno potražiti političko.

SIGNALI ZA RAZGOVOR

Amerikanci su prvi put počeli da zvaničnim i nezvaničnim kanalima signaliziraju kako su spremni da razgovaraju sa Sovjetskim Savezom o Avganistanu. Naročito se mnogo špekulisalo o navodno

Aleksandar STANIĆ

Od kamata — šnicla providna!

Predviđaju se bolji dani za tovljače, ali i teži za klaničnu industriju

Kad proizvedu kilogram svinjskog mesa, na „Svinjogojskoj farmi“ u Novoj Topoli za kamate moraju odvojiti 34,59 dinara a za bruto-lične dohotke zaposlenih odvajaju samo 8,26 dinara.

Najveća stavka u proizvodnji mesa je stočna hrana i lijekovi, pa sljedeće mjesto na listi troškova zauzimaju kamate na obrtna sredstva. Po trenutnom cjenovniku, uz vrhunske tehnologije, koja se ovdje primjenjuje, kilogram svinjskog mesa žive mjere morao bi koštati 265,03 dinara, pa bi na kraju godine poslovni bilans bio-nula.

Gubici se gomilaju

Kilogram svinjetine u prvom tromjesečju ove godine prije ulaska u klaniču koštao je nešto više od 190 dinara, pa je cijena polako pomjerana naviše i dostigla cifru od 210,76 dinara. „Svinjogojška farma“ je na svakom proizvedenom kilogramu gubila 54,27 dinara po kilogramu.

Ako se zna da ova farma po svojoj proizvodnji i tehnološkim dometima spada u vrh jugoslovenskih kolektiva, onda je svima jasno koliko se ne isplati ovaj posao.

„Gubitak na „Svinjogojškoj farmi“ na polugodištu je bio oko 350 miliona dinara. Samo za kamate na kratkoročne kredite farma je platila 290 miliona dinara kamata. Proizvodnja je vrhunska, svrstavamo se među četiri najbolje farme u zemlji, ali je sve uzalud. Shvatite, cijena mesa je od 1981. godine do danas - mislim na proizvodnju - rasla za 221 odsto, a u međuvremenu energija je poskupila za 331, gorivo za 475, kukuruz 276 odsto, a hrana za svinje 286 odsto. To je ono što uništi proizvodnju stoke, kaže Radovan Todorović, predsjednik Poslovnog odbora Radne organizacije Ratarско-stočarska proizvodnja iz Nove Topole.

Gubitak je, tvrde u Novoj Topoli, bio neminovan. Čak da zaposlenima nisu isplaćivani lični dohoci, gubitak na pravom polugodištu iznosio bi nešto manje od 340 miliona dinara.

„Kamate nas „zaklaše“ - kaže na „Svinjogojškoj farmi“.

● **Da bi se na društvenom gazdinstvu proizveo kilogram svinjetine, valja izdvojiti za kamate 34,59 dinara** ●
● **Gubitak „Svinjogojške farme“ u Novoj Topoli na polugodištu je bio 350 miliona dinara a za kamate je plaćeno 290 miliona** ● **Uzaluđ vrhunska proizvodnja - na kilogramu mesa se gubi 54,27 dinara s tendencijom da ovaj gubitak bude veći**

Prema kalkulaciji za proizvodnju svinjskog mesa u prvom polugodištu ove godine troškovnik za kilogram proizvedenog svinjskog mesa izgledao je ovako: hrana i lijekovi odnose 193,08 dinara, gorivo i energija 6,34, materijalni troškovi poslovanja 5,47, amortizacija 10,98, kamate na kredite 34,59, doprinosi i druga izdavanja iz dohotka 6,31, i bruto-lični dohoci 8,26 dinara. Proizvodna cijena, dakle, uz vrhunske tehnologije iznosi 265,03 dinara.

U međuvremenu su značajno poskupjeli svi reprod materijali povećane kamate, a otkupna cijena mesa tek sada je stigla do 260 dinara. Proizvod-

na cijena je već porasla za 20 odsto, što znači da će svinjogojstvo u društvenom, a tako je i u privatnom sektoru, i dalje gomilati gubitke.

Meso se traži

Hladnjače se brzo prazne, rezerve mesa se smanjuju, pa je potražnja žive stoke za klanje sve veća. Međutim, očigledno je da u ovom trenutku stoke nema.

U Saveznom komitetu za poljoprivredu ističu da bi već u septembru moglo doći do ozbiljnih poremećaja na tržištu mesa. Prijeti nam nestašica žive stoke, što će opet negativno uticati na poslovanje klanične industrije. U ovom trenutku „Proteinka“ iz Bosanske Gradiške na svakom kilogramu svinjetine gubi oko 40, a na kilogramu junetine 37 dinara. Ako cijene budu rasle kako se predviđa, ovaj gubitak će se udvostručiti. U stvari, dešiće se da se većina gubitaka iz proizvodnje prelježe u preradu, što po logici našeg tržišta vodi u novu - višu cijenu mesa u mesnicama. Ako se zna da je meso već preskupo za ionako otanjene kućne budžete, onda se krug zatvara. Dakle, stočarska proizvodnja će ponovo ostati bez stimulansa.

Vratimo se ponovo svinjogojškoj farmi u Novoj Topoli: ove godine biće proizvedeno 7.616.890 kilograma mesa. Gubitak, prema planskim kalkulacijama iznosiće ove godine 690 miliona dinara.

„Upravo toliko i nešto više, kaže Todorović - „Svinjogojška farma“ iz Nove Topole platiće kamate na obrtna sredstva, jer su kamate u ovom trenutku 47 odsto. A za jedan turnus tova na farmi treba da prođe 180 dana. To znači da je obrt kapitala mali i da farma mora uzimati kredite.

Stručnjaci Zavoda za istraživanje tržišta u Beogradu najavljuju, prema svojim istraživanjima, da će potražnja žive stoke naglo rasti. Ali, kako stoke nema, mogu rasti samo cijene.

Gdje su rješenja

U „Svinjogojškoj farmi“ ističu da rješenja treba tražiti u još većoj proizvodnji, mada su po tehnolo-

giji u samom vrhu među jugoslovenskim proizvođačima. Međutim, kažu da su kamate na obrtna sredstva, odnosno na kratkoročne bankarske kredite prije pet godina bile 5,3, a danas su 47 odsto, sa stalnom tendencijom rasta.

„Manje kamate znače i manje gubitke, ističe Radovan Todorović. - Ako društvo želi da proizvodnja u stočarstvu bude stabilna, da se cijena mesa ne mijenja iz časa u čas i da se ne govori o masovnim pokoljima stoke i nestašicama, onda se mora naći pravo rješenje.

A ta rješenja su, kako kaže Todorović, u obezbjeđenju trajnih obrtnih sredstava, uz niže kamate. Obezbeđenje sredstava za tekuću proizvodnju znači zabraniti uvoz mesa, koji se obavljao kao kompenzacioni posao.

Taj uvoz mesa, očigledno je, dolazi u trenutku kad u zemlji ima dovoljno tovljene stoke. Da bi se oborile cijene stoke, uvozi se meso. A to onda znači pokolj vlastitog stada i dizanje ruku od proizvodnje.

Pojava je za jugoslovenske stočare neshvatljiva. Umjesto da se proizvodnja mesa stimulira, kako bi se osigurala domaća potreba i moglo izaci na inostrano tržište, u trenutku kad stočni fond zadovoljava ove potrebe, dolazi do uvoza mesa.

U ovom trenutku potražnja za stokom raste. Stok nema, jer su zemljoradnici odustali od tova. Društvene farme su u takvom položaju da ne mogu održavati postojeću proizvodnju, a kamoli je povećati.

Ove godine, opet, kako kukuruzu prijeti suša, prinos će sigurno podbaciti, valja očekivati veću cijenu „žutog zlata“, a to će onda povećavati i cijene stoke, u stvari, utiće dalje na smanjenje ostataka siromašnog stočnog fonda. Sve to vodi nestašici mesa.

Ujedno, kad je riječ o društvenim farmama postoji i istina da nema dovoljno tehnoloških i samoupravnih veza između proizvodnje stoke i klanične industrije, što donosi muke i jednima i drugima. pa se gubici samo prelivaju iz djelatnosti u djelatnosti.

Rješenja treba tražiti na nivou zemlje, za sada ih niko i ne nazire. Nije isto naplaćivati kamate 47 odsto onome ko objektivno novac može „obrnuti“ četiri i pet puta i onome ko to čini jedva dva puta, što je slučaj sa agrarom - ratarском i stočarskom proizvodnjom. Valja to shvatiti.

Jelenko SLATINAC
Anton KASIPOVIC

Posla napretek, a nema radnika: Iz Obučarske zadruge

Vrlo lako se može dogoditi da zaposleni u Obučarskoj zadrugi u Bosanskom Novom 40. godišnjicu osnivanja zadruge proslave na ulici. Baš tako - na ulici, jer već tri godine se vodi sudski spor između ovog malog zanatskog kolektiva i vlasnika kuće u kojoj je privremeno smještena radionica Hazima Mahića.

- U SO Bosanski Novi su nam

obećali da ćemo dobiti novi lokal, da je ovaj smještaj u privatnoj kući samo privremeno rješenje. Nažalost, umjesto da mirno radimo i čekamo penzionerske dane, jer ćemo svi za koju godinu u mirovinu, moramo, pod stare dane, objaviti sudske pravoge. Izgradnjom tranzitnog puta (ko ga samo projektova kroz centar grada!) zgrada u kojoj smo bili od 1945. godine se morala rušiti. Posve mu sudeći da ćemo silom prilika mo-

rati staviti ključ u bravu zadruge, priča Hasan Badić, rukovodilac Obučarske zadruge.

Zašto u Skupštini opštine Bosanski Novi nemaju dobre volje i razumijevanja za obučare? Istina, teško je u ovom gradu i naći pogodnu lokaciju za otvaranje Obučarske zadruge. Podosta je i prodavnica obuču, pa ko vele; šta će nam i zanatska radnja. Međutim, ako je suditi po obimu posla što ga imaju Hasan Badić, Dragi-

OBUČARSKA ZADRUGA U BOSANSKOM NOVOM PRED ZATVARANJEM

Jubilej na ulici

● **Već tri godine traje sudski spor između Obučarske zadruge i Skupštine opštine oko obezbjeđenja novog objekta za obučare** ● **Tranzitni put, po svemu sudeći, odvešće četvoro zaposlenih u ovoj zadrugi na ulicu** ● **Malo volje za otvaranje zanatsko-uslužnih radnji u gradu**

nja Vujanović, Dragan Kostić i Smajil Dževdunović, ali i po sve slabijoj kupovnoj moći građana, Obučarska zadruga je neophodna Novljanima.

- Posla ima napretek. Rafe su pune, ali šta to vrijedi kada nema ko da nas naslijedi. Ovdje se dobro može i zaraditi, mjesečno oko 30 do 40 hiljada dinara, a to nije malo, veli Dragan Kostić.

Treba reći da je Bosanski Novi prije rata bio važan trgovački i zanatski centar Bosanske krajine. Obučarskih radnji je bilo dvadesetak; 15 kovačkih, pet limarskih itd. Sada se na

prste jedne ruke mogu izbrojati zanatske radnje u ovom gradu.

- Mi smo sačinili i opsežan program razvoja male privrede ali se on sporo realizuje, napominje Stevan Joka, predsjednik Izvršnog odbora SO Bosanski Novi. Ikada je pitanju opštinski porez uveli smo neke olakšice, ali je malo ko zainteresovan za otvaranje voinstalaterskih, bravarskih, mehaničkih i drugih radnji. Svi bi kafiće i gostionice, kojih, ionako, ima previše.

Stevan RISOVIĆ

Man'te se forme...

Milutin Kovačević, zemljoradnik: Kakav je naš utjecaj?

Da je došlo do ozbiljne stagnacije u udruživanju zemljoradnika, ne treba posebno dokazivati. U Bosanskoj krajini je jedva „prekoračena“ brojka od 4.000 „udruženih“, od kojih mnogi nisu nikada osjetili prednosti čvrstog povezivanja sa organizacijama udruženog rada. Sve se, često, završavalo na potpisivanju samoupravnih sporazuma i zadovoljenju forme.

Milutin Kovačević iz Turjaka je jedan od rijetkih zemljoradnika koji je udružen sa dvije organizacije.

Razlaz kod vage

U saradnji s „Plantažama“, podigao sam voćnjak na površini od 2,5 hektara tako da sada, zajedno s ranije podignutim zasadom, imam 3.500 sadnica voća. Nije to malo za jednog zemljoradnika i neizvjesno je da li bi se upustio u toliku proizvodnju da nema saradnje s „Plantažama“. Prema utvrđenim normativima, koji se primjenjuju u društvenoj proizvodnji, dobijam mineralna gnojiva i sredstva zaštite, te potrebnu stručnu pomoć. Ništa nije prepušteno slučaju tako da bez rizika ulazim u proizvodnju.

— Uspostavljeni su znači, dohodovni odnosi?

— Mislim da nismo daleko od toga. Po predaji voća naplaćujem akontacionu cijenu s kojom smo ušli u proizvodnju. Stvarni dohodak se dijeli tek pošto se voće isporuči kupcima. Tako je, recimo, akontaciona cijena iznosila 30, a stvarna cijena 50 dinara. „Višak“ je podijeljen prema samoupravnim sporazumima.

— To je približilo zemljoradnike „Plantažama“?

— Knjige o proizvodnji su uvijek otvorene i u našim međusobnim odnosima

nema nikakvih nepoznanica. To je veoma značajno jer se radi o velikoj proizvodnji. Prošle godine sam predao 35 tona voća, a kad svi zasadi stupe u puni rod, proizvodnja će biti četiri puta veća.

— Takvi odnosi se sporo uspostavljaju sa zadrugom?

— Najčešće se rastajemo kod vage. Stvarno je nepovjerenje koje se teško prevazilazi. Ne kažem da odnose s „Plantažama“ ne treba dogradivati da bi proizvodnja bila jeftinija i rentabilnija. Ja sam nabavio motornu prskalicu čija je sadašnja vrijednost oko 450.000 dinara. Prskalice su nabavili i drugi voćari mada se jednom može služiti najmanje pet voćara. Kreditnom politikom bi trebalo podsticati nabavku zajedničke mehanizacije koja će se više koristiti nego što će ležati pod nastrošnicom.

— Zbog neriješenih odnosa prestali ste točiti stoku?

— I dobro je što sam to na vrijeme učinio, jer bi, u protivnom, iskazao gubitak. Uticali su na to nerazumljiva kretanja na našem tržištu. Kada je kukuruz, a time i koncentrat, bio najskuplji, stoka je bila najjeftinija. Kako, u takvim odnosima, ubijediti zemljoradnika da tovi i proizvođa gubitke? Bilo je isplatinje kukuruz prodati i tovišite držati prazno. Odnosi se moraju potpuno mijenjati ako želimo veću i stabilniju proizvodnju hrane.

Nemoćne zadruge

— Zadruga sama ne može mnogo učiniti?

— Ona je samo jedna karika u lancu, u reprodukcijonj cjelini u kojoj su popucale veze. Iza zadruga ne stoji preradaivačka industrija za koju proizvodimo sirovine. Da „Plantaže“ nemaju vlastitu bladnjaču, pitanje je kako bi se proizlo. Voće bi se

● Ako sam bolestan, posao na mom imanju će ostati nezavršen, na godišnji odmor ne mogu misliti, jer me nema ko zamijeniti. Kako se onda može tvrditi da smo izjednačeni sa radnicima sa kojima smo se udružili — pita se Milutin Kovačević, udruženi zemljoradnik iz Turjaka

plasiliralo u vrijeme kada su cijene najniže, tako da se ne mogu pokriti ni troškovi proizvodnje.

Nama, zemljoradnicima nije stalo do forme. Šta nam vrijedi što se kaže da su udruženi zemljoradnici izjednačeni po pravima s radnicima u udruženom radu kada to stvarno nije tako. Govori se koliko zemljoradnika ima u organima samoupravljanja, ali ne i kakva je njihov utjecaj na donošenje samoupravnih odluka. Kada bi utjecaj zemljoradnika bio veći i kada bi se ostvarivalo stvarno samoupravljanje, u ovoj oblasti bi bilo manje problema.

— Šta SK na selu čini da se brže rješavaju ti problemi?

— Neke osnovne organizacije SK na selu su se uspravale. Kao član Opštinskog komiteta SK Bosanska Gradiska mogu to slobodno reći jer sam

upoznat s njihovim radom. I kakav je, uostalom, snaga partijskih organizacija? Devet udruženih zemljoradnika je uključeno u rad osnovne organizacije SK u zadrugi. Ko je ostao u seoskoj osnovnoj organizaciji? Jedno je sigurno: nakon 13. sjednice CK SKJ smo se zahukali. Sada smo, čini se, ponovo stali. Kao i poslije Osmesjednice CKSK BiH. Usvojeno je dosta zaključaka koji se nisu realizovali. Da je to negativno uticalo na samoupravno organizovanje zemljoradnika, ne treba posebno isticati.

— Zemljoradnici su, znači, zainteresovani da uspostavlju odnose u kojima će biti ravnopravni s radnicima u udruženom radu?

— Iako sam se prvi udružio, još nisam prihvatio penziono-invalidsko osiguranje. I ovdje smo stali na pola puta. Zemljoradnik je samo djelimično zaštićen, znatno manje od radnika u udruženom radu. Ako sam bolestan, posao na mom imanju će ostati nezavršen. Godišnji odmor ne mogu koristiti jer me nema ko zamijeniti. Kako se onda može govoriti da smo izjednačeni s radnicima u udruženom radu?

Muharem OSMANČEVIĆ

ŽARIŠTE CELULOZNO—PAPIRNE INDUSTRIJE

Međe kao prepreke

Malo je grana privrede, kao recimo u celulozno-papirnoj industriji, kojima priroda nadomješta sirovine — celulozno drvo kao osnovni proizvod bez kojeg ova grana ne može. Kamo sreće da su poslenici u ovoj industriji bili domišljatiji i kada su dizali fabrike dimnjake istovremeno sadili i industrijsko drvo u plantažama. Danas, to se često pominje debele devizne svote odvajamo za uvoz celuloznog drveta četinarara. U SR Bosni i Hercegovini gdje je UNICEP nosilac razvoja ove grane privrede, godišnje se mora uvesti oko 500.000 kubika celuloznog drveta. To je jedna strana slike. Druga leži u činjenici da istovremeno kada se sve više govori o potrebi plantažiranja i podizanja novih plantaža četinarara šira okolina Banjaluke mogla bi dati između 12 i 15000 hektara zemljišta za plantaže industrijskog drveta. Ali, plantažiranja nema. Isprječile su se međe i drugi interesi. Godinama već velike parcele, inače pogodnog zemljišta za ovu svrhu, leže pod korovom. Banjalučki INCEL, zahvaljujući dalekovidosti tadašnjih ljudi, odgojio je vlastitu plantažu četinarara na nekih 7000 hektara. I sada se to drvo koristi. Ublažavaju se teškoće oko nabavki ove sirovine. Ali, na tome je stalo.

Bez sluha ili...

Paznju zaslužuje pitanje zašto se ne pošumljavaju goleti i neiskorištena zemlja koja godinama leži pod „bujadarama“. Nedavno je o ovome raspravljano i u Osnovnoj privrednoj komori u Banjaluci. Ponovimo što je

nedavno u „Privrednim novinama“ rekao Sead Maglajića, predsjednik Poslovnog odbora INCEL-a, što najbolje ilustruje gdje je kamenjospicanja za jačanja ove bitne karike u proizvodnji celuloze.

On ističe činjenicu da su nedaleko od Banjaluke, u drugim opštinama, ogromne površine šikara i neoplemenjenog krša, hektari terena pogodnih za zasad četinarara, ali tamošnja opštinska rukovodstva ne pronalaze interes da nekom drugom ustupa zemljište. Nikakva ubjeđivanja o obostranoj koristi nisu pomogla. Tako INCEL više nema mogućnosti da šiti plantaže.

Umatoč tome, postoji mehanizacija, sredstva, kadrovi, ali zemljišta, a stvari, nema za ovu svrhu. U takvoj situaciji niža računica nije potvrđena, ni onih čija je zemlja, a ni plantažera koji bi dizali zasade. Zemlja i dalje ostaje neiskorištena. Pominjemo ovom prilikom samo INCEL, koji ipak posjeduje vlastite šume, ali šta je tek s ostalima koji bi plantaže podizali.

Tako se vremenom pojavio problem snabdjevanja industrije celuloznom

drveto, ne samo u regiji nego i u čitavoj zemlji. Zaočtravaju se i odnosi između proizvodnje i potrošnje drvene sirovine zbog neusklađenosti u razvoju sirovinskih i preradaivačkih grana, što naročito dolazi do izražaja u proizvodnji celuloznog drveta četinarara za potrebe ove industrije. Izgrađeni kapaciteti u celulozno-papirnoj industriji su dovoljni da mogu domaće tržište podmiriti gotovo svim vrstama papira, koji bi se uspješno mogao plasirati i na inostrano tržište, ali je problem upravo u snabdjevanju ovom značajnom sirovinom.

Pogled u budućnost

Da međe ne trebaju biti kao barike najbolje govore baš plantaže četinarara INCEL-a podignute prije 25 godina u Dubravama kod Čelincina. To je fabrika na otvorenom. Izgrađeni su potrebni objekti, zaposlen dio seoskog stanovništva, putevi. Odavno već radi specijalizovani OOUR Industrijske plantaže. To je i jedini put da se prirodno bogatstvo iskoristi, a područje industrijalizira.

REZERVE I POTREBE

Statistički podaci govore da se danas na zemlji nalazi 3,8 milijardi hektara pod šumama. To je približno jednako jednoj trećini kopna. Svjetske rezerve procjenjuju se na oko 239,2 milijarde kubnih metara drveta. Od toga je 52,3 odsto bjelogoričnog drveta, a 47,7 odsto ili 114,3 milijarde kubika četinarara.

Procjenjuje se da će do 2000 godine celulozno-papirna industrija u svijetu potrošiti oko 300 miliona kubnih metara drveta. Samo u Zapadnoj Evropi potrebe za drveto od 1990. godine su od 22 do 26 miliona kubika drvene mase, a u centralnoj Evropi uvoz ove sirovine iznosi najmanje deset miliona tona drveta.

Korakom banjalučkog INCEL—a krenuo je i maglajski „NATRON“ koji takođe posluje u sastavu UNICEP-a. I ovaj kolektiv je podigao plantaže četinarara na 6000 hektara. Sada ih, a trebalo je ranije, valja širiti. Prijedroški CELPAK takođe ima planove da diže plantaže. Svake godine bi, u stvari, prema sadašnjim potrebama i mogućnostima plantažera, UNICEP trebao da zasadi novih 2000 hektara. Ako se planovi budu ostvarivali, za 20 godina bi se dobilo oko 40000 hektara takozvanih brzorastućih četinarara, što bi bilo dovoljno da se podigne potrebe za celuloznom drveto i prestane uvoziti skupo drvo iz inostranstva.

Ukoliko je od svih uoči zajednički interes, što do sada nije bilo, nove plantaže neće biti teško dizati. Samo na četiri područja u Bosanskoj krajini radna grupa koju je formirala Privredna komora BiH pronalazi je oko 6000 hektara pogodnog a neiskorištenog zemljišta za plantažiranje. Na području OPK Banjaluka ima 67.000 hektara niskih šuma, 63000 šikara i isto toliko pod šibljem. Od te zemlje, za sada, niko koristi nema.

A to, što su se i do sada odvajale velike pare za uvoz celuloznog drveta, a na drugoj strani zemlja ležala neiskorištena, govori da u našoj republici nije bilo organizovane i zajedničke akcije da se pronalaze one parcele koje bi poslužile za plantaže. U drugim republikama i regionima otišlo se dalje. Na području SR Slovenije predviđa se godišnje 3000 hektara novih zasada plantažnih četinarara. Da bi se to ostvarilo, potpisan je i Samoupravni sporazum između fabrika celuloze i svih koji su zainteresovani za ovu sirovinu. Ili, u SAP Vojvodini je odlučeno da se već od iduće godine plantažira 30000 hektara mekih liččara. Međutim, u našoj republici u Rezoluciji o društveno-ekonomskom razvoju već tri godina planira se plantažiranje 700 hektara godišnje brzorastućih četinarara, koji bi se mogli eksploatisati već poslije 15 godina, ali planovi se ne ostvaruju. Da se ovaj posao ne bi potpuno ugasio, i plantažeri i svi zainteresovani moraju učiniti neki korak.

Pantelija MATAVULJ

INCEL—ove plantaže u Dubravama kod Čelincina: mehanizacija je tu, i radnici, ali „nema“ više zemljišta

Život se okrutno poigrao sudbinom našeg zemljaka, Radeta Drljića. Sve je zaista teško objasniti na nekoliko novinskih stupaca, iako su prostor ovoj priči u posljednjih godinu i po dana posvećivale „Večernje novosti“, „Novosti osam“ i „NIN“ od 2. juna ove godine. Jer, Rade je to sam tražio. Došao je u našu redakciju i rekao: „Neka i moji zemljaci znaju kako mi je. Možda i nisu čitali ove članke... Ja samo želim da rata nikada ne bude i da svi uvijek budu uz svoju djecu i u svojoj domovini...“

Tražio sam majku

Rade DRLJIĆ je rođen u Čitlukou od Bosanske Dubice, 1934. godine. Rat ga je kao sedmogodišnjaka zatekao na br-

djetelja, Rade je krenuo na težak i odgovoran zadatak. Stanovao je kod Stane Koljan u Orahovi koja je imala sestrića Nedu. I oni su bili jako dobri sa Čatićima. Od njih je Rade uzimao sol i nosio u sumu do jednog izvora. Znak ispunjenog zadatka ili nekih važnih poruka bio je komadić bijele krpice na nekom štapiću. Po sol je dolazio lično Đokan Lukić i tada bi oborio taj štapić. Rade ga je svaki put podizao.

— Trajalo je to tako oko godinu dana, do 5. januara 1943. godine. Tada su u Orahovu upali ustaše i čerkezi. Uхватili su me i bosog odveli do mlina Vehbije Arnautovića. Vehbija je dobio zadatak da me čuva dok se oni, ustaše, odnekuda ne vrate. Ali, na moju sreću naišao je Smajil Čatić i rekao Vehbiji da me pusti. Odmah sam skožio i sačekao sumrak. Zatim sam krišom otišao u kuću Čatićevih i majka Zejna mi je dala halve. Tu sam dočekao jutro, a onda mi je teta došla sa dva opanke, fes, sjekiricu i korpicu sa hranom...

Rade Drljić /desno/ i Smajil Čatić: Zajedno je lakše obilaziti sudove, konzulate...

Jedna ispovijest — dva ožiljka

I Radi Drljiću, Kozarčaninu, rat je ukrao djetinjstvo... Život su mu spasili Zejna i Smajil Čatić, čijeg je sina Sakiba, igrom slučaja upoznao poslije 40 godina... Našao je pobratima, postao gastarbajter u SR Njemačkoj gdje su mu „ukrali“ sina jedinca...

du zvanom Vrištik u potkozarskom selu Gornjoj Jablanici. Zatim se s majkom, sestrama i braćom našao u logoru smrti, u Jasenovcu. Samo nekom čudnom srećom odatle su prebačeni dalje, na rad u selo Mrkopolje, pod Papukom kod Pakraca.

— Tamo nam je bilo bolje. Bili smo raspoređeni po nekim kućama. Dosta smo radili, ali nismo bili gladni. Moja majka je ipak, po svaku cijenu htjela da se vratimo na Kozaru. To smo uspjeli početkom 1943. godine. Kada smo se vratili na Vrištik, sve je bilo popaljeno. Prihvatila nas je porodica Proša. Tu smo upoznali i Đokana Lukića. U dogovoru sa majkom od njega sam dobio zadatak da kao desetogodišnjak isporučujem sol za partizane, objašnjavaju naš sagovornik.

I zatim, uz pomoć Zejne i Smajila Čatića, dobrih prijatelja njegovih ro-

Ona mi je spasila život. Tog jutra se molila Bogu da ostanem živ, a ja sam „grabio“ ka šumi. Tražio sam svoju majku i tetku Ljubu Vučković. Već su nosile crne marame, misleći da sam poginuo. Kroz nekoliko dana neprijatelj je zauzeo i naš Vrištik. Mi smo morali uzbijeg u Donje Podgrađe. Tamo sam našao sestru Vuku, koja je bila partizanka i sada živi u Beogradu. Ostao sam uz majku do kraja rata, poslije smo odesili u Nove Kozarce kod Kikinde...

To je prvi dio priče Radeta Drljića. Slike iz rata su duboko urezane u njegovim sjećanjima. Ipak, nešto je ostalo i zaboravljeno. Zato je često dolazio u Orahovu, razgovarao sa ljudima, tražio za porodicom Čatića, čije prezime nije ostalo upamćeno. I tek, prije nepune tri godine, u avgustu 1982., sasvim slučajno je upoznao Sa-

kiba Čatića, sina majke Zejne i Smajila, koji su ga spasili onog kobnog, januarskog predvečerja 1943. Bio je to dirljiv i nezaboravan susret. Pobratimili su se. Zato je i ovih dana Rade boravio u Orahovi, na obroncima Prošare i Kozare. Tada je prvi put poslao rata posjetio i Vrištik, a onda, zajedno sa Sakibom Čatićem došao u našu redakciju, da sve ispriča, da se zajedno slikaju za novine i uspomenu.

— Moramo još zajedno posjetiti Podgrađe i Mrkopolje kod Pakraca. Ali, nemam sada vremena. Znate, borim se i tražim za sinom koga su mi ukrali, oteali... Evo vidite, i novine su o tome pisale...

I to nam kazuje Rade, pružajući isječke iz novina, dok suze klize niz lice.

Živojin postade Hans

I tu bisesva ova priča možda i završila da nije ove druge, zasigurno i teže sudbine Radeta Drljića. Došao je s namjerom da nam ispriča sjećanje iz rata, i da se pohvali da je našao pobratima Sakiba Čatića. Ali, sina jedinca još nije pronašao. Nova, još potresnija ispovijest se nastavlja...

— Radio sam na privremenom radu u Saveznoj Republici Njemačkoj. Pet godina. Prije toga sam na radu u Austriji proveo petnaest godina. Tako se moralo. Sa ženom sam se razveo 1974. godine u Banjaluci, a moj sin Živojin je

pripao meni. Dok sam radio u Njemačkoj, Zole je, kako ga od milja zovem, bio smješten u jednoj dječjoj ustanovi. Kada je porastao, smjestio sam ga kod porodice Monike i Volkfanga Majira. Zaprepastio sam se kada sam jednog dana čuo da ga školski drugovi oslovljavaju sa Hans. U početku sam mislio da je to ipak šala. Međutim, kada su me Majirovi tužili da tučem sina da ga ne pazim, a sud ga zbog toga na tri godine oduzeo od mene i povjerio njima, dokopao sam se dokumenata i shvatio da je to namještaljka, da nema šale. Iz dokumenata sam saznao da su moga Živojina još 13. jula 1981. godine zvanično prekrstili u Hansa i obrezali, naravno bez moga znanja...

Rade Drljić je ovaj dio ispovijesti ispričao nama, iz „NIN“, koji je 2. juna ove godine objavio članak pod naslovom „Oduzimanje dece“. Rade potresen o tome više nije mogao pričati. Plače i dalje govore podaci iz objavljenih novinskih članaka.

— Po svemu sudeći operacija „otimanja djeteta“ bila je odavno i dobro pripremljena. Nesrećni otac toga nije bio ni svjestan. Da bi stvar još bolje uspjela, porodica Majir ga je optužila za podmetanje dva požara u hotelu koji se gradio u blizini mjesta gdje su stanovili. Prema pisanju „Osmice“ njemački policajci su ušli u njegov stan, uhapsili Drljića i odveli ga u nekakvu ćeliju. Na sudu je sve poricao, pa je prebačen u pravi zatvor u blizini minhenskog stadiona. Uhapšen je 5. decembra 1983. godine, i pune dvije sedmice ništa se bitnije nije nješnjalo. Zatim je prebačen u samicu broj 165. Njegov sin Živojin, zvan Zole, još jednom je ozvančen u Hansa. Onda je Rade ponovo prebačen u samicu broj

61. Neki zemljaci u zatvoru su mu rekli da je to samica smrti i da se čuva jakih zvukova. Tako je i bilo. I danju i noću zavijali su neki čudni, teški i zastrašujući zvukovi. Od odjeće i jastuka napravio je neku naušnicu i tako se zavlačio u ormar, punih pedeset i pet dana. Trajalo je to do 15. februara prošle godine. Nekako je stupio u vezu sa advokatom, pa je prebačen u samicu broj 57, gdje je bilo mnogo podnošljivije. A onda, 12. aprila 1984. izišao je pred sud zbog Živojina. Navodno, maltretirao je i tukao svoga sina. Nikakve izjave nisu pomogle. Nisu dozvolili ni da se pročita pismo koje je Zole uputio svome ocu. Mjesec dana kasnije uslijedio je suđenje zbog navodnog podmetanja požara. Bilo je to već normalnije suđenje, sa svjedocima. Na suđenju Zole je pokazala da je Drljić nevin. I, poslije pet mjeseci i devet dana provedenih u ćelijama iza zatvorskih rešetki, ovaj nesrećni čovjek je doživio konačnu slobodu. Još jednu, u svom mukotrpnom i teškom životu. Zatekao je prazan i prašnjav stan. O Žoletu gotovo da niko nije htio ni razgovarati, osim nekoliko zemljaka koji su saučestvovali u njegovom teškom bolu. Rade Drljić je 24. septembra prošle godine konačno napustio tlo SR Njemačke. Bolje reći, protjeran je. Bez voljenog Žoleta, sina jedinca. Ali, traganje se nastavlja. Obratio se do sada Generalnom konzulatu u Minhenu, njemačkoj policiji, advokatom... Pisale su i njemačke novine o tome... Ništa nije pomoglo. Sargom je jednom odgovoreno da se Živojin sada zove Hans i da je živ i zdrav... Rade, njegov otac bezuspješno obilazi konzulate, ambasade, sudove, advokate...

Vlado SLIJEPEVIĆ

U SELU JOHOVICI

Ibrahim Kekić:

Išao sam 133 metra duboko

Ibrahimovih stotine bunara

... Bogue se više ne sjećam koliko sam bunara iskopao. Crnica, pjeskulja, ilovača, kamen stoje na putu, ali ja do vode stižem...

Te godine minuo je prvi svjetski rat, a u Johovici, selu udaljenom desetak kilometara od Velike Kladuše, svijetlost dana ugledao je Ibrahim Kekić. A tih godina nije bilo vremena da se odraste. Sve to dešavalo se nekako, naprečak.

Upotrazi „truhom za kruhom“ Ibrahim ili Hadžija, kako ga zovu njegovi susjedi, odlučio se za duboka silaženja u zemljinu utrobu. Krenuo je u pohod vodama koje se vjekovima skrivaju pod zemljom, ne tako daleko, ali ni blizu da bi bile nadohvat ruke.

— Prvi bunar, priča Ibrahim, iskopao sam još kao šesnaestogodišnjak. A od tada su prošla vremena, više od pedeset godina. Bogue se više ne sjećam koliko sam ih iskopao, — nakon šutnje nastavlja Ibra-

him svoju priču „obojenu“ crnicom, pjeskuljom, ilovačom, kamenom, — ali sam siguran da sam ih iskopao blizu pet stotina. Samo desetak puta nisam nalazio vodu, a silazio sam i po 33 metra u dubinu.

... bilo je i nesrećnih slučajeva. Jedan drug iz Vidovske, susjednog sela, koji je sa mnom kopao, izgubio je život a ja sam tek u bolnici došao svijesti. Opasno je to kad izbiju plinovi. Ali to me ne sprečava da ih kopam. Jeste teško, ali se čovjek ipak navikne. Nešto se i zaredi, mada to nisu neke pare, tek toliko da se preživi, da se kupi malo cigara, kave, šećera i eto...

Dokle tako? — pitamo ga. — Ne znam, stvarno ne znam, dok me zdravlje posluži. Evo ja i danas kopam bunar. Iskopao sam dvanaest metara. Teško ide. Naišao sam na kamenu ploču. Valje je probiti a vrućina, ljeto, ugrijalo. I tako Ibrahim Kekić iz velikokladuškog sela Johovice, večeronulog zadržavljiva i pod teretom godina druguje sa dubinama. Njegovom zašlugom šumore nove vode. Možda se on u ovom trenutku raduje nekom probuđenom izvoru ili pak strahuje da će stijene puteve zatvoriti im ali on i dalje traga...

Milan PILIPOVIĆ

SOVJETSKE MALE TEME

„Novi alah“ Mirdžabaj

Početak je bio smiješan a na kraju je bilo i mrtvih. Niko nije vjerovao. Da jedna seoska luda može svojim pričama da općini toliko mladih i starih, srednje i visokoobrazovanih ljudi i da ih utjera u svoje „božje stado“. To je uspio 50-godišnji Mirdžabaj Kimbatbaev iz Berunjskog Rejona Kara-kalske Sovjetske Autonomne Republike.

Do „boga“ je dogurao kada je završio sve narodne druge „univerzitet“. Prvo se dosadivao u kolhozu „Lenjinizam“, pa je u potrazi za većom zaradom počeo da trguje drvima. Onda je postao zidar i radeći na privatnim seoskim kućama zaradivao i po 30 rubalja dnevno. Zatim je postao radnik na seoskim svadbama, gdje pobjednik dobija dobru nagradu. Kada mu je i to dosadilo postao je vjerni sluga Alaha. Uz pomoć jednog lokalnog majstora folkloru pripisao je sebi

● **Seoska luda okupila nove vjernike i zgrnula bogatstvo** ● **Lijepje žene, da bi se izliječile, morale su se sa „alahom“ kupati u Evinom kostimu**

„natprirodnu moć“ proglasivši se „iscjeliteljem svih bolesti“, a onda je napravio i sljedeći korak: prozvao se „novim alahom“.

Volio je život na velikoj nozi, a sljedbenicima je preporučivao asketizam. Nije ih pitao za vjeru jer je stvarao „novu religiju“. U međuvremenu je posjetio Moskvu, pa mu je neki „novinar“ dao

„potvrdu“ da je „unikatna ličnost po svojim sposobnostima“ i da treba da „uživa veliku podršku“. Sa tim papirirom Mirdžabaj je napravio pravu potmetnu među svojim seljanima i nekim lokalnim partijskim radnicima koji su i sami počeli da propagiraju „natprirodne moći“ svog zemljaka. Počeli su da stižu pacijenti sa svih strana: iz Moskve, Rige, Vilnusa... Neki od njih su vraćali kao „drugi ljudi“ oslobođeni prošlosti i novih pogleda na budućnost.

Novi „alah“ ih je „liječio“ na razne načine. Ako su bile lijepe žene u pitanju „liječenje“ je obuhvatalo i zajedničko kupanje, naravno u Evinom kostimu. Tu ljubav prema kupanju Mirdžabaj je otkrio kada je bio u Moskvi, gdje je prvi put vidio metro i gdje se prvi put kupao u kadi. U stvari, Mirdžabaj je „liječenjem“ želio da svoje žrtve pravom oslobodi svih ovozemaljskih pravila života,

naravno uz dobru naknadu.

Tako se obogatio. Kada su ga u Vilnusu početkom ove godine najrad unajzdili su 6.000 rubalja gotovine i 28 štednih knjižica. A uhapšen je poslije tri dana opsade grada, jer je davao već bio odnio šalu. Jedna od njegovih sljedbenica je ubijena. U milicijskoj stanici su tražili da im Mirdžabaj demonstrira svoje „natprirodne moći“, ali „novi alah“ je priznao da je običan smrtnik.

„Literaturna gazeta“ za posljednja tri mjeseca dva puta piše o ovom slučaju. Ne zbog toga što je Mirdžabaj nasamario i opljačkao naivne, nego što među njima ima i onih koji uprkos objelodanjenju istini, još vjeruju da je seoski budalaš „ipak, božiji čovjek“.

Slavko STANIĆ

Margaret Tačer. „Ne namjeravam otići“

OPOZICIJA „PENZIONISE“ MARGARET TAČER

Nada za laburiste?

● „Gvozdena leđi“ kupila kuću za 400 hiljada funti ● Opozicija vjeruje da se Tačereva sprema za penziju

Pristojan dom može se u Engleskoj kupiti i za neuporedivo manje novca, a to što je predsjednica vlade glatko položila pravo bogatstvo, za njih nije ništa drugo nego refleksija podjeljene Britanije, sa multimilijarderima na jednoj i hiljadama beskućnika na drugoj strani.

Takvu Britaniju je, smatraju opozicioni krugovi, stvario upravo gospoda Tačer. Laburisti tvrde da će, poslije „normalne pobijede“ na izborima, prva briga biti podizanje životnog standarda za najbire slojeve naroda.

Gotovo filmskom brzinom, konzervativci nalaze odgovore na optužbe protiv njihovih „Meg“ i podsećaju (javnosti) da su i laburistički lideri i prvaci socijaldemokrata i liberala dobrostojeći ljudi, koji žive u vjelerimnim vilama, samo što to trenutno nikome „ne bude oči“.

Spasila se kamata

Što se kuće bračnog para Margaret i Denis Tačer tiče, riječ je zaista o nevelikom zdanju zapravo vili od pet spavaćih soba, nekoliko salona za prijem, terparazije, odvojenih sauna, sobe za zabavu (bilijar i druge igre), itd. Oko kuće je veliki nepojas sa igralištem za golf.

Vila je opasna visokim zidom, a kada sve bude uređeno kako je zamišljeno, imaće elektronski bezbjednosni cirkularni sistem sa moštrom kamera, koje će „pokrivati“ svaki komad prostora i unutrašnjosti zgrade. Čitavu oblast (u čiji biti dvadesetak luksuznih kuća u istom stilu) čuvaće današnja policajci sa desetinama psima. Zato je budući dom Tačerovih već nazvan „fort noks“.

Laburisti su se „uhvatili“ za još jedan detalj. Margaret Tačer je ovih dana prodala ranije kupljenu kuću za 350.000 funti (1969. je za nju platila svega 28.000 funti), tako da je mogla da kupinovati bez uzimanja stambenog kredita. „Srećom“, kažu laburisti, jer bi u suprotnom osjetila nepovoljnost visokih kamata, koje su takode „maslo“ konzervativaca.

Dejan VASILJEVIĆ

Neće da ode

Čak i pojedini prokonzervativni listovi nisu mimošli tu ideju, povezujući kupovinu vile sa eventualnom namjerom „prvog ministra“ u vladi da s ide sa političke pozornice. Gospoda Tačer kao da je znala šta se iz običnog kupoprodajnog posla u koji je ušla sa agencijom „Barat hounz“ može izroditi. Još dok je šetala po budućem placu, izjavila je da joj taj dio Londona bač odgovara, jer je u neposrednoj blizini Vestminstera odnosno, sjedišta vlade, Parlamenta, službene rezidencije. Pokru ministarima i poslanicima, a prije svega masi glasača na koje računaju ne nedovršena: ne sekiraju se, nemaju namjeru da odu.

Kad je već tako, laburisti i koalicija socijaldemokrata i liberala su, za svaki slučaj, uz „slanje“ Tačerove u penziju osuli na nju paljbu.

POSILIJE DECENIJE GRADANSKOG RATA — EKONOMSKA KATASTROFA LIBANA

Plaše se i — mira

Više od 60 odsto Libanaca živi ispod granice „apsolutnog siromaštva“, 20 odsto ih jedva živi, inflacija je dostigla 350 odsto, nacionalna valuta je, nezvanično, devalvirala u istom procentu, 70 odsto radno sposobnog stanovništva je bez posla, neke grane privrede, kao turizam, saobraćajne i tranzitne usluge su praktično nestale, poljoprivreda je unazadena i dovedena na rub opstanka.

U isto vrijeme, industrijska proizvodnja je na nivou od svega 27 odsto u odnosu na period prije 1975. godine kada je u Libanu počeo gradanski rat.

Teškoće

Što je najtragičnije, ni najveći optimisti među ekonomskim analitičarima i planerima, ne usuduju se da predvide „bolje dane“ i tvrde da bi mir zemlji donio dodatne, nepremostive teškoće.

Ove pomalo i apsurdne podatke i predviđanja iznio je direktor Libanskog nacionalnog ureda za statistiku Ibrahim Trabulsi, u opešnoj analizi koju je pripremio za premijera Rašida Kameza za jednu od narednih sjednica vlade — ako se bude održala.

Siromašni u pravom smislu te riječi u ovom trenutku čine dvije trećine libanskog stanovništva, tvrdi Trabulsi, i to prvenstveno zbog naglog pada vrijednosti nacionalne valute. Poređenja radi, prije deset godina ispod granice „apsolutnog siromaštva“ u Libanu je živjelo svega između 8 i 10 odsto stanovništva. Do prije pola godine, do neočekivanog obrušavanja vrijednosti libanske funte, siromašna se moglo smatrati svega 22 odsto Libanaca.

Iako zvaničnih podataka o tome kako Libanci trenutno žive nema, sasvim je izvjesno da je životni standard u protekloj deceniji išao silaznom linijom da bi u proteklih šest mjeseci dostigao najnižu granicu u istoriji Libana. Neizdrživi pad vrijednosti funte i vrtoglavi skok cijena svakako su zasad najveći „krivci“ kupovne moći Libanaca ali su oni, uzroci? Gradanski rat i izraelska agresija praktično su „ukinuli“ mnoge privredne grane do tada u punom procvatu — turizam koji je obezbjeđivao petinu stranih sredstava plaćanja, saobraćajne usluge, tranzitni saobraćaj, bankarstvo.

Prerađivačka industrija, koja je Liban činila pravim proizvođačem za „gladna“ tržišta arapskih zemalja Zaliva, dovedena je na rub životarenja: 60 odsto libanskih fabrika je potpuno uništeno poslije 1975. godine, a od preostalih 40 odsto, najmanje 25 odsto ih radi

● **Malo nade u brzo ekonomsko ozdravljenje Libana ukoliko bi, nekim čudom, bio postignut dogovor o obustavi rata**

sa četvrtinom kapaciteta u odnosu na predratne dane.

Emigranti

Izraelska agresija juna 1982. godine i trogodišnja okupacija juga Libana unazdili su poljoprivredu ovog agrarno najbogatijeg i najrazvijenijeg područja zemlje i smatra se da su Izraelci, sprovedeći taktiku „spaljane zemlje“ u kažnjavanju stanovništva zbog akcija gerilaca Pokreta otpora, uništili blizu 62 odsto plantaža, voćnjaka, bašti, maslinjaka i vinograda. Uzastano je i ribarstvo koje je obezbjeđivalo opstadanje za trećinu stanovništva libanskog juga.

Recesija u naftom bogatim arapskim zemljama Zaliva, izazvana padom cijena „tečnog zlata“ a zatim i „zamrzavanjem“ mnogih investicija u privredni razvoj, drugi su razlog za libanske privredne teškoće. Jer, iznosi Trabulsi, u proteklih deset godina više od pola miliona Libanaca otišlo je iz zemlje i našlo unosne poslove i zaposlenja u kraljevina, emiratima, šejkatima i sultanatima Zaliva. Ali, redukcija cijena nafte i recesija u ovim zemljama, donijele su otpuštanja s posla i primorali blizu 260.000 Libanaca da se vrate u zemlju i samo pogoršaju tragičnu sliku nezaposlenosti.

Pa ipak, ma koliko to nestavno zvučalo, Libanci se plaše — naglo „izbijanja“ mira! Prema nekim procjenama, u brojnim malim, srednjim i velikim vjerskim, etničkim i političkim milicijama, koje ratuju za svoje i tuđe račune u Libanu, i čiji su pripadnici plaćeni kao „osrednji državni činovnici“, trenutno ima blizu 50.000 mladića između 17 i 25 godina. Oni sem nošenja puške ili sjedenja za nišanskim spravam topova i minobacača ništa drugo ne znaju da rade. Zato bi, ako bi nekim čudom bio postignut dogovor da se rat obustavi, milicije dezangazuju i raspuste, to donijelo „eksplozivno nezaposlenost“. Jer, ova masa radno najposobnijeg dijela stanovništva jednostavno ne bi mogla da nađe posao, a Arapi u Zalivu su sve nepoverljiviji prema Libancima, posebno šittima, ilaganu ali sigurno svoje granice zatvaraju.

Jedino rješenje, kažu znalci, bilo bi veliko ulaganje u javne radove, ali Liban, za sada, za tako nešto nema para, a oni koji imaju još uvijek se ne odlučuju da ih „bace“ u Liban... Dejan DORĐEVIĆ

Gandi Centralne Amerike

● **Štrajk gladu ministra inostranih poslova oca Migela Deskota tek prva faza njegove „evangelističke pobune“**

Ljudi koji izblizu, ili sa televizijskih ekrana, poznaju oca Migela Deskota, u izopisniku koji se ponovak u malu crkvicu nadomak Managrove, danas ne bi mogli da prepoznaju onog punačkog, uvijek vedrog i duhovitog intelektualca, 52-godišnjeg ministra inostranih poslova Nikaragve.

Vidno oslabio — izgubio je oko 20 kilograma — Migel Deskota je 30 dana štrajkovao gladu, izražavajući time protest protiv američke politike „državnog terorizma“ inasrta u na tromilionsku Nikaragvu.

Štrajk gladu je za Deskota tek prva faza „evangelističke pobune“ potlačenih, oko koje je uspio da ujedini Latinsku Ameriku, prije svega njene vjernike i siromašne. Sudeći po najnovijim vijestima iz Managrove, Deskota je ovih dana prestao da post. On traži novi oblik buntova, jer ne namjerava da se odrekne ideje da iznuđi od predsjednika Regana priznanje za pravo na samoopredjeljenje nikaragvanskog i svih potlačenih naroda.

Jedina hrana u vrijeme štrajka bila mu je voda, odnosno mješavina šećera, limunove kore i vode, piće, kojim gladni u Centralnoj Americi koliko-toliko održavaju metabolizam.

Kao sveštenik, pripadnik kaluderskog reda Makinrol, dane svog protesta provodio je u isposničkoj ćeliji, meditirajući o sudbini potlačenih i gladnih. Odatle je komunicirao sa svijetom, upućivao predsjedniku Reganu želje za dobro zdravlje i hrabrost u bici sa rakom, pozvao ga na preispitivanje savjesti, na mir i prijateljstvo.

Nudeći nenasilje i mir svojim zakletim neprijateljima, Deskota je okupio oko sebe ljude iz svih krajeva Nikaragve. Dolazili su mu vjernici i ateisti, marksisti i katolici. Uprkos otporu zvanične katoličke crkve i Vatikana, Deskotova poruka je našla na plodno tle i u Latinskoj Americi. Štrajkovali su omladinci u Meksiku i logorovali ispred blokirane američke ambasade u Studad de Meksiku. Hramovi u zemlji ponosnih potomaka Asteka opet su postali poprište političkog protesta kao i u doba revolucije. Hrlili su vjernici da se makar na jedan dan pridruže postu već slavnog Nikaragvanca. Postilo se i u Argentini, Brazilu i Peruu... Čak je i Svjetski savjet crkava došao u pohode onemogućeni Deskota.

Mada mu to nikada nije bila namjera, Deskota je u očima potlačenih postao centralnoamerički Gandi. Na zvečkanje oružijem na politiku topovnjača i sile, na terorizam — pojedinačni ili državni — odgovorilo je samo — ličnom žrtvom.

Migel Deskota, inače, potiče iz ugledne porodice. Otac mu je bio ambasador u Parizu, a on sam rođen je u Los Anđelesu, u SAD. Studi-

NAKON ŠTRAJKU GLADU NIKARAGVANSKOG MINISTRA — SVEŠTENIKA

rao je i diplomirao na Univerzitetu Kolumbija u Njujorku, gdje je stekao mnoga priznanja na polju filozofije i političkih nauka. Smatrao je da će kao sveštenik moći najviše da pomaže svom i ostalim latinsko-američkim narodima. Zamonašio se u kaluderskom redu Makinrol, jer mu je on najviše odgovarao zbog identifikacije sa potlačenima. Bio je misionar u Čileu, Brazilu, Meksiku i Americi.

Prije deset godina, 1975. stupa u redove takozvane grupe „dvanaestorice“, koja se kasnije aktivno uključila u nikaragvansku revoluciju. Ta grupa, Savez nikaragvanskih intelektualaca i progresivnih snaga, aktivna je i danas. Iz njenih je redova i sadašnji potpredsjednik Nikaragve Serhio Ramirez.

Deskota je jedan od trojice sveštenika — ministara u sandinističkoj vladi. Papa Jožita, poznati po svom otporu buntovnoj „teologiji oslobođenja“, raščinio ih je jer nisu htjeli da se u najkritičnijim trenucima odreknu svojih principa.

Bez obzira na to da li će najnovija žrtva Migela Deskota uticati na predsjednika Regna, nikaragvanski sveštenik i ministar je na djelu dokazao da njegova zemlja želi mir i blagostanje za sve.

Slobodan ČAŠULE

Kultura na godišnjem odmoru

LJeto, je gotovo po pravilu, siromašnije kulturnim događajima i zanimanjima. Uplovljava se u drugi i drukčiji ritam života u kojemu je, bar donedavno, dok je standard bio viši, središnje pitanje bilo — kuda na godišnji odmor? U nedostatku, bar za banjalučke prilike, istinskih kulturnih događaja, u trenutku kad je kultura na godišnjem odmoru, narod se zabavlja kako zna i umije. Moguće je zapitati se da li se to možda radni čovjek ljeti odmara i od kulture, ili je sebi dozvoljava samo u sopstvenom izboru, van upriličenog reda koji diktiraju kulturne institucije, radio i televizija.

Nekolicina kulturnih i javnih radnika Banjaluke, pokušala je danam odgovori na ova pitanja. Naravno, iz sopstvenog ugla. Tako treba i čitati ovaj tekst:

Mladen Šukalo, animator Doma kulture u Banjaluci:

— Godišnji odmor sam proveo u Marini kod Trogira. Odmarao sam se tamo od kulture i problema kulture politike. Ni novine nisam čitao, ali sam zato pročitao oko dvije hiljade stranica Kundera, Tolkina, Goldinga, Mila Dora, Eugena Finka. Tako živim i otkad sam se vratio u Banjaluku. Sam sebi činim vrijeme kulturnijim. U gradu se gotovo ništa ne dešava, a i ono što se slučajno desi, kao da se ne primijeti. Kultura nikog ne zanima.

Moji kulturni događaji

Irfan Horozović, glavni urednik „Glasove“ Izdavačke djelatnosti i književnik, ljeto je proveo u Banjaluci.

— Dva puta sam otišao u kino, ali su to bili veoma loši filmovi. Imao sam dovoljno svog posla, tako da me nije mnogo zanimalo šta se događalo oko. Nije se, doduše ništa ni desilo što bi me posebno zainteresovalo.

Odmor sam uljepšao izletima u okolinu grada. Verovalno sam se postavio gradinama, interesovao za priče i nazive, pa to provjeravao u knjigama. Ipak, pored toga i ovog ljeta su mi se desile tri značajne stvari, koje posebno želim naglasiti: treći put sam pročitao „Braću Karamazove“, a imao sam osjećaj da ih čitam prvi put; televizija mi je omogućila da gledam „Pomoć uživao“ — jedan od najznačajnijih događaja rok-civilizacije, koncert

● **Spilćani i turisti imaju „Spiltsko“ ljeto, Dubrovčani „Ljetnje igre“, Beograđani „Godofest“, Zadranj „Večeri u Donatu“, na Ohridu se i u Pulj sjate poslenici kulture i filma, Struga odzvanja stihovima, a u Banjaluci ima samo hlada u ljetnjim baštama, koje će vas trpjeti najduže do 22 sata**

● **Banjalučani samo sebi čine ljeto kulturnijim — najčešće posežući za dobrom knjigom i gledajući televizijski program**

koji je pokazao darok nje sam način muziciranja na način života (nasuprot ovjeshalim malogradanskim shvatanjima koja su u svom okrilju mogla da trpe neke fašistoidne i nacionalne orijentacije kojima je po-

ŠTA ČITAJU ČLANOVI BIBLIOTEKE?

U Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci „Petar Kočić“ ovog ljeta najveća je gužva za sljedeće knjige:

1. Kolet Mek Koli: „Ptice umiru pjevajući“
 2. Herman Volk: „Vjetrovi rata“
 3. Avdo Humo: „Moja generacija“
 4. Borislav Pekić: „Besnilo“
 5. Pavao Pavličić: „Večernji akt“
 6. Milan Oklobdžić: „Cablues“
 7. Momo Kapor: „Knjiga žalbi“
 8. Gabrijel Garsija Markes: „Sto godina samoće“
 9. Isak Baševiš Singer: „Rob“
 10. Čarls Bukovski: „Žene“
- Uz ovo dobro idu i krimići, vesterni, ljubici — sve za duge vrele dane...

kazao svoju elementarnu humanističku orijentaciju, oduvijek osnovnu u biću umjetnosti); teza menuse bile otkriće priče Blaže Koneskog, dobitnika ovogodišnje Nagrade „Skender Kulenović“, čiju sam poeziju i ranije znao i cijenio i roman Bohumila Hrabala: „Služio sam engleskog kralja“. Ništa manji užitek mi nisu pružili ni kineski pisci, a pročitao sam cijelu seriju djela: Bar Džinov „Vrt odmora“, Mao Dunovo „Praskozorje“, Lao Šeov „Kuli iz Pekinga“, dvije antologije priča i dvasedmorojeko-

vna kineska romana. Ponovo sam čitao i neke Lu Sinove priče, a od antologije kineske poezije se i ne odvajam. Čitajući našu novu produkciju i kineske i hispanoameričke pisce, morao sam priznati da su ipred nas. Ta poplava novih naslova nije naša odjeka u vrijednostima, osim neke čudne nostalgije u jedinom i nagrađenom romanu rano preminulog književnika Miroslava Popovića „Sudbine“. Još jednom da se vratim na „Pomoć uživao“ — žao mi je i smatram to velikom greškom što na koncertu nije nastupio i Bora Đorđević pjesmom „Pogledaj dom svoj anđela“ koja je najviše što je naš rok dao to humanističkoj niti pokreta, a mnogo je bolja od sludunjavne „Za milion godina“.

Knjige bez korica

Bekir Misirić, slikar: — Ono što smo ponudili Banjalučanima za ovo ljeto nije nas baš proslavilo. I sam radim u oblasti koja bi trebala da se brine o kulturnom ljetu, o programu koji neće biti obiman i preopširan, ali se neće svesti na formalnosti, čega je najviše bilo nego će biti takav da se pamti. Tek onda kada napravimo program koji će se pamtili i dogodine, možemo govoriti o početku banjalučke ljetne kulturne pozornice. Sve dotle dok se bude radilo i s malo para i s malo pameti, ničega ne može biti. Ne želim sasvim negirati dosadašnje napore, ali mislim da se u okvirima grada do sada ništa značajno nije desilo.

U ovom gradu živi mnogostvaralaca i sigurno i ljeti rade; sigurno se banjalučka umjetnička zbirka bogati, ali niko ne zna dokle to, šta je to, čega je to više i gdje. To i jeste uvijek tako. Umjetnik je svoj slobodan i dobro je za tako. Ja sam ovo ljeto obilazio gradove od Splita, na sjever do Šibenika,

Zadra, Nina... Ponovno sam otkrivao njihovu ljepotu i dragulje, iz davnih vremena. Svagdje sam kratko bio, a sve da vidim katedralu Jurija Dalmatinca, zadarski Donat, sve do crkvice iz VIII vijeka u Ninu. U Donatu je bilo muzike, ali ja sam video samo probu za jedan koncert, a u Ninu sam se rastužio što opština nema para da malo bolje čuva istorijski i kulturni spomenik, jer je crkva zapuštena i zatvorena. Ipak, video sam izložbu rijetkih predmeta, jer ni je to pokazala jedna časna sestra.

od korica do korica, no onu gdje se na preskok uživa i kojoj se stalno vraća.

Mrtvilo vlada

Goran Smiljanić, član Radničkog pozorišta „Karlo Rojč“: — Spremam se na odmor, na more. U Banjaluci je već dosadilo. Zamlađe između 25 i 35 godina, gotovo da nema mjesta na kome bi dobro proveli vrijeme. U bašti „Mladost“ ima lijepih priredbi, ali za mnogo mlade — oni kažu da uživaju. Jedino je bilo dobro onih desetak dana, kada se moglo svratiti u Studentsko dvorište, a od tada je gradom zavladao mrtvilo. I u našem pozorištu je pauza — nema ni proba i predstava. A moraćemo opet nanovo, ona dobra generacija srednjokočaka je završila i četvorcasu otišla u vojsku, a mnogi na fakultet, na stranu. Za novi projekat će trebati i novi ljudi.

Vrijeme poslije posla najlakše se krijujući čitanjem a sada su naredu Sidni Seidon i Momo Kapor.

Omilj Kreco, profesor banjalučke Gimnazije u penziji, ljeto provodi u svojoj kući Skender-Vakufu i družesa djelima iz oblasti religije, ali i sa Cosicem, filozofima, koje je i ranije čitao, isčitava Dostojevskog i kritičarske napise o njemu. — Bavi se i pečelarstvom — „Istinskom, prirodnom, kulturom“.

I tako dok je kultura negdje drugdje, dok odsustuje iz varoši banjalučke, dok se seli najljepije plaže u Jadru u Dubrovnik, Split, Pulu, Makarsku... ovdje u unutrašnjosti, daleko od toga da se želi odmara, radni čovjek se i dalje bavi kulturom. I bez obzira šta oci banjalučki misli ili ne, ovima grade je potrebno kulturno ljeto, zanimljivo i sadržajnije nego dosadašnje. Inače, biće ovako kako kažu naši sagovornici. U nedostatku bilo čega boljeg i dalje će se oslanjati samo na sebe, na sopstveni izbor. Pravih spoljašnjih poticaja neće biti, a iz mrtvila banjalučke ljetne kulturne sezone i ne mogu doprinjeti.

No, bilo kako bilo, tako nam je. Ljeto je u izmaku i uskoro će sve krenuti ustaljenim redom i ritmom. Zaboravite se na siromašno kulturno ljeto banjalučko i ponovno, kad dođe na dnevni red, prozorice se i o njemu, kritički. A jesmo li nato oguglali? Ili je možda, već vrijeme da se nešto učini. No, to nije u našoj nadležnosti, kao što u ostalom nije ni ljeto.

S. ŠILJEGVIĆ
N. GUZIJAN

KOJE KNJIGE KUPUJU BANJALUČANI?

U „Glasovoj“ knjižari u Ulici Veselina Masleše 13 ovih dana su najbolje „išti“ romani u dječjim izdanjima, krimići, pustolovine... U pitanju je i cijena i ljeto.

Lista najtraženijih bi približno mogla izgledati ovako:

1. Herman Hese: „Stepak vuk“ i „Demijan“
 2. Isak Baševiš Singer: „Rob“
 3. Miodrag Bulatović: „Jahač nad jahačima“ i „Heroj na magarcu“
 4. Desanka Maksimović: „Izabrane pjesme“
 5. Tagore: „Gradinar“
 6. Antonije Isaković: „Tren i II“
 7. Borislav Pekić: „Besnilo“
 8. Živojin Pavlović: „Zadah tela“
 9. Karios Kastaneda: „Orlov dar“
 10. Dušan Kovačević: „Balkanski spijun“ i druge drame
- Dosta su tražene i Markesovih „Sto godina samoće“, Salamovljeve „Priče iz Kolime“, „Bludni sin“ Carisa Bukovskog, „Zarobljeni um“ Česlava Mil-oša, „Una“, „ZOO“, „Provincijalac“ Mome Kapora, te Ničeovi „Tako je govorio Zarastura“, „Ecce homo“ i „Antihrist“...

Tako sam na putu crtao, skupljao utiske za rad koji me ovdje čekao: pripremljena gлина za moju keramiku, pa to sada radim. Čitam djela iz umjetnosti, enciklopedije, poeziju. Ne volim knjigu koju moram čitati

POEZIJA ROMA

„ŠEMSO, POETA ZINGARO“

Pod ovim naslovom nedavno je u torinskom časopisu ZINGARI OGGI (cigani danas) objavljen poduzi napis Carla Oseli-a posvećen Šemsi AVDIĆU, (35) Romu sa Veselom brijegu iz Banjaluke — koji doživljava zapaženu književnu afirmaciju u susjednoj Italiji.

Od 1983. godine, zanimanje za njegove pjesme pokazuje Sergio FRANCEZE, filolog, književnik i prevodilac iz Torina, koji je prvi uočio ljepotu i jednostavnost Šemsinih stihova. Kao rezultat njihove saradnje, već na jesen treba da se pojavi zbirka pjesama pod naslovom „SEMSE, POETA ZINGARO“ (Šemso, Ciganin pjesnik). U septembru će se Šemsinе pjesme štampati u i čitankama namijenjenim djeci Roma u Italiji, uz rasta od prvog do četvrtog razreda osnovne škole.

Po već ustaljenoj i nama dobro poznatoj praksi — i ako piše već dvadesetak godina — u bosanskohercegovačkim prostorima baš niko od pozvanih nije pokazao interes za ono što ovaj Rom stvara; bilo je potrebno da se otišne u Austriju, Francusku, Njemačku...

● **Poezija Šemse Avdića iz Banjaluke štampaće se u čitankama namijenjenim djeci Roma u Italiji**

Tek u Italiji (valjda zbog njihove već postolovije sklonosti za lijepo ili pak pomodnog zanimanja za egzotiku) otkrivaju u ovim stihovima nešto novo, autentično.

Šemso je u Banjaluci završio šest razreda osmoltjetke; priučeni električar, knjigovođa, manualni radnik, nekadašnji preprodavač — lutao je voden iskonskim nagonom kodiranim u genskoj šifri Roma, tih vječitih skitača što odlijevalju i Sudbini, i prostoru i vremenu. Droviti po prirodi, istančaniji osjećaja, sposoban je da uobliči u metaloru...

Šemso ne krije da je ogroman uticaj na njegovo opredjeljenje imao nastavnik srpskohrvatskoj jezika i književnosti Kasim Ibrahimbegović, danas urednik — redaktor u Radio — Banjaluci.

Šemso Avdić: Mi ne oskudijevamo u nadi

— Čini mi se da najbolje pišem sjedeći na svojoj verandi ovdje, na Veselom brijegu; činim to s lakoćom, pretačem misli na papir... Kasnije, satima pa i danima „brusim“ to što je nastalo, „razmjeravam“ stih, „hvatam“ ritmu... Pišem na romskom jer osjećam, a i znam da još uvijek imamo malo toga zapisanog na ovom jeziku. Pišem i na srpskohrvatskom, no tada koristim drugu „tehnologiju“, bližu duhu ovog jezika.

Nesumnjivo, da na bogatstvo stihova ovog autora veliki uticaj ima i etnički status — što on, s neskrivenim tonom naglašava u razgovoru sa Carlom Oselom; to kaže i sada:

— Ja sam Jugosloven, i to naglašavam svugdje. Zašto ovdje najradije pišem? Pa

zato što sam slobodan, shvataš li — slobodan, imam dostojanstvo pripadnika jedne nacije koja je ravnopravna, a ne kao u Italiji... to i govorim tamošnjim novinarima, to sam rekao i na RAI (talijanskoj TV)...

Semsi stihovi su u širokom dijapazonu emocija; od sjetnih misli zgusnutih u rojeve slika što ih stvaraju od bljesci vatre na čađavom i izdrtom platnu čerge, preko nježnih i toplih prizora golčavih cigancica koje „Gospod čuva“ — do vrelih, euforično razigranih osjećaja potaknutih ljubavnim šapatnjem ili besjedomnim, opijajućim ritmom deča i gitare... Ipak, Šemso ne krije sjetu.

— Više bih volio da se ova knjiga mojih pjesama pojavila ovdje, u Jugoslaviji; no — nikad nije kasno, je li tako? Pa bar mi Cigani ne oskudijevamo u Nadi...

Slavko PODGORELEC

CIKNO HI ROMANO ŽIVOTO

Iščupana su sva ciganske srca
Davno otkinuta
Čim se rode ona stare i umiru
Takav je naš život
Sjedim pred čergom i slušam
Ko je donio i koliko zлата
Šta nas čeka sutra
Jutra u beskrajinim tuđim krajevima
Tu Cigani umiru i nestaju
Stazu života prepustaju djeci svojoj
Ostavljajući u amanet i cigansku Sudbinu
Kratke je naš život
Čim se rodi
Cigansko srce stari i umire

(Š. Avdić: Kratak je ciganski život)

Gasnuo je sneno jesenje predvečerje iz obližnjeg brda. Utroba rijeke, jedva primjetno, mreškala se u dubinama u kojle smo prodrali umornim očima. Na obali, na kojoj smo stajali satima, vrbaci i šiblje pravili su sjenovita skloništa; male, trnovite i zelene kolibe u koje smo se sklanjali za ljetnjih sparina i u trenucima igre i gaskanja.

— Uskoro će noć. — javi se Trdo.
— Hladnije je, dolazi jesen!
— Biće još toplih dana, okupaćemo se mi još koji put! — progovori Liber, koji je bacao kamenčić u mirnu rijeku, čiji je huk postajao jači kad bismo oslušnuli udaranje vode iz gvozdenih česmi na opustjelom Studencu.

Čamac, svezan lancima za ogromni kamen koji se nije vidio s obale, nedaleko nas, zaklopari i zanijha se na vodi. Njegov izrezbareni, crveni kljun, zagleda se u nas ljubopitljivo, mašući probuđenom glavom.

Protrča grupa bosonoge djece, za kojima je štapom viltao najveći među njima, biće i najratoborniji, uzvikujući indijanske pokliče.

— Kad je moj Stari obećao da će mi napraviti čamac? Još pretprošle godine... Nikako da se dogovori s tim čovjekom koji izrađuje čamce, da nađu slobodnog vremena... Onaj je napravio i ovaj! — pokazivao je Liber rukom prema čamcu, čiji se kljun polako okretao na drugu stranu.

— Hoćemo li kući? — upitah, stižući u ruci dva povećana bjelutka, koja sam našao na Studencu tog poslijepodneva.

— I veliš, biće još dana za kupanje? — odsutno će Trda. — Hoćemo li sutra na Zelenac?

Rumena lopta bijesnu posljednjim litrajem i utonu u brdo. Puhnu sa Studenca odakle je voda jednolično kloparala i čija se studen uvalčala u napuku betonsku ploču.

— Rajo, hoćemo li kući? Starci čekaju ko napete puške — nevoljno će Liber, spuštajući zavrnutu nogavice.

Grupa djece, vičući i mlatarajući rukama, krenuše kućama. Obalu je stezala tišina, noć se navlačila nad rijeku.

— Šta mislite, prije spavanja, jedna vožnja? Lagana, do Zelenca... — nazad — javi se Trda, gotovo nečujno.

Svi se u isti mah okrenusmo prema njemu. Gledali smo ga, nevjerujući da smo dobro čuli.

Iđrız SALTAGIĆ

ČAMAC

— Da, samo jedna vožnja... I to ovim čamcem! — uperi prstom prema čamcu uz koji je lizala prozirna koprena.

— Kako... ovim čamcem? — upitah, iznenađeno. — Pa on je vezan katanacem za veliki kamen?

— To je moj problem... Otključavao je već bata taj katanac. Sitnica... Sve sam prokužio, kad vam kažem!

Pusto je i tiho bilo na obali. Samo nas trojica, jedan kraj drugoga, zagledani u čamac uz koji je, kao struna, lizala mutnozeleno vodu.

Kao po dogovoru, Liber stade na puteljak što se vezao na uzvisinu kojom se išlo gore, kućama. Trdaje za tren bio u kupaćim gacicama.

Gledao sam, uplašen, kako ulazi u vodu i pliva prema čamcu. Zaronio je jednom, pa drugi put. Pojavi se držeći u ruci lanac na čijem je kraju visio katanac, uglavljen dolje, ispod velikog kamena.

— Zovi ga, idemo!
Čamac se strelovito primakao bali. Pokaza nam rukom da pri-

pazimo, a on se izgubi iza zelenih šibljasto-vrbastih koliba. Nosio je veliku prtku i dvije daske.

— Vestla, drugari, vestla! — osjetih čudesni, radosni titraj u glas.

Uvukosmo se u čamac. Trda, na kraj, a mi, u sredinu, držeći se čvrsto za rasklimanu, požuhtjelu stolicu. Odgurnu od obale, uskoči i zapara daskom po pličaku. Čamac poneso vođena struja, koji metar od obale i krenu na bukovce, kraj Studenca, gdje smo najviše voljeli da se kupamo.

— Nemoj samo daleko od obale... Samo što nije mrak! — rekoh, uplašeno.

— Zar nismo dobri plivači? Pa, šta ako se i prevrtno? — prpošno će naš dajakaš, upravljajući daskom čamac između sedara, koje su se dizdale nad vodom.

— Samo da nas niko ne vidi! Bilo bi belaja, bogami! — javi se čitljivi i zamišljeni Liber.

Čamac se primicao mostu. Ugladamo na njemu ljude, koji su hitali, ne gledajući na rijeku. Noć je

zaspjela oko nas; gore, na mostu, raskrili rasvjeta.

— Šta kažete, kakav sam vozač? Ide kao po loju, nema da fail! — prpošno će Trda, čvrsto držeći veslo — dasku, koju naglo povuče kad iz virova i manjih brzaka čamac uplovi u mirnu, zastalu vodu na Zelencu, iznad kojeg su se dizdale zidine Kastela. Čamac priljubi obali.

— Kraći odmor, drugari. Predah! Onda, istim putem, nazad. U bazul — razdragano će Trda, iskačući na obalu.

— Dobro je bilo. Mislio sam biće gadno. Voda je voda! — čuh Libera, koji se, osokoljen, spusti pored njega na travu.

Noć se spuštala, odozgo, sa zidina, u pramenovima. Sjediti smo, opušteni, jedan kraj drugoga, na travi čije sam hladne vlasi osjećao u ruci. Čupkao sam zelene niti, gricajući njihovu mekutu.

— E, sad je već kasno. Hajdemo polako. Starci već vrište! — hitro se podiže Trda i uskoči u čamac. —

Trebalo bi i neko od vas da malo dajaka. Sad ćemo uz vodu, biće težel

Liber uz drugu dasku, a ja pritku. Odgurnuh čamac svojim novim dajakom od obale. Zaveslasmo snažno, bliže obali nego kad smo se spuštali. Čamac kliznu dubinom, prema ogromnom stubu mosta, kojim su ljudi jednako žurno hitali. S lakoćom dovestasmo do mosta, onda kraj stuba, navukosmo čamac na male brzake. Zavarasmo jače po površini, držeći čamac da premosti taj dio mreškaste vode. Stajali smo na mjestu. Čamac se ukotvio u tu nemirnu površinu, zaustavljeni našim zaveslajima koji su postajali sve nervozniji. Preznajivali smo se ve-slajuci, osjećao sam, sve više, sve beznadnije...

— Samo hrabro, još malo, izguraćemo mi njega... — bodrio je Trda, iskočivši iz čamca, u pličak, i povlačeći ga iz brzaka, još bliže obali.

Dahnulo sam osjetivši kad smo iskočili i nas dvojica, da nam je voda do pasa. Vukli smo čamac uzvodno, kroz noć i mrklinu, uz opustjelu obalu, koja nam odavno nije bila tako draga i koju odavno nismo tako milovali čeznutljivim pogledima.

— Šta sam vam rekao, neće biti problema? Nismo mi mala šala. Ako smo djeca, nismo slabiji! Je li tako? — zaklikla naš voda u toj noćnoj igri vodama mirne i strelovite rijeke.

Prodosmo i Studenac, nečujno, skriveni mrakom. Primali smo se obali, mjestu gdje je čamac bio ukotvljen za ogromni kamen, crnim katanacem.

Podigoh glavu, prodirući pogledom na obalu s koje smo od-lazili kućama. Ugladnah majku kao maše rukama, doživajući tiho da nas ne uplašiti i da je neko ne čuje.

Kad iskoči na obalu, privinu me nježno. Bio sam iznenađen i zapitan, očekujući oštre prekore i pijuk-tan na koju sam bio spremni i koju sam zaslužio. Čutalaje. Stajali smo, čekajući da Trda i Liber ukotve čamac na ono isto mjesto i da spuste lanac s katanacem pod vodu, ispod velikog kamena.

Išli smo uz obalu, jas majkom na-prijed, oni iza nas.

Osjećao sam kako mi majka sve snažnije i sve čvršće steže ruku. Primali smo se kućama kroz blagu noć, koja je uranjavala u sokake.

Dolje se mreškala rijeka i na njoj čamac zarobljen katanacem i ogromnim kamenom koji je odolijevao hladnoj vodi, čuvajući tu veliku igračku za kojom smo žudjeli mi, djeca s Vrbsa, i tog, kao i minu-lih ljeta...

PROZA

Govor zrelosti

Sveta Lukić: *Freska na mansardi, Nolit, Beograd, 1984.*

U novijoj jugoslovenskoj, posebno, srpskoj, književnosti nema izuzetno mnogo i izrazito dobrih satiričara. Takvih koji bi svojim djelom nadživjeli svoje vrijeme koje su nemilosrdno drastičnošću znali da naslikaju i prikažu u pravom ogledalu, a još manje onih koji sa onim što su stvorili mogu da stanu uz imena Rablea i Čehova i niza drugih, najvećih svjetskih pisaca satirične proze.

Tek sa Svetom Lukićem srpska satirična proza dobija svoj pravog predstavnika, rasnog, autentičnog i nepomir-ljivog satiričara koji je život svog zavičaja pratio punih četrdeset godina i krio ga u nimalo krivom ogledalu. Lukić je u svojim djelima prikazao svoje vrijeme i svoje ljude u nje-mu onako kako ih je vidio i sagledao, i ponio se prema svemu nenamjetljivo kritički, mrzeći ili voleći ono o čemu piše ili onog o kome piše, ismijavajući junake svojih djela ili saosjećajući s njihovim patnjama i radošima. Jer, literatura je u prvom redu i iznad svega „srce, a ljudsko srce veoma često ljubavi ili mrzi slijepo“ (M. Krleža). Tu osobenost posjeduje up-ravno Lukićeva proza: vitalnost duha, smisao za uočavanje i-tičnu i tipično iskrivljenog u društvu, smisao za konkre-tizaciju opšteg, veliko životno iskustvo i sposobnost da svoj temperamenti ponekad obuzda, da ne pretjera i da njegovo razgolićenje života nikada ne pređe u karikiranje i tako po-primi osobine farse ili kardijske. Osim toga, ona pokazuje i pis-ca neobično snažnog, suptilnog, preciznog i konciznog iz-raza, pisca sa veoma razvijenom maštom i sa dobrim, čistim idejnim postavkama. Takav, Sveta Lukić je od početka bio u svome vremenu, ni jednog trenutka se nije odvajao od njega, od njegove gole istine i kolotečine, od njegovih tegoba i ljepota, od čovjeka što srlja i posrće, kao i od čovjeka što sa-rija i, snivajući, strada.

U SVIJETU KNJIGE

Freska na mansardi je treći roman Svete Lukića. Ali kako je „roman“ riječ koju treba-kada je riječ o Lukićevoj prozi-shvatiti sasvim uslovno, njegovim romanima *Razlozi i Vode-nicvetovi* treba pridružiti i knjigu priča *Neko vreme*, i scena-rio za TV seriju *Slom*.

I tada ćemo primijetiti da Sveta Lukić piše u stvari jednu povijest o beogradskom građanskom svijetu, o probama na kojima se našao i iskušenijsima kroz koja je prošao.

U ovoj knjizi srećemo stanovnike jedne velike zgrade koji su u njoj živjeli prije rata, za vrijeme rata, kao i one koji su u Beograd, i u tu kuću, došli posle oslobođenja 1944. godine. Tu se miješaju sudbine i životi: beogradskih građanskih porodica i onih koji ne samo što su iz drugih krajeva, nego i pripadaju drugim klasama i drugim pogledima na svijet.

POEZIJA

Čarobni svijet antike

Senahid Nazirović: *Ceremonijal, Univer-zal, Tuzla, 1985.*

U jednom određenom krugu savremenih pjesnika dosta je onih koji oživljavaju i doživljavaju antiku, suočavaju je sa savremenom ljudskom egzistencijom i tako izvlače za-manje uspijevaju i poetski i ljudski, životno i filozofski da do-taknu tajne daleke prošlosti, a istovremeno ostanu na razini umjetnosti, neki skrenu u istoričnost, a neki, kao što je na ne-kim mjestima Senahid Nazirović, pokazali su dosta sluha da pomire te krajnosti i očuvaju svjezinu svoga kazivanja.

Zbirka CEREMONIJAL mladog tuzlanskog pjesnika Se-nahida Nazirovića uvela ga je u poetske prostore naše savremene književnosti u kojoj se tradicija i prošlost shvaća-ju na moderan način, a poetske dimenzije se proširuju na prostorni i vremenski beskrak potvrđujući tako da je poezija neiscrpno vrelo, neprekidna invencija i stalno otkrivanje. Ili-jada i Odiseja u poeziji Nazirovića je utisla duboke tragove. Kao i kod mnogih drugih pjesnika, stotinama i hiljadama go-dina prije nas, pjesnik hvata sitne ljudske i životne detalje i utkiya ih u svoju poeziju.

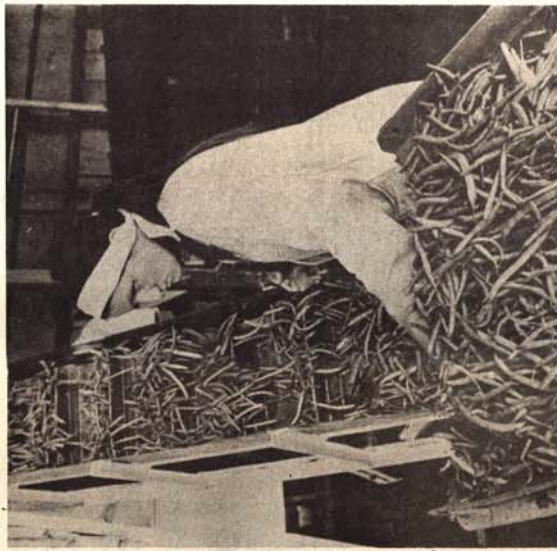
Sveta Lukić umije da pronađe neobične, a karakteristične sudbine ljudi koji su u pravom smislu reprezentanti svoga društvenog sloja, umije da ih ukraši tako da se u tim ukrštaj-ma otkriva atmosfera jednog razdoblja. Simbol ovog ukraš-tenja različitih ljudi i njihovih različitih sudbina je velika sek-sualna orgija u kuli „bordo-kuće“ u kojoj učestvuju svi njeni stanovnici. Za Svetu Lukića je ta orgija u stvari ugroza posmat-ranja iz koga on pronalježi i ironično (satirično) osmatra društvene, ideološke i psihološke pretpostavke života svojih ličnosti.

Predstavnicu predratne beogradske buržoazije nose u se-bi, jedni razgovjetno i drsko, drugi mrtvo i bolesno, krvnu i psihološku kob svojih predaka. Degeneracija se ispoljava ili u brutalnom i bezobzirnom zadovoljavanju intimnih, ličnih nagona, ili u bježanju od života u manastir, ili u punom rastrojstvu nerava koje vodi u sanatorijume, duševne bol-nice i samoubistvo...

Zoran ČUKIĆ

Zbirka CEREMONIJAL je kompanovana od tri ciklusa raz-ličito intenziteta i od završne pjesme CEREMONIJAL u kojoj su sabijene sve pjesničke i ljudske misli mladog pjesni-ka, njegova umjetnička opredjeljenja i filozofska stremje-nja. Sigurnim, narativnim poetsko-proznim stilom Nazirović ispisuje svoja prva životna iskustva, svoje Scile i Haribde, us-pone i razočarenja. Ponekad mladalački strasno, nekad fil-zofski zrelo i cjelovito (PLES DUSA, FANTAZIJA, PREOB-RAZAJ, CEREMONIJAL) Nazirović, čine se, traga i traže, i u poeziji i u životu, ali se po ovom prvom knjizi čisti utisak da je u svom traganju na dobrom pravom putu. On koristi poeziju kao mogućnost rasvjetljavanja tmina daleke prošlosti, a u toj interpretaciji je značajno da unosi mnogo sebe, svoje vlasti-te poetske ličnosti, bez mnogo dodirnih tačaka sa uzorima i ugledanjima. Ovo nije jasna, nedvosmislena i pravolinijska knjiga ma koliko to na prvi pogled izgledala, već knjiga o kojoj se razmišlja tek nakon njenog odlaganja zbog složenosti njene poetske strukture. Stoga se može ustvrditi da je tuzlanski UNIVERZAL veoma dobro učinio što je ovog mladog autora predstavio u svojoj Biblioteci PRVA KNJIGA jer se iz zbirke CEREMONIJAL da naslutiti da se radi o pjes-niku i poeziji pred kojim stoji otvoreno polje književne budućnosti.

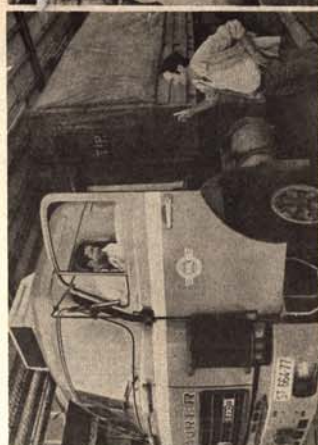
Rizo DŽAFIĆ

Mahune kreću na doručak: Na počitku trake Milena Vučković

Emina Županić vrlo precizno — dva kilograma 1750 grama

Stiglo 24 tona kivičubila iz Rio de Janeira: Jordan Tamarićev rođio je osam stotina kilograma kivičubila s Brazilu

Nedo Milosavljević, portir 25 godina, ne pamti lošiju godinu: Nema, pa nema...

Zora Radač garantuje da je pakovanje besprijekorno

Suda je nabavila unistila travnace, pa do macicama ostaje da se na vrijeme pripreme, jer iz „Vitaminke“ izlazu neoboljano mleko i ostaline

Dužica Štarnar: Depostacija na traci

Suša prekrojila plan

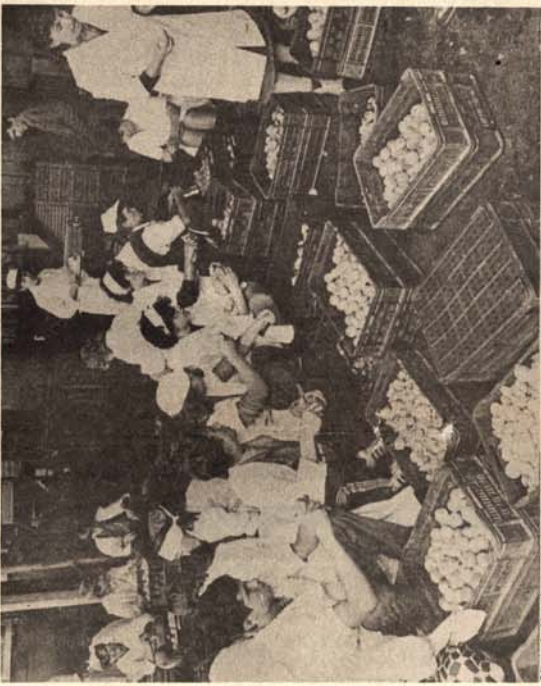
MANJE VITAMINA IZ BANJALUČKE „VITAMINKE“

mi, kolektiv „Vitaminke“ proživljavaju tešku situaciju. U ovom trenutku su u veoma lošoj situaciji, a svežanje pomoći šire društvene zajednice, a prije svega kompletnog AIFK, koji su imali na umu, nije im trebalo čekati brzo odzvanjalo.

Ali i pored suše i drugih teškoća (velike predažubnosti i nedostataka obrtnih sredstava) svoje ulaze ogromne napore krenuli su u realizaciju. Iznos koji su ostvarili u ovom trenutku je 100 miliona dinara, što je za sada u skladu s planom. Sada su one u veoma lošoj situaciji, a svežanje pomoći šire društvene zajednice, a prije svega kompletnog AIFK, koji su imali na umu, nije im trebalo čekati brzo odzvanjalo.

● Suša koja je ove godine zadesila polja, gdje praktično nema ništa, a u „Vitaminke“ rosnije planiranu proizvodnju za najmanje 30 odsto. ● Ohrabruje smanjenje zalih golovih proizvoda ● Bez značajnije pomoći šire zajednice nema izlaska iz teškoća

Snimio: Dušan BEČIĆ

Stari plod bratke prebira pedesetak radnika, a tače je krupnija, to ne maslini trudi troje

Mapacin golovih proizvoda više nije proflesan — ironična prebrojka

GLAS Nektar

IZVLAČENJE U UTORAK

Danas, objavljivanjem dva naestog kupona, završavamo izvlačenje do moćnih tržišta i pobore sve povalje. Četvrti ciklus naše nagradne igre, koji je bio najmasivniji, očekujemo u veće kupone. U brolu od špi odmor. U brolu od ponedjeljka objavljemo i dobitnik rezervni kupon kojim ćemo odrediti ostale koji vam nedostaju.

Jaš jednom vas podjelimo da je greškom u dva broja objavljeno kupon broj 12. To znači da je greškom objavljeno dva kupona broj 12. Možete da pošaljete dva kupona broj 12.

Koverte sa kuponima obavezno poslati u 14 dana. Tada ćemo izvući sretnu dobitkinju. Ovog puta će sreću dobiti nekom od naših čitalaca dobitnik. Osim dobitnika „GLAS“ su naše nagradne igre. Dajte, ovog puta nagradu njihovih porodica i uže porodicu.

- I nagrada 3.000.000 starih dinara
- II nagrada 2.000.000 starih dinara
- III nagrada 1.000.000 starih dinara

APRAVILA IGRE: Pravo učešća u nagradnoj igri 3.3.21. — dostatak za godišnjicu. Osim dobitnika „GLAS“ su naše nagradne igre. Dajte, ovog puta nagradu njihovih porodica i uže porodicu.

KAKO SE ZABAVLJAJU MLADI U BOSANSKOJ DUBICI

Para i igara

Škola je poodavno zatvorila svoja vrata, a s druge strane kafići su ih širom otvorili, ne zbog velikih vrućina koje vladaju u Bosanskoj Dubici, već iz prostog razloga što su to jedina mjesta koja interesuju mlade i koja mladima „pružaju“ ono što oni traže. Tako možemo početi ovo razmišljanje o mladima u Bosanskoj Dubici u ove ljetne dane.

Znači, sve se svodi na kafiće i slične sadržaje, a takvi u ovom kraju niču kao pečurke poslije kiše. Razlog je poznat...

Jer, ljetno je donijelo uobičajenu ljetnu gužvu po ulicama. Posebno je zanimljivo veće kada mnogi ne ostaju kod kuće, već nastoje svojim večernjim izlascima uveličati modnu reviju koja se odvija svake večeri na šetalištu kroz glavnu ulicu. Tu se mogu primijetiti najnoviji modni krici i uzvici, a ovo „uzvici“ dolazi od mladića...

Šetnja mnogima dosadi, jer ubrzo drugi počinu da „šetaju“ po njihovim živicama i ne preostaje ništa drugo nego da se teritorij šetnje i večernje zabave promijeni. A da bise ta promjena postigla, nema druge nego

Bilo kuda pođi, u kafić dođi

otisnuti se u kafiće i slična mjesta. Ovi su, opet, nezamislivi bez videa, a gledajući u tu „spravicu“ vrijeme leti ko od šale... Naravno, badava se ne može buljiti! Dalje slijedi dolazak kelnera...

Medutim, ono što je interesantno za bosanskodubičku mladež je to da oni najveći dio vremena u večernjim satima provedu u susjednoj (Hrvatskoj) Dubici od koje ih dijeli most preko Une.

Zašto je to tako, a nije „onako“ razlog je sljedeći: sadržaji u ovoj mjesnoj zajednici su daleko bolji nego u Bosanskoj Dubici i ono što je najvažnije - pristupačniji su mladima. Jer, u Bosanskoj Dubici se sve svodi uglavnom na par kafića koji se „svidaju“ mladoj generaciji, a „preko rijeke“ njih je daleko više i po svom enterijeru svaki nudi nešto novo...

Ljeto će, izgleda, proći a u Bosanskoj Dubici se neće ništa značajnije prirediti i desiti. Život mladih je dalje u rukama barova i kafića. U Opštinskoj konferenciji Saveza socijalističke omladine pokušali su sa osnivanjem Kluba književne omladine, te Kluba narodne tehnike, ali sve to je naišlo na slab odziv mladih. Iz dana u dan sve se vrti ukруг. Najveći dio dana se provodi na obalama Une, a u večernjim satima zna se — pravac kafić!

Muhamed DŽINIĆ

SVIJET SPEKTAKLA

BOJ DŽORDŽ KAMENOVAN

Slavni britanski pop-pjevač Boj Džordž doživio je da ga publika na koncertu u Atini gađa kamenjem i drugim predmetima i protjera gasa scene nazivajući ga anarhistom.

Boj Džordž i njegova grupa „Kalter klub“ učestvovali su krajem jula ove godine na rok-festivalu održanom na Olimpijskom stadionu u Atini. Na stadionu se okupilo oko 35 hiljada posjetilaca, uglavnom mladih, koji su došli da pozdrave svoje ljubimce — grupu „Kalter“, Niju Hagen, grupe „Tok tok“, „Kjur“, „Strenglers“, „Depeš mod“ i francusku grupu „Telefon“, koji su nastupali na dva koncerta dvije uzastopne večeri.

Svi učesnici prvog dana koncerta dočekani su aplauzom i oduševljenjem, ali kada su se na scenu pojavili Boj Džordž i „Kalter klub“, iz prepunog gledališta odjeknuli su protesti, pa glasno negodovanje, a najzad su poletjele kamenice, novčići i uvrede. Policija koja je obezbjeđivala koncert pokušala je da zaštiti izvođače i između njih i publike postavila je štitove o koje su pljuštali udarci.

„Došao sam ovdje da vam ponudim jednu lijepu noć, a vi me vrijeđate!“ — viknuo je očajni Boj Džordž u mikrofon, eskivirajući

predmete koji su dolijetali preko barikade policijskih štitova.

Odjeven u zlatno-plavu haljinu do koljena, Boj Džordž je nastavio koncert, malo je pjevao, malo grlio gledaoce, ali bura na stadionu se nije stišala. Onda je pokušao da okrene stvar na šalu — pokupio je šaku novčića bačenih na scenu i uzviknuo:

„Svidi mi se vaša novac, ali više bih volio da bacate papirne novčanice!“

Ni ovaj „štos“ nije, međutim, „upalio“, nered na stadionu se nastavio sve dok se Boj Džordž i „Kalter klub“ nisu uklonili sa scene, a u gužvi je povrijeđeno 12 policajaca.

Organizatori sada pokušavaju da se opravdaju zbog ovog incidenta i krivicu bacaju na „grupe mladih anarhista“. Na stadion je, naime, ušlo nekoliko hiljada mladića bez ulaznica — bar tako tvrde organizatori — oni su navodno izazvali gužvu. To bi trebalo da budu istoni anarhisti koji su samo dan prije koncerta na ulicama grčkog glavnog grada zapalili nekoliko automobila i motocikla, a izazvali su i požar u kojem je gotovo izgorjela borova šuma u jednom parku.

NOVITETI

Eurytmics:

BE YOURSELF TONIGHT

„Be yourself tonight“

Novi album BE YOURSELF TONIGHT nastavlja se tamo gdje su EURYTHMICS zapuili albumom TOUCH (u međuvremenu izdati album „1984“ je u stvari muzika rađena za film po čemu se i razlikuje od ostalih). Njime mnogi smatraju da se grupa uputila u najviše sfere vrhunske pop-rok produkcije i ova je ploča najbolja što su je oni do sada snimili. Po kritičarima, koji dosta povoljno pišu o njoj, i publici, koja je ploču učinila trenutno jednim od najtraženijih albuma u svijetu, pred nama je zaslugu jedna od najboljih ploča godine.

Na ploči se kao gosti pojavljuju i neka velika svjetska imena kao što su: STIVI VONDER koji pomaže na harmonici i ELVISOM KOSTELOM i ALETOM FRENKLIN pjevajući zajedno sa grupom.

TELEKS

●Po likovima životinja iz privatnog zoološkog vrta koga ima MAJKL DZEKSON jedna američka tvornica igračka je počela proizvoditi neke igračke. I još jedna novost vezana za ovaj neobični zoo-vrt: jedan od jelena iz vrta je dobro uzgrizao vrtlara koji je odmah podnio tužbu tražeći milionsku odštetu. Ovaj primjer govori da ve MAJKLOVE životinje nisu vjeterinjeri kao on sam.

●MAJKL DZEKSON želi kupiti autorska prava za izdavanje starih pjesama BITLSA, pri čemu mu pravi konkurenciju POL MAKARTNI i JOKO ONO. POL je ponudio 20, MAJKL 40 miliona funti. JOKO nije još rekla svoju posljednju riječ.

●Bilo je zamišljeno da MIK DŽEGER i DEJVID BOUVI na koncertu „Pomoć uvozi“ pjevaju u „transatlantskom“ duetu, jedan u LONDONU, a drugi u FILADELFIJI, ali se zbog vremenskog kašnjenja zvučnog signala odustalo. Trebalo je da BITLSI nastupe u staroj postavi s MIKLIM DŽULIJEM LENONOM, STING se planirao na VEMBLI spustiti padobranom, a MAJKL DZEKSON na stadion dojahati na svojoj lami.

NEKI TO VOLE VRUĆE:

„Neki to vole vruće“

Sigurno jedna od apsolutnih novosti u domaćoj produkciji je pojava nove grupe NEKI TO VOLE VRUĆE i izdavanje njihovog istoimenog albuma. Ovu grupu, ili bolje rečeno duo, sačinjavaju MIROSLAV STANIĆ, vokal, i SILVESTER MIŠO DRAGOJA, vokal, bubnjevci i udaraljke. Njih dvojica su ujedno i autori muzike svih 10 kompozicija, koliko se i nalazi na ploči. O osvježenju koji su donijeli na muzičku scenu govori i niz pozitivnih reakcija. Jedna od pjesama sa ove ploče KALIFORNIJA postaje sveveći hit na jugoslovenskim radio-stanicama, a pravi efekat ove ploče se tek očekuje. Ploču su pomogli svojim učešćem i neka poznata imena: ZRINKO TUTIĆ, RAJKO DUJMIĆ, DAVOR ČRNIGOJ, a producent je DUŠKO MANDIĆ.

M.P.

TOP LISTA

DOMAĆA:

1. 8 DRUGE STRANE JASTUKA — Bajaga i „INSTRUKTORI“
2. KALIFORNIJA — „NEKI TO VOLE VRUĆE“
3. VOLI ME JOŠ OVU NOĆ — „DENIS I DENIS“
4. ONA TO ZNA — „IDOLI“
5. MJESEC NA VODI — „SIROMAHA A BOGAT“

STRANA:

1. WHAT ABOUT LOVE — Heart
2. PEOPLE GET READY — Jeff Beck and Rod Stewart
3. THE POWER OF LOVE — Huey Lewis and The News
4. FORTRESS AROUND YOUR HEART — STING
5. LITTLE BY LITTLE — Robert Plant

NARODNA:

1. ZNAŠ DA TE VOLIM — Duško Kuliš
 2. GORDJANA — Šaban Šaulić
 3. PRIČALI SU PRIČALI — Miroslav i Brena
 4. DODIRNI ME — Senad Redžić
 5. JUTROS MI JE RUŽA PROCVJETALA — Snježana Đurišić
- PET NEZABORAVNIH:
1. VOLARE — Al Martino
 2. GREENFIELDS — The brothers four
 3. BLOOMOIDO — Charlie Parker
 4. EL CONDOR PASA — Simon Garfunkel
 5. NOTHING RHYMED — Gilbert O'Sullivan

RADIO - BANJALUKA

ZABAVNA:

1. SO FAR AWAY — DIRE STRAITS
2. CIGANKA — „DIVLJE JAGODE“
3. ZAZNURI — Bajaga i „INSTRUKTORI“
4. BORN IN THE USA — Bruce Springsteen
5. PJESMO MOJA — Jasna Zlokic
6. ININTER CITY BLUES — „WORKING WEEK“
7. DOK ČEKAS SAHAJ SA SEJTANOM — „ZABRANJENO PUŠENJE“
8. HANG ON TO YOUR LOVE — Sade
9. IMALA JEMALU RUPICU NA BRADI — Oliver Dragojević
10. THIS IS NOT AMERICA — David Bowie

NARODNA:

1. KOLIKO JE SIROM SVIJETA — Emina Zečaj — Alic
2. IZADI MALJENA — Ferid Avdić
3. ZALJUBI JENA ŽENA — Jasna Kocijanović
4. JEDAN DAN ŽIVOTA — Brena i Miroslav
5. JOŠ LJUBAVI IMA — Halid Bešlić
6. PRIČAJ MI KAKO ŽIVIŠ — Dobrivoje Topalović
7. SVAKO SRCE TAJNU KRIJE — Cazim Colaković
8. SIRTAKI BEZ TEBE — Nataša Vlatetić
9. SOBA MALA, POZOR MALI — Gordana Stoičević
10. OJ LJUBAVI MOJA PROŠLA — Nada Obrić

PRIPREMIO M. PERVIŽOVIĆ

MODA „Pank nije mrtav“

„Pank nije mrtav“, kaže Spomenka Đukanović, učenica iz Banjaluke, inače veliki pristaša pank-mode, što je vidljivo i po prizoru koju ima.

— Pravljenje ove frizure ne predstavlja mi neki poseban problem. Jednostavno, malo laka za kosu, a pola je posla uradio i frizer, kaže Spomenka.

Spomenka Đukanović (Snimio Ž. Pavlović)

KUTAK ZA MALOGRADANINA

Dnevni ručak

Svaki iole obrazovan čovjek, upoznat sa činjenicom da naša dva pisma broje po trideset slova, i koji zna da pravilno naštimati jezik, zubeći uzne dajući tako svakom znaku i karakterističan zvuk, može primijeti-

ti kako je sredina u kojoj živi preplavljena ljudima koji se (namjerno ili ne) slabo snalaze u vodama gramatike. Postoje oni kod kojih je to neoznanje teritorijalno i edukativno uslovljeno, međutim, zanimljivi su samo visokoobrazovani tipovi koji putem raznih medija zaglupljuju i gnjavu pošten narod. Takvih slučajeva je uvijek bilo i biće, ali u posljednje vrijeme u ekspanziji je i vrlo je rasprostranjena jedna specifična vrsta greške. Specifična je zbog toga što je svi javno tolerišu i uvažavaju, tako da tu grešku, u ovom trenutku pravi ogroman broj ljudi (koji je u mogućnosti da snima ploče, priča preko radija, govori na TV, piše plakate i razne druge napise). Radi se o (ne)namjernoj promjeni glasa Ču glas C. Zalosno je to što jestvorenatka atmosfera u kojoj svako ko želi da ispadne učen, pametan i nadasve cijenjen, jedan, namjerno, i ne znajući šta čini, govori: kuća, noć, doći, otlići itd. Neko zaista ne može da razlikuje i pravilno upotrebi dva glasa, ali takvih je slučajeva malo. Korijeni ove gramatičko-destruktivne pojave mogu se uočiti u vaspitno-obrazovnoj formaciji RODITE-LJI—ŠKOLA. Tu se djeca uče da postavljaju idiotsko pitanje: „Da li je tvrdo ili meko ČČ?“. Sve ovo vodi laganom nestajanju jednog divnog slova. Ne dajte, bolan, sramota je.

Nikola T. PEJAKOVIĆ

Prva pop-marka

Slavni američki pjevač Majkl Džekson postao je prvi na svijetu — on je prvi pop-pjevač čiji se slik pojavio na jednoj poštanskoj marki.

Marka sa portretom Majkla Džeksona nedavno je puštena u prodaju na Dječanskim ostrvima i odmah je privukla pažnju kolekcionara i filatelista iz cijelog svijeta.

Sam Majkl kaže da se osjeća veoma počastvovan ovim neobičnim priznanjem i ponudio je da novčano pomogne fond za razvoj obrazovanja Dječanskih ostrva.

● Živjeli su u dva različita grada, napotpuno različiti način, što, međutim, nije bila prepreka za otkrivanje zajedničkih radosti

USAMLJENOST ⑥

DANAK NAŠEM VREMENU

Pise Durdina S.M.I.C.

Razmišljao je o tome danima, a onda se i sam javio. Prvo telefonom, pa onda i lično. Nije mnogo pričao, popunio je upitnik i čekao. Upoznao je nekoliko žena, ali nekako je

osjećao da nije to ono. Nije se razočarao, čekao je i dalje. Kada su mu rekli za Vesnu, odmah se sjetio grada u kojem živi, jer je tamo u mladosti boravio jedno

Vesna se prvi put udala pravo iz školske klupe. Bila je to ljubav za koju su mislili da se samo njima dešava i da nikada neće prestati. Pa ipak, nešto se promijenilo. Poslije rođenja sina, Vesna je mnogo vremena posvećivala bebi, a Ivan kao da je postajao ljubomoran. Smetao mu je djeca plač, pelene, društvo nije moglo onako slobodno kao ranije da mu dolazi u kuću, osjećao se pomalo izgubljenim.

— Mogu da ga razumijem — kaže Vesna — on je, zarazliku od svojih vršnjaka, već imao obaveze, dok su oni mogli i dalje slobodno lunjati gradom.

Sin je rastao i sve manje vidao oca. Vesna je vidjela da nešto nije u redu, osjećala da treba nešto da uradi, ali nije znala šta. Dijete joj je ostavilo malo vremena za razmišljanje i tako je pustila da stvari teku svojim tokom. Nije se čak mnogo iznenadila kada joj je Ivan saopštio da je našao bolji posao u drugom gradu. Reo kao je da će nju i dijete pozvati kada se sredi i kada njoj nađe posao. Složila se, nije imala želju da se nameće i nekako je znala da je to kraj. Plakala je kad je otišao, ali je život tražio svoje.

Posao i dijete potpuno su zaokupili Vesnu, tako da se čak nije mnogo iznenadila kada je dobila njegov zahtjev za razvod. Nije otišla na sud, samo je preko advokata dala odobrenje. Sin je ostao njoj. Poslije nekog vremena čula je da se Ivan ponovo oženio. Nije žalila, poželjela mu je sreću i vjerovala da je postao odgovorniji.

Sin odlazi

Njen nekadašnji mali sin odrastao je i zaposlio se sa višom školom. Poslije nekoliko mjeseci prijavio se za posao preko njegovog preduzeća u Irak i otišao. Nije joj bilo iako, ali je smatrala da tre-

U životu se gubi i dobija

Foto-illustracija: Duško MOMČLOVIĆ

ba popustiti njegovoj želji za samostalnošću. Tako je ostala sama, a u malom mjestu, kao što je njeno, nije bilo prilike za poznanstva sa novim ljudima. Čitajući jednog osamljenog popodneva svoj omiljeni list, ugledala je „Fortunin“ oglas. Javila se i nije dugo čekala. Iz drugog grada zvali su je da čuje podatke o Slobodanu. Udovac sa udatom kćerkom i penzijom koju je prije vremena zaradio u nekoj stranoj zemlji. Možda će mi inostranstvo dati muža, ako mi je već otešlo sina, pomislila je Vesna i složila se da Slobodanu daju broj njenog telefona.

Uslijedili su kratki, a potom sve duži telefonski razgovori, poštari je prvi put i njoj donio pisma, a pisala je i ona. Osjećala se poput šiparice i pitala se šta se to s njom događa. Napokon su dogovorili da se vide. Prvo u njegovom gradu, koji je za Vesnu bio suviše velik i bučan, pa u njenom i odlučili da tu i ostanu.

Sada dok ona posluje u kući, Slobodan radi u bašti. Sin im je nedavno bio u gostima sa djevojkom, a i ćerke sa unučićima. Nije mogla da se odvoji od male Sanje koja ju je zvala bakom.

U gradu iz mladosti

Slobodan je veoma teško podnio gubitak žene. Bili su u braku dugo godina i zbog nekadašnje ljubavi nije mu bilo teško da je neguje za vrijeme duge bolesti. Znao je kako će se to sve završiti, ali ipak se nadao. Jednog jutra je, međutim, bilo sve gotovo. Kćerka je shvaćala i pokušavala što više vremena da provede uz njega, ali i ona je imala obaveze: posao, porodicu. Osjećao je da je previše opterećen, da mora da se osamostalji, ali nikako nije išio.

Onda mu je njegov zet pričao kako se jedan njegov prijatelj obratio „Fortuni“.

RELIGIJA O LJUBAVI:

● Stavi me kao znak na srce k'o pečat na ruku svoju. Jer ljubav je jaka kao smrt, a ljubomora tvrda kao grob. Zar je njen zar vatre i plamena božjeg.

Pjesma nad pjesmama

● Neka blagost pobijedi ljutnju. Neka dobro savlada zlo. Neka gramzivca osvoje darovi. Neka lažljivca nadigra istina. O, neka mržnji preko ljubavi dođe kraj!

Buddha

PISCI O LJUBAVI

● Najveća sreća života je ubjeđenje da smo voljeni radi nas samih, ili još bolje, uprkos nas samih. Jgo

● Rastanak slabi osrednju ljubav, a pojačava jaku, kao što vjetar gasi plamačak, a razgara plamen. Balzak

● Ako me i ne voliš, nije važno, ja i onako mogu da volim za dvoje. Hemingvej

● Ljubav ne zna za zakone, čak ni za zakone zdrave pameti. Golsvorty

● Velika srca vole, mala traže da budu voljena. Igo

● Svijete, kad umrem, sačuvaj u svojoj tišini samo jednu riječ za mene: „Voljeh“. Tagore

vrijeme. Pomislio je na tamošnju toplinu ljudi, na njihovu neposrednost i nije ni bilo teško da se javi Vesni. Pričali su o njenom gradu, o zgradama kojih više nije bilo i poželio je da vidi nove. Vesna se sasvim uklopila u sliku koju je stvorio o njoj. Smatrao je da nije ni mogla da bude drukčija... Isto to rekla je i ona za njega.

— Ne nadu, međutim, svi oni koji nam se jave sreću brzo i lako — upozoravaju u „Fortuni“. Često je potrebno vrijeme i strpljenje. Kao i u životu. Mi samo pomazemo onom srećnom slučaju da se brže desi. Nismo svemoćne i ako je tačno da je „sudbina more bez obala“, možda smo mi luka u kojoj se sigurno može pristati. U svakom slučaju, treba pokušati. Izgubiti se ne može ništa, a dobiti se može mnogo.

(Kraj)

Žak je, dakle, veliki idiot. Pravi-pravcati, neponovljivi, bezobzirni, iskvareni idiot.

Anino pismo stiglo je u ljubčastoj omotnici. Rukopis je bio sitan a redovi zbijeni, kako bi što više teksta stajalo na omanjij komadić njezinoljubčaste hartije. Na dva mjesta uočio sam jedva primjetljive mrvice od razlivene težnosti. Jesu li to bile suze ili mala Anina podvala s kapljicama vode?

Žak je, dakle, veliki idiot. Bilo je dovoljno samo nekoliko dana zajedničkog života da se Ana u to uvjeri. Sve je počelo onda kada je u vinogradsku kuću došao Žakov otac. Ana ga je oslovila sa papa, a on je, ne obrnuvši se, odgovorio. Da, gospodice. Pitala ga je želi li kavu, limunadu, sok ili nešto drugo. Svaki put je odrečno odmahivao glavom i onda je otvoreno pogledao u oči, pa rekao da će se u svojoj kući sam poslužiti onim što želi. Donio je iz podruma vino. Ana je bila tako nesređena dok mi je ovo pisala da je zaboravila odmah na početku navesti kako je Žak, čim je vidio da se približavaju očeva kola, strugnuo na stražnji izlaz i izgubio se negdje u vinogradu. Gospodice, rekao je Žakov otac, vi ćete svakako sa mnom popiti čašu vina? Nije čekao odgovor već je napunio dvije čaše što su stajale na stolu. Onaj mangup, pitao je dok su pili vino, vjerovatno je maločas pobjegao. O, mon die, kada li će odresti? Čovjek u njegovim godinama morao bi biti ozbiljniji i odgovorniji. Eto, na primjer, lve! Ona je čak nešto mlađa, a vrlo je ozbiljna. Radi, brine o svemu, nikada ne čini gluposti. Sada živi sa Žakovim roditeljima.

U pismu su iza ovog teksta dva reda bila prekržižena. Pokušao sam da, okrećući papir prema svjetlosti, pročitam šta je bilo napisano, što mi nije pošlo za rukom.

Ana je dalje pisala da im je prvih dana po njenom dolasku u Bretanju bilo zanimljivo. Snabdjevač je svakog jutra dolazio sa svežim namirnicama. Dobro bi doručkovali i krenuli u dugu šetnju. Bretanja je divna i Ana bi voljela da mi je može opisati, ali s obzirom na stanje u kome se nalazi moli... da joj oprostim što ne može sada učiniti. Dakle, dugo bi šetali, a onda bi Žak iznenada poželio da u prirodi vode ljubav i sva suprotstavljanja bila uzaludna. Vraćali su se kući umorni, željini postelje. Žak joj je pomagao u kuhinji, rezao meso, dohvatao ulje i začine, postavljao sto, prao tkanje suđe, zapravo, on je pripremao jelo, a Ana mu je samo pomagala. Uvijek je govorio da pošlje ruku na smiju odmah spavati, već je insistirao da ponovo vode ljubav. Uveče je sam pripremao laku večeru i dugo su gledali televizijski program. I, naravno, čim bi otišli u krevet... lla, to je sve ogavno, i Ana mi o Žakovoj nezajzljivoj više ne može pisati.

ROMAN U NASTAVCIMA (22)

Ranko PAVLOVIĆ

Škola jahanja

Onda je počela da pada kiša. Ana je brzo uvidjela da oni nemaju o čemu razgovarati. Kazala je da bi trebalo da preese u grad i Žak bi svaki put kada bi pokušala da namegne ovu temu razgovora izdvajao pravi odgovor, tvrdeći da su u ovom glupom civilizovanom svijetu sretni samo oni koji su usamljeni i koji se vole. Šta će im ko drugi? Zar nisu dovoljni sami sebi?

Dolazak Žakovog oca unio je među njih novo nepovjerenje, pa su počele i otvorene prepirke. U početku je Žak svaki ozbiljniji razgovor pokušao da preokrene na šalu, a onda je jednostavno postao pasivni slušalac koji nije htio ili nije imao šta da odgovori na sve češća sasvim ironična Anina pitanja. Ukratko, Žak je veliki idiot. Vinograd nije njegov, ni kuća nije njegova, ni auto nije njegov. Sve je to očevlje i veliko je pitanje dokle će on omogućavati svom neodraslom sinu da tako lagodno živi. Eto, nekoliko puta je sa Žakom pokušavala da razgovara o razvodu i on je svaki put pitao zašto robuje formalnostima. Kao, zar je uopšte važno jesu li dvoje vjenčani ako se stvarno vole? Posljednjih dana nastojale im i novca. Zauzimala je to po tome što Žak uvijek nastoji da prvi istrči pred snabdjevača i svaki put se s njim dugo objašnjava. O tome su jednom otvoreno razgovarali i Žak je priznao da živi od novca što ga dobije od oca. Ranije mu je i lve davala svoju platu, a sad ne čini. Istina, ni otac mu već duže nije dao nijedan franak, ali sve će uskoro biti sasvim u redu. Ono, zapravo, ništa drugo ne zna ni reći kada mu čovjek postavi ozbiljno pitanje. A juče, juče je mislila da će propasti u zemlju. Čula je zvuk automobilskog motora u dvorištu i, pomislivši da je otac, izne-

nadila se što je Žak, ustavši i pogledavši kroz prozor, i dalje ostao u kući. Kad su se ulazna vrata otvorila, Ana je bila zapanjena. Vedra, namijana, ljepša nego ikad, usla je lve! Srdačnije je zagrlila Anu i ljubila je isto onako kao u Prapratnom. Poljubila je i Žaka. Potom je, kao prava domaćica, skuvala kavu, iznijela iz kola kolače i natočila vino. Dugo su razgovarali, smijali se, podsjećali se na boravak u Prapratnom. Pitala je za mene i rekla da sam na nju ostavio izvanredno povoljan utisak. Na kraju je iz ormara uzela nešto svoje garderobe i pitala Žaka kada će se konačno vratiti u grad. Otac je rekao da ove godine neće nabavljati mazut za zagrijavanje vinnogradske kuće, pa bi trebalo da to ima na umu. Pri odlasku se opet izjubila s Anom i pitala hoćemo li nas dvoje ikada godine zajedno doći u Francusku.

Stvarno je cijela ova komedija toliko glupa da Ana ne može ni pretpostaviti kakav će imati rasplet. Jeste, Žak je veliki idiot i izgleda da mu u tome jedino ona može ozbiljno konkurirati. Da li je možda znam šta se to s njom dogodio? Ova stalna razmišljanja, ali odgovor nikako ne može naći. U bezuzalnoj situaciji i u svojim nevoljama nema kome drugome pisati nego meni. Moram shvatiti da mamu svim tim ne želi opterećivati. Ona me moli da je posavjetujem šta bi bilo najpametnije da radi. Uostalom, mi smo se tako ljepo slagali i ako bih ja mogao da joj oprostim... Ne, to je suviše glupo. Ništa joj drugo ne preostaje nego da se vrati. Može živjeti s mamom, a ako bih ja u vremenom... Opet piše gluposti i moli me da joj oprostim. Ipak, njen neuspjeh izlet u Bretanju korišćić joj bar u jednom: čim se vrati, prihvatit će knjige i završiti fakultet. Ne bi sebi smjela dozvoliti da se ponasa tako neodgovorno kao Žak. Na kraju me moli da joj se javim jednom razglednikom, a bez obzira na sve, ona me voli i ljub!

Dugo sam buljio u sitna stova u zbiljenim redovima. Jedna moja nalivna Ana. Dobro, to što nije završila fakultet moglo bi joj se i oprostiti, ali trebalo je da uspiješno završi makar tu školu jahanja. Ona nije mogla shvatiti da će se njen jahni i poznati svjetski instruktor jahanja jednom zasititi ljubavnih četvorki i vratiti minijaturnim francuskim slisicama. U stvari, pretpostavio sam da se Žaku tučka za lve ine slisice; njemu je bilo najvažnije da ponovo počne dobijati lve i ne čuje franke. U takvim računicama Ana nije imala šta da traži. Ako bih joj ja mogao oprostiti... Da li ona namjerno neće ništa da shvati u životu ili stvarno neke stvari ne može zreo pojmiti? Ako bih joj mogao oprostiti... Je li u trenutku dok je to pisala bila sasvim iskrena? Kuća Žakovog oca je veća i ljepša, neuporedivo vrednija od one što je ostala iz mog oca. Ali, ta vinogradarska kuća u Bretanji ne pripada Žaku, a ona u kojoj su ostale očeve zalih sada je moja... Nisam mogao povjerovati da bi tako prizemni porviti naveli Anu da mi napiše ovo dugo pismo. Bez obzira na sve, nije zaslužila da ova ko njoj razmišljam. S tom mi željom presavio sam pismo i ostavio ga među svoje spise.

(Nastavlja se)

POČINJE TAKMIČENJE FUDBALSKIH DRUGOLIGAŠA

Svi se nadaju

U nedjelju počinju borbe u drugoligaškoj konkurenciji. Tri krajiška predstavnika (banjalučki Borac, ljublijski Rudar i bihaćko Jedinstvo) čekaju start. Kakve su im ambicije, želje i mogućnosti?

Na otvaranju sezone Borac dočekuje FAMOS (18,30 sati) Rudar Iskru, a Jedinstvo putuje u Kopar (17,30 sati).

Iako je tim Borca u pripremnom periodu i na kontrolnim utakmicama ispoljio zavidnu formu, stručni štab Banjalučana na čelu sa šefom Ilijom Miljušem, s optimizmom, ali i umjerenim prognozama, očekuje novo takmičenje drugoligaša. Prema riječima trenera Miljuša plasman među osam timova koji garantuje odlazak u moguću, ako dođe do reorganizacije fudbalskog sporta u Jugoslaviji, Jedinstvenu drugu ligu, bio bi pravi rezultat.

— Objektivno možemo osvojiti osmo mjesto, a ukoliko bude sve išlo prema predviđenom planu, možda čak i petu poziciju, kaže Miljuš.

— Znači li to da garantujete ulazak u vjerovatnu Jedinstvenu ligu?

— Sve ispod osmog mjesta za Borac, i mene lično, bio bi neuspjeh. Ne smijemo drugačije razmišljati.

— Sa dosta izmijenjenim sastavom nadate se najboljem?

Imamo podmladen tim, ali i nekoliko iskusnih fudbalera. U cijelini svi zajedno predstavljaju homogenu ekipu koja, ukoliko ozbiljno shvati sve zadatke, može mnogo toga učiniti.

— Kao u pripremnom periodu?

— Baš tako. U priprema i na prijateljskim utakmicama svi su igrali krajnje ozbiljno, pokazali su da mogu mijenjati i ritam igre,

što su mnogi shvatili kao nedostatak snage a to nije tačno.

— Čini se da u odbrani ima šupljina?

— Ne bih se složio. Istina je da su nam otišla tri jaka centralna, ali i da su njihove zamjene u proteklim mečevima pokazale da će uspješno igrati na tim mjestima.

— Igrači Borca pokazuju dosta nerвозe, prihvataju provokacije zbog čega dobijaju crvene kartone?

— Za mene je igrač uvijek kriv kada zaradi crveni karton. Opravdanja nema. Znači u prvenstvenim mečevima nešto tako ne smije se ponavljati, tim prije jer nemamo veliki fond igrača koji bi mogli uskočiti u prvi tim. Na tom polju stalno radimo, ali izgleda moraćemo održati dodatne časove. Svi isključeni na posljednjim mečevima biće rigorozno kažnjeni.

— Ko su glavni favoriti za prvo mjesto?

— Liga je dosta izjednačena. Mislim da ima više kandidata, među kojima su sigurno Spartak, Proleter, Iskra, Gošk—Jug, Ki—kinda... Isto tako biće velika borba i za osmu poziciju, koja vodi dalje. Jedno je sigurno—ovo prvenstvo pobuđice mnogo veću pažnju gledalaca, jer svaki meč biće od velikog značaja, svaki iz-

U izmijenjenom sastavu: drugoligaš Rudar iz Ljublje

gubljen ili osvojen bod imaće i te kako veliku važnost. Važno je da bude korektno.

RUDAR „GASI“ ISKRU?

Rudar se u srijedu u Banovićima oprostio od daljeg takmičenja za Kup maršala Tita. Poraz protiv tamošnje Budućnosti teško je pač fudbalerima u „zeleno—crnim“ dresovima, posebno njihovim brojnim navijačima, koji su očekivali da će Samardžija i drugovi ovu prepreku uspješno preskočiti i jedno vrijeme ostati u trci za naš najdraži trofej.

To se, međutim, nije dogodilo, ali vremena za jadicovke i dublje analize ovog neočekivanog neuspjeha nema, jer u nedjelju kreće drugoligaški karavan. U Prijedoru gostuje dojučerašnji prvligaš Iskra iz Bujogina i što je već na startu novog prvenstva prvo i veliko iskušenje za milijenika Potkozarja.

U Prijedoru, Ljubiji i drugim potkozarskim mjestima vladava veliko interesovanje za nedjeljni susret, pa se na gradskom stadionu očekuje rekordan broj gledalaca. Među fudbalerima i rukovodstvom Rudara prisutan je umjereni optimizam i želja da se renomirani protivnik položi na

obje plečke, ali će to biti veoma teško, jer je Iskra iskusna ekipa i najveći kandidat za povratak u Prvu ligu.

Novi trener Ivica Šangulin i jedan broj igrača u nedjelju debituju. Izvjesio je da Rudar protiv Iskre neće nastupiti u najboljem sastavu: Crnalić ima dva žuta kartona, Topić je pod kaznom, Pekija se već nekoliko dana ne pojavljuje na treninzima, a Mamlu iz Šibenika još nije stekao pravo nastupa. U takvoj situaciji treneru Šangulinu je najteže, ali se on nada da će njegovi fudbaleri u ovom meču pružiti maksimum.

— Najvažnije je da susret sa Iskrom ne izgubimo, jer je riječ o timu velikih mogućnosti, kaže Šangulin.

Očekuje se da će Rudar protiv Iskre nastupiti u ovom sastavu: Radić, Turuntaš, Mršić, Bihorac, Bekvalac, Parhamov Samardžija, Sadiković, Kušljugić, Ostojić, Grabo.

BEZ VEĆIH PROVJERA

Bišćani su se dobro pripremali za predstojeće prvenstvo. Ipak, to ne znači da će oni u igru ući sa nekim većim provjerama ekipe. Naime, Bišćani su namjeravali

da otputuju na turneju u Poljsku, gdje je trebalo da odigraju nekoliko jakih utakmica, ali pošto je ta turneja otpala, Jedinstvo nije moglo da nađe za kraće vrijeme nekog jačeg protivnika kojim bi odigralo probne utakmice.

To su, eto, neadeći s kojima Bišćani ulaze u novo prvenstvo. To ne znači da su oni već na samom startu istakli bijelu zastavu. Trener Muhamed Gluhalić kaže da ima dosta povrijeđenih igrača i da mu jeteškosaada odlučiti koju će jedanaesticu staviti u tim u susretu sa Koprom.

— Mi ćemo sve pokušati da se kući vratimo neporaženi. Mislim da smo iskusnija ekipa, bez obzira nato što je naš nedjeljni protivnik u pripremnom periodu pokazao da zna igrati fudbal i da nije sasvim slučajno ušao u drugoligaško društvo. Pokušaćemo da osvojimo bar jedan bod na startu prvenstva kaže kapiten Jedinstva Ramiz Omanović.

Durić, Demirović, Maešević, Dubroja, Karać, Sejdčić, Biljuš, I. Jušić, Hodić, Omanović, Martinović, Samardžić I i II Savić, Vuković, Žikić, Bajrović, E. Jušić, Arnautović, Gluhalić, Suškalo.

Uzair PAŠALIĆ
Zlatko ĐURIĆ
Dragoljub MUTIĆ

Brane titulu: fudbaleri Sarajeva, šampioni 1985. godine. Snimio: Vlado MIRKOVIĆ

Nalazimo se pred početkom 58. prvenstva Jugoslavije u fudbalu. Titulu prvaka države brani ekipa sa Koševa, koja je u prethodnom ciklusu takmičenja osvojila ne samo najveći broj bodova, nego je plijenila dobrom, harmoničnom i efikasnom igom. U trci, dosta dinamično i dramatično, Sarajevo je uspjelo da sačuva ono što je sticalo od prvog kola da potpuno zaslužen drugi put na Koševu donese titulu najboljeg.

Istina, kao i mnogi prethodni šampionati Jugoslavije, i prošli je iza sebe ostavio mučan, nerazjašnjen i neprijatan trag. Brojni rezultati, kako onih klubova koji su

se borili za vrh tako i onih iz ugroženog područja, izazivali su sumnju i podozrenje pristalica fudbala, mučne scene na igralištima, tribinama, u klubovima i oko njih održavali su gotovo haotično stanje u fudbalskoj organizaciji, kojem niko nije mogao da stane u kraj. Brojni mešetari, menadžeri, sudije, funkcioneri... shvatili su da u tako nesrešenoj situaciji mogu da rade šta hoće pa su se tako i ponášali, a to je užasno uticalo na pad kvaliteta jugoslovenskog fudbala, na njegov ugled u svijetu, stadioni su zvrjali prazni, poklonici lopte i viteškog nadmetanja su se razbijevali, pa nije nikakvo čudo

što je mnoge prvenstvene megdane posmatralo samo po nekoliko hiljada gledalaca, a pokatkad ni toliko.

Zaokret, u takvoj složenoj situaciji, sada je teško napraviti, iako bi to bio jedini spasonosan potez za ozdravljenje jugoslovenskog fudbala, njegovo spašavanje u posljednji čas. Hoće li zdrave snage — a one su u manjini — imati snage da iznesu pobjedu nad fudbalskim podzemljem, ostaje da vidimo, ali je malo onih koji vjeruju u renesansu jugoslovenskog fudbala i u odnose u njemu.

Osamnaest prvligaša nalazi se na startu. Želje su im, baš kao i

PRVOLIGAŠKA SVAKODNEVICA

Osamnaest želja

Dok jedna grupa prvligaša razmišlja o tituli prvaka, drugoj preostaje da se vrzma oko sredine tabelle, a veliki broj ekipa boriće se da ne doživi sudbinu Iskre i Radničkog

uvijek, različite, do dijametralno suprotnih. Grupa onih jakih, bogatih, uticajnih i, recimo, kvalitetnijih bezrezervno razmišlja o prvom mjestu i naslovu. Tu možemo da ubrojimo aktuelnog šampiona, ekipu Sarajeva, zatim sastave: Partizana, Dinama, Hajduka, Crvene zvezde i, eventualno, tim Željezničara. Sarajevo je, po igračkom kadru, nešto slabije nego lani, ali ohrabruje njegova postojanost i odlučnost. Partizan je mnogo dobio dolaskom Čaplića, te grupe mladih fudbalera, željnih dokazivanja. Dinamo je ostao bez nekolicine prvotimaca, ali se vratio trener Blažević. Hoće li „bijeli ša“ imati snage i moći da na Maksimiru stvori atmosferu kao prije dvije godine, veliko je pitanje. Na raspolaganju nema naročito jak igrački kadar, ali je, tvrdi se, majstor za mobilizaciju snaga i —

dobre ocene sa sudijama. Hajduk je sačuvalao najbolje snage, a ambicije su mu ostale stare — biti prvi, biti najbolji, postati šampion. Poljud samo i jedino priznaje titulu prvaka, i ništa drugo, a to je velika obaveza za braću Vujović i ostale. Crvena zvezda se nakupovala igrača — od Zjaje do Musemića — i figurira kao kandidat broj jedan za naziv najboljeg tima u zemlji. Željezničar je ostao bez Čaplića i Bahića, komandanta odbrane i spretnog strijelca. To jetezak udarac, ali je Željezničar znao i umio da i teže udarce muški podnese, pa će to uspjeti, valja vjerovati, i ovog puta.

Grupa koju predvođe Rijeka, Vardar, Priština i Sutjeska boriće se za sredinu tabelle, a ostalim, pogotovo novajlijama — Čeliku i OFK Beogradu — neće biti ni najmanje lako da se išćupaju iz čeljusti drugoligaškog, kako se to često nakaradno kaže, ambisa. U tom taboru biće komesjanja, padova i uspona, jer je prvenstvo izuzetno dugo i naporno, bitkaza bodove neće biti, ni za jedan klub, laka i bezvrijedna, ali bi se sve to lakše i sa više ušišćenja prihvatilo i podnosilo kada jugoslovenskim fudbalom ne bi gospodarilo čudalno jako i otporno podzemlje, na čijem se delu nalaze vješto kamuflirani fudbalski funkcioneri i arbitri.

Limun PARIĆ

OD SNA DO ZBILJE

DJEČACI IZ MOJE ULICE

Sjećaš li se Greg, Breran, Dan...

Sjećaš li se Greg, Breran, Dan, Kriren, Fouks, Stajls, Best, Carlton, Lou, Herdi, Koneli? Sjećaš li se? Bila je 1966, na Mejdanu kaldrmisane ulice, niski plotovi i prostrane bašte, svaka zelena - fudbalsko igralište. Svi smo tada navijali za Partizan, a ovo: Greg, Breran, Dan... sastav čuvenog Manchester Junajteda znali smo zbog sastava: Soškić, Jusufi, Damjanović, Bećejac, Rašović, Vasović, Bajić, Kovačević, Galić, Hasanagić i Pirmajer.

Predivče je zborno mjesto bilo Čardžića ulica. Podupirali smo leđima, da se ne sruši, kuću Bašičai u iščekivanju revanša u Manchesteru, nakon beogradskih 2:0, pričali i strahovali za Partizan. Čitali smo očevo „Politiku“ ili „Borbu“. Reporteru su javljali: Englezi šilje koplja.

Onda, tu noć, uz televizor stiskali smo palčeve za „crno-bijele“. Old Traford je bio prapun „crvenih“ fanatika. Devedeset minuta - vječnost. Englezi su kidisali, Soškić i Rašović izrasli su u sportske divove, Partizan je izgubio sa 0:1 i bio je to njegov najdraži poraz u cijeloj historiji.

Na Mejdanu, u Čardžića ulici, iščekivalo se i briselsko finale, žalilo zbog poraza za Real Madridom, Partizan nije postao prvak Evrope, ali se pamte ti dani iz 1966. godine.

Nema više u Čardžića ulici kuće Bašičai, ta dječurlija sa Mejdana čije je srce kucalo za Partizan su porasla i odrasla. Životni put ih je odveo na razne strane.

Partizan je ostao Partizan.

Klizimo „zastavom“ širokom asfaltnom trakom ka Bosanskom Novom. Poslije ćemo produžiti za Bosansku Otoku. Neki novi klinci, u dvadesetak auta smješteni, formirali u Otoci, kod mosta, kolonu. Partizanove zastave, sa jakih kasetofona odjekuju zvuci Partizanove himne. Čekaju se Mance, Omerović, Rojević, Radanović... Mi smo ovdje drugim povodom. Službeno, sa putnim nalogom u džepu, izvještavaćemo sa Slobodine proslave koju će uveličati i Beogradani.

Stojimo po strani. I osluškujemo. Mladić u crno-bijelom dresu, poduže kose, priča daje „potegao“ iz Velikog Bravskog, došao da vidi svoje ljubimce. Drugi je stigao iz Čelince, on kaže da nije vidio partizanovce od 1981. godine, kada je banjalučki Borac bio prvligaš. Kad je riječ o Partizanu, svi u ovoj podugoj koloni sve znaju. O novijim Zupiću: trči kao „navijen“; o Čapljiću: brži je od vjetra; o Manceu: ko će njegove bombe da brani u Prvoj ligi...

Stiči će i partizanovci, oduševljenju nema kraja, šareni karavan ide za Bosanski Novi. Na stadionu Slobode ljudi doveli djecu sa se slikaju sa Varmezovićem, Manceom, Rojevićem, Omerovićem. Fešta uz rub terena trajala je koliko i ona na samom igralištu gdje će visoki Đukić izrešetati mrežustavljenika i donijeti Partizanu pobjedu od 5:0.

U jednom kutu velikog novljanskog stadiona, igrom slučaja, okupila se i nekadašnja dječurlija sa Mejdana iz 1966. godine. Oni partizanovci koji to možda više i nisu, nisu bar onim nekadašnjim žarom, postali su stariji, valjda i razlošniji. Njihova priča imala je prizvuk prisjećanja. Kišna noć na Old Trafordu, čupavi Best, plavokosi Lou, tužna briselska noć, projektil Španca Serene koji je pokopao sve naše nade. Na te dane sjećanje je budila i pojava jednog čovjeka koji je bio naš idol. Milutin Soškić, danas član stručnog štaba, stajao je po strani. S vremena na vrijeme obraćao se nekom od igrača. Šole, čovjek i sportista za sva vremena.

Na kraju utakmice ispred svlačionice Partizana dosta mladih. Čapljić i Mance dali su bar pedesetak autograma, Radanović se opet fotografisao sa grupom dječaka sa crno-bijelim zastavama.

Šole je bio po strani. Noć je već prekrila Bosanski Novi kada smo se javili redakciji.

Vraćamo se za Banjaluku. Sjećaš li se Greg, Breran, Dan... Old Traforda, Brisela i 1966. godine? Sjećaš li se...

Tomo MARIĆ

FOTO—KOMENTAR

POČINJE FUDBALSKI ŠAMPIONAT...

Komentar karikaturiste

Rajko PUŠIĆ

su, koliko-toliko, igralište i ovih dana će da grade svlačionice. Dimenzije su 16 i po puta 10 ipo metara, a trebalo bi da budu završene do polovine septembra. Fudbaleri Lauša nemaju više kontejner. Imali su, pagaje neko ukrao. I to od koga će! Od kluba koji ne može sastaviti kraj s krajem. Sada se skidaju pod nadstrešnicom. Da im nije Bore Lolića, koji brine osvemui svačemu, ne znaju kako bi.

Ako uskoro završimo i svlačionice, valjda će i rezultati malo da nam krenu. Onako kad nemaš gdje da igraš, da se presvučeš, opereš, popiješ čaj... Nije lako. Mnogi zbog toga odustaju. Eto, koliko naših nekadašnjih igrača radi u drugim klubovima, a nama bi pomoć bila i te kako dragocjena. Dase okupimo i zapnemo, bilo bi rezultata, kaže Miladin Matić, kapiten. U njega i njegove drugove vjeruje i trener Slavko Božićić.

Nedavno je Sveti Kuruzović Cani dolazilo dvadesetak dječurlija. Htjelo da igraju fudbal. Nije išlo. Nema se gdje.

Lauš se više ne sudara s gradom. Spojen širokom cestom, koja je nekada bila puna, kao štaub-šećer fine orašine, i fizički se povezao. Razvojem je nastala i prisnija veza.

Milicioneri nemaju više potrebe da kao nekoć, odlaze na Lauš da bi intervenisali. Bar ne više nego u neki drugi dio grada. Ovdje je četiri hiljade mladih. Mnogo ih okuplja fudbalski klub. Pa zar i to ne može pomoći nadležnima da napokon shvate da Laušu treba pomoći?

Anton KASIPOVIĆ

ŠAHOVSKI ZADATAK

BROJ 925
Priprema: Nikola LAKIĆ, šahovski majstor

Bijeli: Kh2, Da6, Tb7, Tf7, pj-ešaci a4, c6, g2, h3 (8)
Crni: Ka8, Dd4, Tb8, Te8, pj-ešaci a7, b4, c7, d3, e3, g7, h7 (11)

Bijeli vuče i dobijal
Pozicija je nastala u partiji Kapablanka - Roubiček (Njujork, 1907) u kojoj je bijeli nakon dva poteza prisilio protivnika na predaju.

Rješenje prošlog zadatka: 1.Th7 Te6 2.Le6 Kh7 3.Lf7 uz mat po h-liniji.

Zbog tehničke greške u juče-rašnjem broju danas ponovljamo 925. šahovski zadatak

AZB(R)UKA
NOVIH ZANIMANJAD
DOBROTVOR

Dobro tvori,
a još bolje zbori
— bez zanata
nema ni alata:

kada braći
pod nogama gori,
on ne vidi
— ni rođenog brata.

Miloš APRILSKI

ZANOKTICE

- užurbano se hranimo. Kad je posku-
pio hleb, svi smo zinuli!
- sad jedemo salatu i pijemo kavu, jer za
šećer i kavu treba love ko salate!
- cijena brašna je ukрупnjala, pa se ni tu
ne može sitno samijeti!
- i kap ulja je pala na vatru cijena. Još da
je kako nabaciti jedno jaje, pa se sit
najesti!
- možemo se svadati koliko hoćemo, jer
se zbog cijena mesa nećemo hvatati za
suve-vratove!
- štednja podrazumijeva kulturu
potrošnje. Uskoro ćemo biti nakuturniji
narod u Evropi!

J. DAKIĆ

AFORIZMI

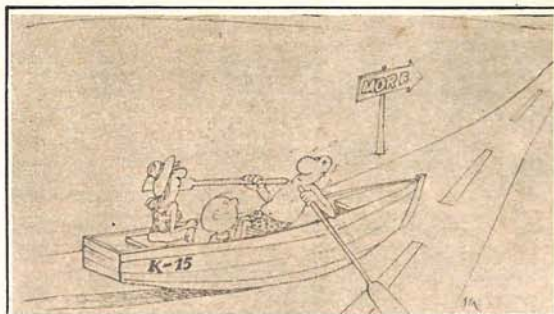
- Cijelog života je kopao i na kraju se
zastalno ukopao. Ali u direktorsku fotelju.
- Ko drugome jamu kopa, dobro je
plaćen.
- Danas radnici-samoupravljajući sve
konce drže u svojim rukama. Ali samo u
tekstilnoj industriji.
- Nekada se čovjek naslanjao na čovjeka,
a danas je toga sve manje. Valjda se
plaše side.
- Kaže se da krpeži i trpeži svijet drži. To
je tačno, ali je danas sve manje onih koji
krpe, a sve više onih koji trpe.

Hakija AVDIĆ

DALEKO SMO
DOGURALI

- Daleko smo dogurali! — kažu oni što
guraju kola puna priče.
- Djelo je najglasnije prilikom obustave
rada!
- Treba tačno utvrditi koja lutanja vode
u bolju budućnost!
- Odlazeći na viši položaj, porušio je za
sobom mostove koji vode u bazu!
- Radničkoj klasi je najteže. Nije lako biti
na vlasti!
- Ljudi od papira nose pečat svoga vremena!
- Kad se suočimo sa sobom, progledamo sebi
kroz prste!
- Čim smo stali u red za bolje sutra, javile
su se nestašice!
- Najbolje položaje u radničkoj klasi,
zauzimaju drugovi iz administracije!

BORISLAV MITROVIĆ

Milenko KOSANOVIĆ

MISAONI
RESTLOVI

- Čudan ti je ovaj život: kad ti se neko tvoj iseli
u tuđu zemlju, služi kasnije kao most spajanja
između tvoje i te tuđe zemlje. Kad ti se pak neki
iseli iz svoje zemlje u svoju zemlju, služi kao
most razdvajanja između svoje i svoje zemlje.
- Da ranije znadosmo da će nam devizno
tržište biti tako klizavo, ne bismo pravili ni ski-
liftove ni bob staze.
- Nikad se nije distancirao ni od zajma ni od
samodoprinosu. Uvijek je davao — riječ.
- Bez obzira gdje će se proizvoditi računari,
svaka će republika imati svoju računicu.
- Jedna žena je uhvatila muža da je vara. Na-
plaćuje dnevnicu, a nikuda ne putuje.
- Srećom, malo-malo pa ili je suša ili loše
vrijeme pa imamo izgovor za sva poskupljenja i
nestašice.
- Drug finansijski nam je obrazlagao pravil-
nik o ličnim dohocima i potkriepio ga ar-
gumentovano, činjenicama: da je marička bitka
bila 1371, kosovska 1389. dok bitka zaveću-
produktivnost još nije ni počela.
- Ko kaže da je standard ugrožen!? Ja sam
odjednom riješio problem ogrjeva i za juli i za
avgust.
- Žali mi se jedan prijatelj da mu je sinčić
istovremeno dobio rješenje da može stupiti u
obdanište i drugo da ide u vojsku.

Slobodan JANKOVIĆ

JADRAN 1985.

- Kod nas je domaći turizam prerastao u —
avanturizam!
- Nema više pošte za domaćeg gosta. Njemu
su turistički radnici — odali poštu.
- Ove godine sam najspremnije dočekao lje-
tnu sezону. Uopšte ne moram da se spremam.
- I na Jadranu sada važi ona poznata uzreči-
ca: „Svakog domaćeg gosta tri dana dosta“.
- Ove godine ljetujem u radničkom stilu. Na
kućnom krovu i šatorskom krlju.
- Neću ići na more ali imam i tamo svog -
delegata!

Dušan STARČEVIĆ

POSTSKRIPTUM

SREĆA

Nedavno je 20 stanara novoizgrađene stambene zgra-
de S — 46 u Prnjavoru dobilo od GRO „Gradip“ oba-
vijest da uplate po 3.000 dinara kao naknadu za grijalice
koje su postavljene u njihovim stanovima, jer ih invest-
tor — SIZ stambeno-komunalnih poslova — nije platio
izvođaču radova.

Od tih stanara za sada još niko ne traži naknadu za pos-
tavljanje krova na zgradi.

KORIST

Mašine i oprema u RO „Gradnja“ iz Mrkonjić-Grada su
toliko zastarjeli da zaslužuju mjesto u muzeju. Oprema je
stara, u prosjeku, osam godina, a stopa otpisa 30 mašina i
12 pogona je 93 odsto. Ukupna vrijednost im je 18 milio-
na, a nabavna 230 miliona dinara.

Ne bi bilo ni tako loše da se te mašine smjeste u muzej
da se njihovo razgledanje naplaćuje.

PROGNOZA

Na području koje „pokriva“ PBS — Osnovna banka
Prijedor u prvih šest mjeseci ček bez pokrića je izdao sva-
ki šesti vlasnik tekućeg računa. U „crvenom saldu“ je bilo
čak 2.374 osobe.

Već sada je sigurno da će ih nakon godišnjeg odmora
biti dvostruko više!

Himzo SKORUPAN

ČOVA OD
UGLEDA

Zadesili se na ulici moj dragi prijatelj Ivica, pozna-
nik mi Branko i, dabome, moja malenkost. Branko je
zatražio od Ivice dvjesto hiljada u zajam do petka i ovaj
mu je velikodušno dao.

Naravno, nije mu vratio. Jednostavno je u zakazano
vrijeme sjedio čvrsto zaključan u svom stanu, isko-
pčavši zvonce, za svaki slučaj. Kad mu je nakon nek-
oliko dana Ivica telefonom najavio da će doći do lovu,
emigrirao je u obližnje selo.

Zahvaljujući činjenicama da sam ja bio prisutan i da
su se njih dvojica jedva poznavali, Ivček me
samovoljno proglasio žirantom i već pri sljedećem
susretu napao. Branio sam se da nisam ni najmanje
kriv, ali da ću nastojati srediti stvari.

Stvari sam mogao srediti jedino tako da Branka sre-
dim u mraku i da mu maznem dvije nove hiljadarke.
Jer, on je tako vješto izbjegavao moga drugara da je
Ivica već pomislio da se Branko odselio ili možda
umro na žalost i radost svojih mnogobrojnih povjer-
laca (već zavisno od toga ima ih ili nema s njima ne-
raščišćenih računa). U svakom slučaju, Ivček jesmat-
rao da ako je on i umro — tu sam ja.

Jednom mi je toliko dosadio da sam posegnuo za
novčanik. Tako sam se riješio tog zakerala.

Uskoro sam vidio Branka i sve mu ispričao. On me
pogledao ljutito i rekao:

— Otkud ti tebi pravo da u moje ime dajes pare?

— Trebao si ih dati meni pa da ih ja vratim...

Armonko GRGIĆ

Dragan DAVIDOVIĆ

MEĐUZAVIS-
NOST

Veliki radnik nije prisustvovao
velikom pijankama pa nije imao
prilike zateći velikog direktora u
vedrom raspoloženju. Kad je zat-
ražio da razgovara sa direktorom
zatekao ga je namrgodenog. Direktor
mu nije dopustio ni da
progovori, već ga je preduhitrio
strogim glasom:

— Znam zbog čega si došao
kod mene. Osjećas se zapos-
tavljenim! Krivo ti je što neradnici
zarađuju više nego ti. Ali, zapam-
ti, oni su u većini! A ja neću da
izazovem foteljotres. Kad bi ih ti
pretekao visinom svog ličnog
dohotka prisjelo bi ti bivstvo-
vanje, a moj novi mandat bi postao
utopijska pretpostavka. Uostalo-
m, interesi pojedinaca moraju
biti podređeni interesima
većine! Zato je izlišan svaki
razgovor. Nemoj mi oduzeti
vrijeme, nego se vrati u mašinsku
salu!

No veliki radnik se nije htio
udaljiti, a da ne napomene ve-
likom direktoru kako je našao do-
punski izvor prihoda, pa prema
tome više mu nije ugrožena
egzistencija. Zapravo je došao da
se time pohvali.

— Čekaj, nemoj ići! Interesuje
me gdje tezgariš! — upita
direktor.

— Oskora se u slobodnom
vremenu bavim žurnalistikom! —
odgovori veliki radnik.

— Hoćeš li pisati o uspjesima
našeg OUR-a?

— Zasada sam napisao samo
jednu reportažu o vama lično!

— Zbilja? Sjajno! Ako je lijepo
napisano, to će imati uticaja na
prodor našeg OUR-a na tržištu
brzopotrošnih proizvoda. Reci
mi, u kom glasilu saraduješ?

— U reviji „POZNA EROTIKA“.

— Naopako po tebe? Zar si se
usudio da mene popularišu u
seksističkoj reviji?

— Zaštone? Vaši erotski dome-
ti zaslužuju pažnju radoznale
publike!

— Sram te bilo! Tako govoriš
meni, porodičnom čovjeku koji
poznaje samo relaciju od stana
do OUR-a i obratno!

— A Vaša mnogobrojna
službena putovanja i seksi
pustolovine po barovima i hotel-
skim apartmanima?

— Slušaj drznicu jedan! Imam
razuman prijedlog: da mi tebi po-
većamo startni osnov ličnog
dohotka, a da se ti zauzvrat oka-
niš opisivanja erotike koja se do-
gada izvan sjedišta OUR-a!

— Važi, druže direktore, kako
god vi kažete!
— Nakon ovog razgovora bio je
sazvan zbor radnika, na kome je
direktor predložio da se pokrene
postupak za korekciju ličnog
dohotka za poslove i radne za-
datke koje obavlja veliki radnik.
Direktorovo obrazloženje bilo je
sažeto i ubjedljivo:

— Vrijeme je, drugarice i
drugovi, da obratimo pažnju na
radne rezultate koje postiže veliki
radnik, tim prije što on unatoč
tome zarađuje manje od ostalih.
A vi i ne slutite koliko je njegovo
poznavanje ne samo radne
tehnologije, nego i drugih
okolnosti koje su našem OUR-u
omogućile postizanje domi-
nantne pozicije na širem tržištu!
I pored bućnog opiranja mnogi-
h prisutnih, direktorov prijed-
log je usvojen. Tako je pokušaj
ovjekovječenja erotike doprinio
boljem nagrađivanju pregaoca.
Eto dokaza o međusobnoj za-
visnosti naoko udaljenih i posve
različitih pojava! Kao rezultat to-
ga, traktat o direktorovom seksi
četu nije objavljen, nego se našao
u njegovom sefu!

Milan BOROVIĆ

Midhat AJANOVIĆ

G	RJEŠENJE REBUSA	UČESNICA U IGRI	POREDE-NJE
STRANO MUŠ. IME NIKOLA			
MUŠKO IME OD MILJA AGAN			
ŽBUN			
REZERVNI ALAT I PRIBOR (skr.)			
UČITELJ			
GRAD U PAKISTANU			
ZENSKO IME, MARIČA, MARIJA			
AKTINIJ			
GOLMAN			
RIMSKI:5		GLUMICA EKBERG	
MJESTO BLAŽEN-STVA			

UGODNO ŠTIVO (rebus: 6, 6) (Čedomir Jelić)

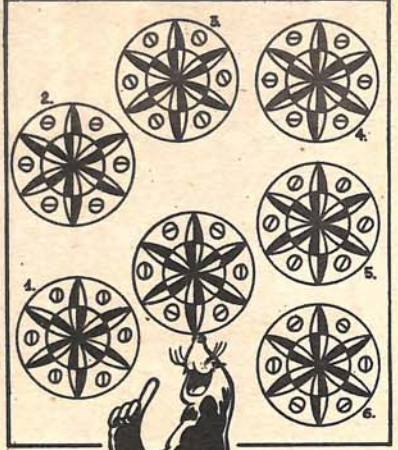
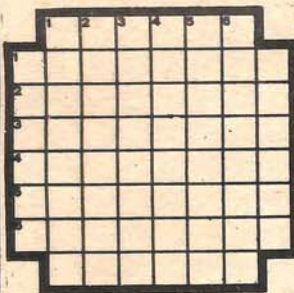

FOKA

Neki dreser dresirao je foku. Vidite je kako drži jednu kružnicu s geometrijskim šarama. Postoji još 6 takvih kružnica, ali samo jedna je potpuno jednaka onoj koju drži foka. Kolji broj ima ta kružnica?

ŠAHOVSKI ANAGRAM SA SLIKOM

U MIROLJUBIV BOJ ĆE! (M.S.)

(M.S.)

ČAROBNI LIK

A, BA, BA, CI, DO, GI, GLI, GO, LAC, LI, MI, NI, PRA, RI, RIČ, RO, SI, TA, TA, TI, TI, TOR. VODORAVNO I USPRAVNO: 1. Naš najbolji šahist svih vremena, Svetozar. 2. Jedini mjere za vazdušni pritisak, hiljaditi dijelovi bara. 3. Osoba koja agituje. 4. Dodati bacanjem. 5. Osoba u pratnji, satelit, trabant. 6. Djeca bez roditelja, siročad.

G	ŠETELAC-KO OBUDE	"NULTA" BRZINA	SLOVO STARO-SLAVENSKE AZBUKE	STATUA	GLUMICA KARIĆ	TRNER TOPLAK
FOTOGRAFISATI						
BAVITI SE REŽIJOH						
TVAR PRAVLJENA ZA ISTRŽIVANJE						

OSMOSMJERKA

U lik osmosmjerke uvršteni su nazivi dvadeset dvije mjere s kojima se susrećemo u svakodnevnom životu. Kada ih sve pronađete i zaokružite (ili precrtate) preostace vam tri neupotrijebljena slova koja, čitana redom, daju naziv jedne mjere za vrijeme. CENTIGRAM, DECILITAR, DECIMETAR, DEKAGRAM, DEKALITAR, DEKAMETAR, GALON, KARAT, KILOMETAR, KILOVAT, KIRI, KULON, MEGATONA, METAR, MIKROBAR, MINUTA, MJESEC, OKA, RAL, SAT, TONA, UNCA. Mjere METARITONA nisu obuhvaćene u, npr. mjerama DECIMETAR I MEGATONA, već imaju zasebna mjesta u liku osmosmjerke.

(M.K.)

DVA INDIKTA

Ž A G R E B /2-5/
P R I J E D O R /3-5/
/M.S./

D	E	C	I	M	E	T	A	R
E	E	M	I	N	U	T	A	A
K	M	C	C	K	O	T	C	B
A	A	E	I	E	I	L	N	O
G	N	R	T	L	S	R	U	R
R	D	O	A	A	I	E	I	K
A	A	K	T	T	R	T	J	I
M	E	G	A	T	O	N	A	M
D	E	K	A	M	E	T	A	R
T	A	V	O	L	I	K	A	N
R	A	T	E	M	O	L	I	K
M	A	R	G	I	T	N	E	C

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13						14					
15						16					
17						18				19	
20						21				22	
23						24				25	
26						27				28	
29						30				31	
32						33				34	

KRIŽALJKA

VODORAVNO: 1. Grad i luka na srednjem Jadranu. 7. Redanje, slavljanje u red. 13. Područje s emlom na čelu, u arapskim zemljama. 14. Zločin uperen protiv čitave nacije. 15. Junak. 16. Gl. grad republike Mali u Africi. 17. Praštelj Apeninskog poluotoka. 18. Raskojna kuća, vila. 19. Inicijali beograd. glumca Minčića. 20. Društvena igra karata. 21. Nagli pokret mišića ili nekog od uda. 22. Vrhunac neke priredbe. 23. Inicijali pisca Kostića. 24. Povreda organizma izazvana vanjskim uticajem. 25. Sveštenstvo. 26. Loz. 27. Ljetovalište u likarskom primorju. 28. Grad u SAPV (šeceri). 30. Fiziološke jedinice kao samostalna bića. 31. Zagreb. filmski režiser, Branko. 32. Deminutiv za: broj. USPRAVNO: 1. Poznato banjalučko izletište (spomenik). 2. Imovina. 3. Osoba na biralištu. 4. Ime američk. filmskog glumca Flina. 5. Rječica za tvorbu superlativa. 6. Inicijali trenera Toplaka. 7. Osnivač vladarske dinastije u Raškoj. 8. Drugačije, u suprotnom. 9. Muško ime odmla. Zoran. 10. Muško ime. Aleksandar. 11. Slično slovo i treći samoglasnik. 12. Poznati zagreb. slikar apstraktno umjetnosti. 14. Vika. 16. Moderno protivoklopno oružje američke pjesadije. 18. Djedja igračka za izbacivanje kamena (Davidovo oružje). 19. Strikati. 21. Opšta sklonost, tendencija, nastojanje (str.). 22. Položaj boraca u boksu kad su u stavu "njelo uz tijelo". 24. Moment. 25. Način slavljanja. 26. Cjelokupna. 27. Grčki prefiks koji označava vezu s životom. 29. Inicijali kompozitora Vagnera. 30. Automobilaska oznaka za Bar.

M. GLIBO

PROSJEČ DULJINA RJEŠENJA S 6-8 SLOVA	JEDNO OD BOŽANSTVA KASNOG BUDIZMA	JEDNO OD IMENA ZA BRANU	ČEKLINJI MOLJAC	OSTRVO	GRAD U FRANCUSKOJ	NAPRAVA ZA IZ- NJEMACKI SEPARATISTAR. KARL	VLAČENJE TEKUCINE IZ RU- BEGA	EVROPSKA DRŽAVA	GL. GRAD SENEGALA	RAJNI VOJNI INVALID	KARIPSKO OTOČJE	TRAČ- NICE	ODABRANO DRUŠTVO	OTAC BO- GOVA FO GERMAN- MITU	MJESTO ERAJ BITOLJA	PISAC MITSA CAZIM /1879- 1915/
NAŠA PO- ZNAČA ŠAHIST- KINJA																
ENISEJ- KA Br. 1																
NEPOVRE- DIVOST DIPLO- MATIČKE SLUŽBE																
NAŠ DRA- MATIČAR FERENC					MAMAC					BALETSKI UM- JETNICI						
ARCUS /skr/				VELIKI MAGARAC								HRVATSKI PILOLOG, VLADIMIR				

koristite nove mogućnosti štednje u odjevanju:

U ŠPICI SEZONE »ljet'o'85«

veliko
sezonsko
sniženje

40%

robna kuća
boska

SAVJET
SREDNJOŠKOLSKOG CENTRA
„AKIF BEŠLIĆ“
MRKONJIC—GRAD

raspisuje

KONKURS

1) za izbor i imenovanje

POMOĆNIKA DIREKTORA ZA STRUČNO—TEORIJSKU NASTAVU 1 izvršilac

Pored opštih uslova propisanih zakonom kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove:

- da imaju završenu visoku stručnu spremu,
- da imaju 5 godina radnog iskustva u nastavi i
- da posjeduju organizacione sposobnosti u nastavi.

Izbor se vrši na period od 4 godine.

2) za obavljanje poslova izvođenja nastave na određeno vrijeme

- dipl. tekstilni inženjer za 15 časova do 31.8.1986. godine, 1 izvršilac
- dipl. inž. mehaničke prerade drveta do 31.8.1986. godine, 1 izvršilac

- prof. hemije ili dipl. tehnolog do povratka radnika s odsluženja JNA, 1 izvršilac

Kandidati treba da ispunjavaju opšte i posebne uslove za zasnivanje radnog odnosa predviđene zakonom.

Konkurs je otvoren 15 dana od dana objavljivanja u listu „Glas“.

Neblagovremene i nepotpune prijave neće biti razmatrane.

Prijave s dokumentacijom o ispunjavanju uslova konkursa dostaviti na adresu: SREDNJOŠKOLSKI CENTAR „AKIF BEŠLIĆ“ MRKONJIC—GRAD.

Na osnovu odluke Radničkog savjeta od 12.7.1985. godine Projektni zavod „Plan“ Banjaluka raspisuje

OGLAS

za prijem u radni odnos na neodređeno vrijeme

1. jedan radnik za poslove i radne zadatke uvezivača

Uslovi:

Pored opštih uslova predviđenih zakonom kandidati moraju ispunjavati i posebne uslove i to:

- osnovna škola i osposobljenost za poslove obrade materijala, uvezivanja i slično, i osposobljenost čitanja nacrtu.

Oglas je otvoren 15 dana od dana objavljivanja.

Kandidati su dužni uz prijavu podnijeti:

1. izvod iz matične knjige rođenih,
2. ljekarsko uvjerenje,
3. diplomu o završenju osnovnojškoli,
4. dokaz o osposobljenosti za poslove obrade materijala, uvezivanja i čitanja nacrtu na adresu:

PROJEKTI ZAVOD „PLAN“
78 000 - BANJALUKA
Vladimira Nazora 12

Izbor kandidata izvršiće se u roku od 30 dana od dana isteka roka za podnošenje prijave na oglas, a obavještanje učesnika oglasa izvršiće se u roku od 15 dana od dana donošenja odluke o izboru.

Nepotpune i neblagovremene prijave odbacće se, odnosno, neće se uzimati u razmatranje.

RADNIČKI SAVJET RZ STRUČNE SLUŽBE SOUR-a „JELŠINGRAD“ BANJALUKA

NA SJEDNICI ODRŽANOJ DANA 8.8.1985. GODINE DONIO JE ODLUKU DA SE RASPIŠE

OGLAS

za obavljanje poslova i radnih zadataka

RUKOVODILAC RAZVOJA KAPACITETA 1 izvršilac

USLOVI: Završen mašinski, građevinski, tehnološki smjer proizvodni, ili elektrotehnički fakultet smjer jake struje i radno iskustvo 4 godine, sa znanjem jednog stranog jezika.

Prijavu na oglas dostaviti:

Kadrovskoj službi RZ Stručne službe SOUR-a „JELŠINGRAD“ Banjaluka, Ulica braće Podgornika br. 8 u oglasnom roku.

Oglas je otvoren 8 (osam) dana od dana objavljivanja.

Radni odnos se zasniva na neodređeno vrijeme.

Uz prijavu kandidat treba da dostavi dokaz o stručnoj spremi, potvrdu o radnom iskustvu i kraću radnu biografiju.

Na osnovu odluke Savjeta osnovnih škola u sastavu RO Centar za osnovno obrazovanje i vaspitanje „23. april“ Laktaši objavljuje

OGLAS

o potrebi zasnivanja radnog odnosa

1. OSNOVNA ŠKOLA „KOZAR-SKE BRIGADE“ BOS. ALEK-SANDROVAC

a) radnik na održavanju čistoće, na određeno vrijeme do povratka radnice sa trudničkog odsustva.

2. OSNOVNA ŠKOLA „MLADEN STOJANOVIC“ LAKTAŠI

a) nastavnik njemačkog jezika na neodređeno vrijeme za rad u matičnoj školi i područnoj školi Kriškovci,

b) nastavnik fizičkog vaspitanja za 10 časova za rad u matičnoj školi i područnoj školi Kriškovci,

c) nastavnik likovnog vaspitanja za rad u područnoj školi Kriškovci - 5 časova,

d) nastavnika RTV za rad u područnoj školi Kriškovci - 10 časova,

e) ložać centralnog grijanja na neodređeno vrijeme u matičnoj školi u Laktašima.

3. OSNOVNA ŠKOLA „MOŠA PIJADE“ TRN

a) nastavnika fizičkog vaspitanja na određeno vrijeme do povratka radnika sa rukovodne funkcije,

b) nastavnika SH—HS jezika na određeno vrijeme do povratka radnice sa porodijskog odsustva,

c) nastavnika likovnog vaspitanja na određeno vrijeme - 10 časova do 31.8.1986. godine, d) nastavnika fizike na određeno vrijeme - 12 časova do 31.8.1986. godine

4. OSNOVNA ŠKOLA „HOLANDIJA“ SLATINA

a) nastavnika SH—HS jezika i istorije na određeno vrijeme do povratka radnice sa porodijskog odsustva, b) nastavnika RTV i fizike na neodređeno vrijeme u područnoj školi Boškovići.

USLOVI: za nastavnike završena VPS, PA ili fakultet nastavničkog smjera, za ložača završena SUP i položen ispit za ložača centralnog grijanja, za radnika na održavanju čistoće završena osmogodišnja škola. Prijave se dostavljaju neposredno školama u roku od 8 dana od dana objavljivanja konkursa.

PRIVREDNA BANKA SARAJEVO OSNOVNA BANKA PRIJEDOR

Komisija za prijem i raspoređivanje radnika Radne zajednice Zajedničkih službi na sjednici održanoj dana 6.8.1985. godine donijela je odluku o

PONIŠTAVANJU dijela

OGLASA

od 18.6.1985. godine objavljeno u listu „Glas“ a za izbor rad-

nika za obavljanje sljedećih poslova i radnih zadataka:

1. Samostalni referent-likvidator računa i plaćanja na određeno vrijeme do povratka radnika sa bolovanja

2. Referent odnosa sa Udruženom bankom na neodređeno vrijeme

3. Referent otplate ino-kredita u odnosu na KDS na neodređeno vrijeme.

jer nije izvršila izbor kandidata u roku od 30 dana od dana zatvaranja oglasa.

Tužnim srcem javijamo svoj rodbini, prijateljima i poznanicima da je u četvrtak dana 8. avgusta 1985. godine iznenada u 77. godini života preminula naša draga supruga, majka i baka

**JOVANKA VUKOVIĆ,
rođena RAJLIĆ**

Sahrana će se obaviti dana 10. avgusta 1985. godine u 14,00 sati na Novom groblju u Banjaluci.

OŽALOŠČENI:
suprug LAZO, sinovi: MILE i PERO, kćerke: STAKA, BOJA, DANICA i MIRA, sestra DANICA, zetovi: ĐOKO, RADE, PREDRAG i TODOR, unuci, prauunci i ostala ožalošćena rodbina

048958

Dana 10. avgusta 1985. godine navršava se četrdeset dana od bolnog rastanka od našeg voljenog oca, supruga, brata i djeda

**MILORADA (PETRA)
GRUJIĆA**

S tugom i ponosom čuvaćemo trajnu i bolnu uspomenu na njegove izuzetne ljudske vrline i dobrotu. Toga dana u 10,00 sati izaći ćemo na njegov grob, položiti cvijeće, zaliti ga suzama i sastati se u kući žalosti. Zahvaljujemo rodbini, prijateljima i komšijama koji iskreno saučestvovali u našem bolu.

**„PORODICA GRUJIĆ
048945**

S bolom i tugom obavještavamo sve rođake i prijatelje da je nakon duge i teške bolesti naša draga majka, supruga, sestra, punica i baka

**KOSANA KESIĆ,
rođena ČIRIĆ**

Preminula dana 8. avgusta 1985. godine u 59. godini života. Sahrana će se obaviti dana 10. avgusta 1985. godine u 16,00 sati na groblju u Boriku.

OŽALOŠČENI:
kćerka MIRA, suprug DRAGO, sestra BRANKA, braća: VOJISLAV, DUŠAN, VELJKO, DRAGOLJUB, MILIVOJ, MILAN, BRANKO i MIRKO, zet SAVO, unučad i ostala mnogobrojna porodica

048944

POVODOM SMRTI

**dr DRAGUTINA
Drage KELEMANA**

Izražavamo neizmjernu zahvalnost Skupštini opštine, Domu zdravlja i svim radnim organizacijama Skender-Vakufa na izuzetnim naporima, da učine sve u pokušaju liječenja našeg Drage i organizovanju tužnog ispraćaja, kako su to mogli da pokažu samo najiskreniji prijatelji u tragičnoj situaciji.

Izražavamo izuzetnu zahvalnost osobliju Kliničko-medicinskog centra Banjaluka na izvanrednom zalaganju u liječenju.

Zahvaljujemo govornicima na toploj, dirljivoj, inspirisanoj riječi oproštaja, zahvaljujemo svim komšijama, prijateljima, ustanovama i pojedincima na izjavama saučestća, izrečenim sa toliko ljudskog sadržaja i uzbudljive tuge, kao i svim koji su učestvovali na tužnom ispraćaju našeg Drage.

Porodica KELEMAN
074647

Dana 11. avgusta 1985. godine navršavaju se tri godine od tragične smrti

**VLADE
KOLUNDŽIJE**

Dragi Vlado, neshvatljivo je da su prošle tri godine da nisi među nama, ali vječno živiš u našim srcima. Majka ZORKA, sestra MILENA i brat PETAR
048942

Dana 10. avgusta 1985. godine navršavaju se dvije godine od smrti našeg dragog oca, supruga i djeda

**LABUDA
PETKOVIĆA**

Dana 11. avgusta 1985. godine u 12,00 sati posjetićemo njegov grob i položiti cvijeće.

**OŽALOŠĆENA
PORODICA
048956**

Dana 11. avgusta 1985. godine navršavaju se dvije tužne godine od smrti dragog, dobrog i plemenitog supruga, oca i djeda

**VUKA M.
HAJDUKOVIĆA**

S tobom smo izgubili utocište plemenitosti, dobrote i tople roditeljske ljubavi. **OŽALOŠČENI:**
supruga MIRA, DJECA I UNUČAD
048947

mali oglasi

34-448

**VESELINA
MASLESE 13**

RADNO VRIJEME:
OD 7.00 do 15.00
I SUBOTOM
OD 8.00 do 11.30

PRODAJEM jeftino kolor-televizor u Ulici Svetozara Markovića broj 13, Banjaluka.
048937
PRODAJEM građevinsku dizalicu dužine 16 metara sajla, vuče materijal do 25 metara i hitno valjak glaćalo 140 centimetara, telefon broj 079/28-933, Prijedor.
048954

STANOVNI (PONUDE)
IZDAJEM prazan jednosoban stan u Ulici Pavlovac broj 74, javiti na telefon broj 52-034, Banjaluka.
048902

SOBE (PONUDE)
IZDAJEM namještenu sobu za dvije učenice ili studentkinje po dogovoru obezbjeđena i hrana u Ulici Ilije Grbića broj 41, telefon broj 41-716, Banjaluka.
048917

IZDAJEM namještenu jednokrevetnu sobu zaposlenom muškarcu u Ulici Ante Jakića broj 12, telefon broj 38-642, Banjaluka.
048900

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu studentu dvojici, plaćanje unaprijed u Ulici Slaviše Vajnera Čiče broj 39, Banjaluka.
048930

IZDAJEM namještenu sobu u Ulici Zarka Vranješevića broj 12, Budžak I, Banjaluka.
048948

IZDAJEM ležaj u namještenoj dvokrevetnoj sobi muškarcu u Ulici Danka Mitrova broj 29, Milka Španovića, Banjaluka.
048962

STANOVNI (POTRAŽNJA)
Mladom braćnom paru hitno potreban prazan jednosoban ili dvosoban stan po mogućnosti s grijanjem, plaćanje unaprijed po dogovoru. Ponude na telefon broj 45-910 poslije 15,00 sati, Banjaluka.
1-1
048847

Zaposleni braćni par, ljekari, traže jednosoban ili dvosoban stan, telefon broj 34-058, Banjaluka.
1-1
048835

Mladi braćni par bez djece traži jednosoban stan ili garsonijeru, telefon broj 37-185, Banjaluka.
048934

TRAŽIM dvosoban stan s centralnim grijanjem po mogućnosti u Boriku, telefon broj 756-335, Banjaluka.
048953

ražom, dimenzija 9,5 x 11,5 metara, čvrsto rađena, lokacija izvrsna, hitno, telefon broj 38-104 i telefon broj 32-935 od 21,00 sat, Banjaluka.
048943

PRODAJEM kuću s dvorišnom zgradom 100 kvadratnih metara bliži centar Banjaluke, cijena povoljna, useljiva, odmah, telefon broj 48-198, Banjaluka.
048957

ZEMLJIŠTE
PRODAJEM 4.000 kvadratnih metara zemlje zasadeni lješnicima i orasima starih šest godina, zemlja ograđena betonskim stubovima i farmerskom žicom, u Ulici Ilije Durbića. Za informacije obratiti se u Ulici Vahide Maglajića broj 28, Blažević, Banjaluka.
048961

PRODAJEM dva placa u Novoj Topoli kod osmogodišnje škole, telefon broj 078/792-280, Nova Topola.
1-2
048928

PRODAJEM plac za gradnju kuće sa svom dokumentacijom od centra udaljen četiri kilometra, asfaltni put, voda i struja, telefon broj 52-992, Banjaluka.
1-1
048910

PRODAJEM zemlju u Barlovcima, telefon broj 48-888, Banjaluka.
048939

RAZNO
PRODAJEM motokultivator HONDA F 400 s priključcima star jednu godinu dana, cijena 15 miliona starih dinara, Ulica Alekse Sanića broj 50, Banjaluka.
048936

**PRODAJA
AUTOMOBILI**
PRODAJEM kamion man 192 KL, godina proizvodnje 1973. Za sve informacije obratiti se na telefon broj 079/45-129 ili na adresu: Boro Šiljepčević, Jošik, Bosanska Dubica.
048959

KUĆE
PRODAJEM kuću na lijepom mjestu u Banjaluci, dva trosobna stana s odvojenim ulazom, podrum s garažom ispod čitave kuće, cijena povoljna, telefon broj 43-107, Banjaluka.
1-1
048858

PRODAJEM nedovršenu kuću VP+1 u Ulici Slaviše Vajnera Čiče broj 69, informacije na telefon broj 57-423 od 12,00 do 16,00 sati, Banjaluka.
1-1
048837

PRODAJEM kuću s lokalom na dobrom mjestu, pitati na telefon broj 725-225 Banjaluka.
1-3
048859

PRODAJEM nepremijenu kuću s dva dunuma zemlje u Laktašima, cijena povoljna, telefon broj 55-153, Banjaluka.
1-2
048920

PRODAJEM kuću i zemlju. Mile Durbić, telefon broj 52-784, Motike broj 51, Banjaluka.
1-1
048916

PRODAJEM, povratnici, pokrivenu visoku duplaks-kuću, prizemnicu, s potkrovljima, ga-

**SOUR „KRAJINATRANS“
„AUTOPREVOZ“**
Radna organizacija putničkog saobraćaja OOUR Gradski saobraćaj Banjaluka

Komisija za radne odnose OOUR-a Gradski saobraćaj na osnovu svoje odluke od 6.8.1985. godine

**PONIŠTAVA
OGLAS**

koji je objavljen u listu „Glas“ 13.7.1985. godine, a koji se odnosio na poslove i radne zadatke stenodaktilografa na određeno vrijeme.

**RO ŠUMARSTVA I DRVNE INDUSTRIJE
„VRBANJA“ KOTOR-VAROŠ
OOUR ŠUMARSTVA**

Komisija za radne odnose OOUR-a Šumarstva RO „Vrbanja“ Kotor-Varoš na svojoj sjednici održanoj dana 6.8.1985. godine donijela je odluku

PONIŠTAVA

se dio oglasa raspisanog dana 16.7.1985. godine pod rednim brojem 2. vozač autobusa — 1 izvršilac.

lesna
slovenj gradec
TO je partner!

ZODIJAK

DJEVICA:

23. AVGUST — 22. SEPTEMBAR

Pustinjak

Djevica, treći znak elementa Zemlja, promjenjivi, radini... organizator i izvršilac. Osnovna tarot karta koja objedinjuje u sebi sve tri deкаде Djevica je lik Pustinjaka koji osvjetljava putispred sebe i koji poput drevnog Diogena traži ljude koji će moći da koračaju stazom usamljeničtva, borbe i djelovanja. Djevica je djeteljan znak, analitičan i dosta spor, ali ga je veoma teško nagovoriti da promijeri i put i ideje do kojih je došao.

Smisao za praktične radnje često postavlja ljude ovog znaka na takva mjesta u društvu koja od njih traže maksimalnu koncentraciju i precizno izvršenje i najkomplicovanijih zadataka. Ako ste Djevici povjerali takav zadatak, budite sigurni da će ga na najbolji od svih načina i izvršiti. I to tačno u predviđenom roku. Vole sve što je opipljivo, činje-

nice, podatke i nisu baš spremni da se bave apstraktnim razmišljanjem. Ali, i među njima ima izuzetaka. Takve Djevice imaju neobične ideje koje su im dolutale iz ko zna kojeg prostora. Pouzdani su borci, vjerni ratnici i rado se podvrgavaju svim društvenim normama i običajima. U okviru dozvoljenog i propisanog ostvariti što je moguće više slobode — deviza je Djevica. Zbog toga ih nikada ne treba uključivati u projekte koji od njih zahtijevaju samostalne ideje i samostalan rad koji počesto traži probijanje i prevladavanje određenih granica. U normiranom su vjerovatno najbolji u Zodijaku dok su, ako ih stavite u položaj da zakon i red ne funkcionišu najbolje, izgubljeni ili će se preobratiti u suprotan lik iskoristi-vši praktični prirodni im smisao za mešetarstvo i lov u mutnom pribavljajući isključivo sebi ličnu korist.

Osnovni problem Djevica su osjećanja. Niko više od njih nema problema da uspostavi saglasje u sebi između razuma i osjećanja. Analitičan um ih često prisiljava da djeluju u potpunosti bezosjećajno, a ponekad jednostavno preliju druge osobe osjećanjima koja ne mogu držati. Jednostavno, kreću se iz krajnosti u krajnost. Osjećanja im govore jedno, a um drugo i Djevica ne umiju da nadu srednji put — oni su ili hladni proračunati strojevi ili preosjetljiva bića koji u tim trenucima ne znaju šta bi sa sobom i liče na malu djecu kojima je potrebno mnogo, mnogo nježnosti.

Rad i samo rad je lijek za sve i Djevice su spremne da ga prihvate. U stanju su da u najvažnijim trenucima svog života, kad se u njima i oko njih sve lomi i krši, da sasvim mirno rade, kujući i nesvesno sebi neki drugi put, neki drugi svijet. To im je i jedini način izlaska iz problema u koji su dospjeli. Oni po pravilu imaju neku sjenku, onda ćete moći u njima pročitati štošta. To su oči koje vas u jednom trenutku miluju, a u drugom postaju izuzetno hladne. To su oči Majke Zemlje koja sve daruje ili kažnjava po zaslugi.

Djevice iako im je tarot — zapis Pustinjak, veoma rano stupaju u brak, a i veoma su društvene osobe. Pustinjastvo je unutra, okovana strast za saznanjem. Oni su uvijek sami i kad su u najboljem i najveselijem društvu. No, budite sigurni da su spremni u svakom trenutku da izgrade ovu planetu. I, u tome će sigurno uspeti. No, ne treba zaboraviti da su oni izvršioc, a nikako ljudi koji nude nove ideje.

M. PRAREVAC

U EGIPTU

HILJADU I JEDNA SEKSI NOĆ

Vlasnici tri velike kairske knjižare moraće pred sudom da odgovaraju zato što su prekršili egipatski zakon o zabrani pornografije — jer su u svojim skladnicama držali primjerke djela koje se smatra klasičnom arapske literature, sirom svijeta slavne priče „Hiljadu i jedna noć“.

„Ova knjiga je trebala da bude zaplijenjena još mnogo ranije!“ — izjavio je nedavno brigadir Adli El Kosliri, šef Odjeljenja za delikvenciju egipatskog Ministarstva unutrašnjih poslova, čiju izjavu prenosi londonski dnevnik „Dejli ekspres“.

„Ovo djelo moramo da očistimo od prljavih riječi, rečenica i opisa koji mogu da imaju negativan uticaj na mlade i odvuku ih na stranpoticu“ — dodao je brigadir.

Slična slavna djela stare arapske književnosti, kao što su priče o Sindbadu moreplovcu i Ali-babi i četrdeset razbojnika, za sada nisu u opasnosti da dođu pod udar zakona o zabrani pornografije.

„Hiljadu i jedna noć“ međutim, sadrži — prema mišljenju egipatskih vlasti — „neke grafičke seksualne nagovještaje i opise avantura kao što je pokušaj tri mlade djevojke da zavedu jednog siromaha.“

Uskoro se očekuje i zvanična odluka suda o ovoj zabrani, ali već se javljaju glasovi protesta — učeni-ci i studenti ustaju u odbranu slavne knjige priča, koje je po, legendi pričala Šeherezada, nevjesta kralja od Samarkanda, prije hiljadu godina.

Davorin RELJIĆ: „NIZ TOBOGAN“

KROZ ISTORIJU

ZABLUDA O PREDSJEDNICIMA

● Prije Džordža Vašingtona Amerikanci su imali petnaestoricu predsjednika...

Džordž Vašington nije bio prvi američki predsjednik iako se ta činjenica može naći u svakom udžbeniku istorije. Prije njega Amerikanci su imali čak petnaestoricu predsjednika.

Ovaj gotovo nevjerovatni podatak može se naći u jednoj studiji poznatog američkog istoričara Hermana Hovera posvećenoj ranoj istoriji SAD, koja je nedavno objavljena u Njujorku. Uz još niz drugih nepoznatih podataka iz ove studije, rezultate Hovrovih dugogodišnjih istraživanja objavio je američki nedjeljnik „Enkvajrer“ u broju od maja ove godine.

Džordž Vašington je zaista bio prvi predsjednik SAD prema ame-

ričkom Ustavu — tu činjenicu Hovra poriče. Ali, on ističe da je prije Vašingtona bilo 14 predsjednika koji su bili izabrani prema Kontinental Kongresu, a ne po Ustavu, koji u to vrijeme nije ni postojao.

Prema Hovrovim istraživanjima, u periodu od 1774. do 1789. godine, po Kontinental Kongresu američki predsjednici su bili: Pejton Randolf, Henri Midlton, Džordž Henkok, Henri Lorens, Džon Džej, Semjuel Hantington, Tomas Makin, Džon Hauston, Elijas Budino, Tomas Miflin, Ričard Henri Li, Natan Goram, Artur Sent Kler i Sajrus Griffin.

Hovra je, štaviše, „pronašao“ čak i petnaestog predsjednika prije Džordža Vašingtona. Bio je to, kako tvrdi ugledni američki istoričar, Džon Henson čiji je mandat trajao od 5. novembra 1781. do 4. novembra 1782. godine. Henson je, međutim, bio izabran za američkog predsjednika na osnovu akta Konfederacije, preteče Ustava SAD kojeg je donio Kongres.

KAKO SE NEKOČ ŽIVJELO U POTKOZARJU

2

Pripremlit: Marino Zurl, snimke: Dragomir Pejić

Adresa za posjetioce i one koji žele svojim prilogom da obogate zbirku: Etnografski park Ilije Pejčića, selo Pejići, 78405 Podgradci

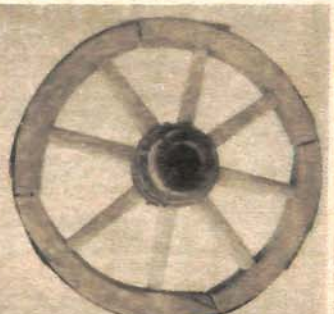

HALJINA

Ovakvoj haljini pripada i šlinga od raznoraznih tulova. Haljina je bijele boje. Pri dnu, na rubu haljine, je vez. Pojas je služio za ukras, ali i da istakne struk. Ovakvu haljinu su običavale nositi samo starije žene, a mlade su nosile skute pod kratkomsuknjom.

OREČE KOLICE

Išlo je uvijek obraskom, odnosno obrazdom. Ono je bilo veće od njegovoga /lijevog/ para za deset centimetara. Napravljeno je od drveta a okolo je nabijen gvozdeni obruč. Ovo je zapravo komad od drvenog rala kojeg su vukli volovi. Oreče kolice je vezano s preklapicom, a preklopica je bila na volovskom jarmu.

BRAVA S KLJUČANICOM

Ovakva brava sa ključanicom služila je na vratima još u doba kada su ovuda jahali Turci. Ona se pomicala lijevo, desno, a na vratima je postojala rupa špijunka da je domaćin mogao prvo da vidi ko mu ulazi u kuću, a onda, ako mu je bilo po volji — gurne bravu i zatim otključa. Izrađeno je od bagremovog drveta za kojeg se smatra da je najjače i najtvrdje, tako da lopov ne može baš tako lako da to odloži.

ŠUSTERSKI KALUP

Služio je za krpiljenje cijepa, opanaka i čizama. Nekad su ovakvi kalupi postojali u više domaćinstava, dok je danas to rijetko naći, a rijetkost sve više predstavlja sam majstor šuster. Domaćin bi to sam sebi napravio uz pomoć kovača i tako bi i sam sebi krpio obuću, bez šustera. Kovač bi to iskovao od običnog gvožđa. Donji oštri šiljak zabije se u tvrdi drveni podlogu, a cipela ili opanak senabijena petu i krpi.

NEDJELJNI ŽADATAK

Priprema A. ALIBEGOVIĆ

DOMAĆICE, NAPRIJED!

U jednoj tavi mogu istovremeno da se prže samo dvije prženice. Da bi se ispržila prženica samo sa jedne strane, potrebno je 30 sekundi. Da li je moguće i na koji način da se u tavi isprže za jedan ipo minut 3 prženice sa obje strane?

Ako ne uspijete riješiti ovaj zadatak, koji uzgred budi rečeno ima i praktičnu vrijednost, sačekajte naredni broj Nedjeljnog Glasa.

Rješenje zadatka iz prošlog broja: otac ima 42, a sin 12 godina.

SVIJET OKO NAS KAVIJAR ZA ČETIRI NOGE

U kornovolskom ribarskom selu Lu u Velikoj Britaniji, nedavno je otvoren prvorazredni hotel isključivo za pse.

Četvoronožnim ljubimcima ovaj hotel sa pet zvjezdica nudi sav mogući i nemogući luksuz i komfor, a svaki „gost“ ima svoju sobaricu čija je dužnost, pored ostalog, i da ga pokrije uveče i noću pazi da se ne otkrije i ne nazebe.

Kako piše britanska štampa, posebnu zanimljivost ovog hotela predstavlja jelovnik. Tu vlasnik za psa može da naruči zečje, čurečije ili neko drugo pečenje, pa čak i kavijar, a kao piće služuje i šampanjac.

Štampa jedino ne navodi kako na ove ponude reaguju oni kojima su namijenjeni — odnosno da li jedan „pošten“ pas pristaje da guta kavijar i toče šampanjac, čak i ako je imao prvoklasno pseće vaspitanje.

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

ŠIPOVO

NARODNA NOŠNJA SE RIJETKO NOSI
Jovanka Đukić, domaćica iz sela Kenciđić:
— Već 54 godine, koliko imam, redovno nosim samo narodnu nošnju.

ŽIVNULA TURISTIČKA PRIVREDA
— Zaim Begović, šef sale hotela „Janj“:
— Izgradnjom Puta AVNJO-a i Solajnog puta prema Kupresu, te otvaranjem hotela „Janj“ živnula je turistička privreda Šipova.

NAJČEŠĆA ZABAVA DISKO—VEČERI
— EDINA SPAHIĆ, predsjednik OK SSO Šipovo:
— Zabava mladih Šipova u ove ljetne dane nije raznovrsna i bogata.

INFORMISANJE U POVOJU
Mile Gajić, službenik:
— Opština Šipovo je jedna od rijetkih koja nema ni lokalnog lista ni radiostanica.

ZANIMLJIVOSTI

Lijek protiv leukemije

Kineskim ljekarima pošlo je za rukom da dođu do novog metoda za liječenje opake bolesti leukemije (rak krvnih ćelija), za koji su rekli da se pokazuje kao veoma uspješan.

Najvažniji dio u tom liječenju imao je alkaloid, izdvojen iz tisovog drveta, jedinstvenog za Kinu.

Tim postupkom neželjeni efekti su znatno manji, nego kod primjene uobičajenog liječenja leukemije.

NEOBIČNE BLIZANKE

Blizanci su i danas biološka zagonetka zbog mnogih svojih neobičnosti. Kada je engleskinja Kim Taplin zatrudnila, jednaku mučninu osjećala je i njena sestra blizanka En iako nije bila trudna.

KRIPTON OPASAN

Mislilo se da element kripton, koji se oslobađa iz nuklearnih pogona, nije opasan za zdravlje čovjeka. Ali, nedavno su naučnici William L. Bek (Nijagara Univerzitet, Njujork) i Bernard Vonegut (Državni Univerzitet, Njujork) utvrdili da kripton djeluje na zdravstveno stanje, jer mijenja električna svojstva atmosfere i povećava električnu provodljivost vazduha.

STING OSTAJE NEŽENJA

Iako ima stalnu prijateljicu koja mu je već rodila dvoje djece, poznati pjevač Sting nekadašnji solista grupe „Polis“ koji sada uspješno gradi samostalan pjevačku karijeru, izgleda da ne namjerava da uplovi u bračnu luku.

RADIO PROGRAM

SUBOTA, 10. AVGUSTA

BANJALUKA

7.00 — Početak programa
7.05 — MUZIKA — NOVOSTI — MUZIKA (Oglaš i obavještenja u 7.45)
8.00 — Mi predložimo — ti birate
9.00 — GOST PROGRAMA
10.00 — Hit programa
10.10 — Rezervisano vrijeme
10.20 — Magazin sedam
11.00 — SPORTSKI ŽURNAL
11.20 — Radio-vizor
12.00 — Završetak programa
Od 12.00 do 07.00 — PRVI PROGRAM RADIO—SARAJEVA

BOSANSKA GRADIŠKA

8.00 — POČETAK I NAJAVA PROGRAMA
8.05 — Muzika — informacije — muzika
8.50 — Oglasi i obavještenja
9.00 — Odlučni smo za diskofile
9.30 — VIJESTI i sportska hronika
9.40 — Narodna muzika
10.00 — Iz melodije u melodiju
11.00 — „OMLADINSKI STUDIO“
12.00 — Odljava i završetak programa Radio—Bosanska Gradiška 12.00 — 14.00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BIH (Susret na talasima)

PRNJAVOR

Program emituje na srednjim talasima 1341 kiloherc i UKT 98,3 megaherca
SUBOTA, 10. AVGUSTA
9.00 — Najava „SUBOTNJEK REVILJALNOG PROGRAMA RADIO—PRNJAVOR“
12.00 — Odljava programa i uključivanje u zajednički program Radio—stanica BIH
14.00 — Isključenje iz zajedničkog programa

SRBAC

8.00 — Informativno-zabavni program Radio—Srpa
12.00 — Zajednički program RS BIH
14.00 — Završetak emitovanja
NEĐELJA, 11. AVGUST
8.00 — Početak emitovanja i najava programa
8.05 — Muzika za dobar dan
8.30 — Želite, čestitke i pozdravi
9.00 — Radio u selu — AIPK na talasima krajiških RS
9.30 — Želje, čestitke i pozdravi
10.00 — Aktualno protekle nedjelje
10.15 — Želite, čestitke i pozdravi
12.00 — Odljava i završetak emitovanja

BOSANSKA DUBICA

11.00 — Najava i pregled programa
11.05 — Za svakog poneko
11.30 — Želje stotulaca
12.00 — Zajednički program RS BIH
14.00 — Emisija za selo
14.30 — Vijesti
14.33 — Program za mlade
15.30 — Protjeke sedmice u našoj komuni
15.45 — Obavještenja, muzika, oglaš
16.00 — Dnevnik prvog programa RS
16.30 — U subotnje predvečerje
17.00 — Odljava programa
NEĐELJOM NE EMITUJEMO RADIO—PROGRAM

JAJCE

9.00 — Najava programa
9.10 — Vijesti
9.15 — Kontakt — emisija „Emisija iz udružnog rada“
10.00 — Revija vaših želja, čestitki i pozdrava
11.00 — Odljava programa
NEĐELJA, 11. AVGUSTA
9.00 — Najava programa
9.15 — EPP
9.30 — Reportaže, zapisi
9.50 — Jajačke turističke razglednice
10.00 — Nedjeljni žurnal
10.30 — Putokaz — omladinska emisija
11.00 — Revija vaših želja, čestitki i pozdrava
12.00 — 13.00 — Odljava programa
OD 12.00 do 14.00 — PREUZIMANJE ZAJEDNIČKOG PROGRAMA OPŠTINSKIH RADIO—STANICA BIH. Od 16. sati Radio—Jajce preuzima Dnevnik Prvog programa Radio—Sarajevo

BOSANSKI NOVI

9.00 — I danas smo zajedno
9.10 — Želje stotulaca
10.00 — Emisija za selo (u sklopu programa emitujemo Kombinat na talasima krajiških RST)
10.30 — Nastavak ispunjavanja vaših želja
11.00 — Hronika šest radio-dana
11.15 — EP—prospekt
11.30 — Rezervisano za (dokumentarni program)
12.00 — 14.00 — Zajednički program RS BIH
NEĐELJOM NE EMITUJEMO RADIO—PROGRAM

PRIJEDOR

9.00 Najava programa
9.02 — Novitilni disko-produkcije
9.30 — Jugoton-ekspres
10.00 — Subotom zajedno
11.00 — Čestitke, želje, pozdravi
13.00 — Odljava programa
NEĐELJOM NE EMITUJEMO RADIO—PROGRAM.

INFORMATOR

BANJALUKA

KOZARA - Instinite priče XIII dio (zapadnojnemački) 17, 19 i 21. sat.
VRBAS — Munveker (američki) u 16, 18 i 20 sati.
PALAS - velika sala - Kraj rata (domaći) u 16, 18 i 20 sati, mala sala - Blago u izgubljenom avionu (američki) u 16,30; 18,30 i 20,30 sati.

NARODNO POZORIŠTE

Nema predstave
DJEČJE POZORIŠTE
Nema predstave
DOM KULTURE
U velikom izložbenom salonu — izložba likovnih tečajeva Doma kulture u a malom izložbenom salonu izložba „Pjesma nas je održala“.

UMJETNIČKA GALERIJA

Ispred Galerije u 21,15 sati projekcija filmova iz umjetnosti.
STALNA POSTAVKA SPOMEN ZBIRKE DRAGINJE I VOJE TERZIĆ nalazi se u Ulici Vladimira Nazora 19
MUZEJ BOSANSKE KRAJINE
Stalna izložbena postavka Muzeja je otvorena svakog radnog dana osim ponedjeljka od 9 do 13 i od 17 do 19 sati, i subotom nedjeljom i praznicama od 9 do 13 sati.

Do 22. septembra otvorena je etnološka izložba „Zmijanje“

BIBLIOTEKA

Odjeljenje u Domu radničke solidarnosti ogranak I radi svakog dana osim subote od 7,30 do 14,00 sati (od 1,7, do 7, od 15,7 do 19,7, od 29,7 do 2,8, od 12,8 do 16,8 do 26,8, do 30,8).
Od 12,30 do 19 sati (od 8,7, do 12,7, 22, od 26,7, 5,8 do 9,8 do 19,8 do 23,8).
ODJELJENJE U MEJDANU (radi ponedjeljkom i utorkom od 12,30 do 19,50 sati, srijedom, četvrtkom i petkom od 7,30 do 14 sati.
DEŽURNA APOTEKA
Noćno dežurstvo ima Centralna apoteka u Ulici Veselina Masleša 18, tel. 35-306.

VAŽNIJI TELEFONI

SUP 92
Vatrogasci 93
Hitna pomoć 94
Bolnica 33-725 (stara lokacija) i 38 111 (Paprikovac).
Autobuska stanica 45-355
Željeznička stanica 31-229
Taksi-stanica 22-222
Inspekcija 32-100
Dežurna inspekcija 32-354
Elektrobanjaluka 42-555
Servis za hitne popravke stanova 45-404
Atlas 31-995
Inex-turist 21-261
Parkir 43-900
Turist-biro 35-082
Stavnik Koper 31-113
Mladost BIH 39-835
Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu — Centar za obavještenja 985.

POLASCI VOZOVA

Izmijenjeni red vožnje željeznice važi od 2.6.1985. godine
Za Sarajevo: 0,56 (brzi), 02,00 (brzi), 06,07 (olimpik), 9,26 (brzi), 13,15 (brzi), 16,05 (brzi) i 18,10 (poslovni).
Za Zagreb: 01,11, 03,13, 04,12, 09,57 (poslovni), 15,06 i 16,22.
ZA BEOGRAD: 06,53 (poslovni, a od Rume se odjava za Novi Sad), 10,01 (putnički do Doboja, iz Doboja brzi u 14,00), 14,50 (putnički do Doboja, iz Doboja u 17,22), 22,45 putnički do Doboja, iz Doboja u 01,38.

DOLASCI VOZOVA

IZ SARAJEVA: 01,08, 03,00 (brzi) 09,55 (poslovni) 15,04 (brzi) 16,16, (brzi) 20,10 (poslovni).
IZ ZAGREBA: 042,01,52, 13,12, 16,02 (brzi) 18,08 (poslovni) 21,42 (ubrzani).
IZ BEOGRADA: 05,35, 08,25, 13,28, 16,16, 19,05, 21,57.

VAHREDNI VOZovi

Svake nedjelje BANJALUKA — MARIBOR u 13,25 DOBOJ — BANJALUKA — LJUBLJANA u 14,01

POLASCI AUTOBUSA IZ BANJALUKE

ZA ZAGREB: 01,20, 02,06; 03,00, 05,30, 06,00 07,45, 08,30, 09,30, 11,00, 12,00, 12,40, 13,15, 14,30, 15,10, 15,20, 17,00, 18,15, 19,24, 20,00.
ZA BEOGRAD: 05,00, 06,00, 09,30, 15,00, 17,00, 23,30.
ZA LJUBLJANU: 01,20, 08,20, 12,00, 13,15, 15,10, 19,25
ZA SARAJEVO: 00,30, 08,00, 12,00, 00,45 (u prolazu u 10,00, 13,35 i 15,15)
ZA KRANJSKU GORU: 13,15
ZA TUZLU: 05,35 i 15,45
ZA DUBROVNIK: 20,20, 22,00, 24,00 (polasci u prolazu)
ZA MOSTAR: 06,00, 13,00 (preko Bugojna, Prozora i Jablanice) 11,26 (u prolazu) 22,00
ZA BIJELJINU: u 11,00 (iz Prnjavora u 12,15 i Derventu u 14,40 sati).
ZA NOVI SAD: u 13,00 (u 14,05 iz Prnjavora i iz Derventu u 14,40)
ZA DERVENTU: u 12,00 sati.
ZA PRIJEDOR: u 4,45

ZA KUKOLJE I SRBAC: u 6,15 a povratnik iz Srpa u 11,15
ZA SRBAC: u 17,15
AUTOBUS NA RELACIJI BANJALUKA — LUČIPALANKA u povratku saobrać preko PRIJEDORA umjesto BRONZANOG MAJDNA, sa polaskom iz LUČI PALANKE u 5,45, SANSKOG MOSTA 6,35 i PRIJEDORA u 7,10.
ZA ROVINU: 7,45, 19,45
ZA RIJEKU: 6,00 7,45 22,00
ZA UMAG: 6,00
ZA SPLIT: 6,40, 21,15, 8,30 (u prolazu)
ZA ŠIBENIK: 7,30, 22,30

BOSANSKA GRADIŠKA

NARODNA BIBLIOTEKA u gradskom Domu kulture otvorena je ponedjeljkom u 17,30 do 19,30 sati, a u utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. GRADSKA ČITAONICA u Bosanskoj Gradišci radi od 10 do 18 sati, a subotom od 7 do 13 sati. Odjeljenje biblioteke u Novoj Topoli (u zgradi SUBNOR-a) radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Istim danima knjige se izdaju i u odjeljenju biblioteke u Orahovi (Domu kulture) od 17 do 20 sati.

Stalna izložba „Putevi pobjede“ otvorena je od 10 do 13 u Radničkom domu. U Spomen-domu „Lepa Radić“ u Gornjim Podgradcima postavljena je izložba „Revolucionarna prošlost Gornjih Podgradaca“.

APOTEKA u Ulici maršala Tita broj 11 (telefon 813-130) radi od 7 do 19 sati. Otvara se u 21 sat za hitne slučajeve. Apoteka kod bolnice radi od 7 do 14 sati. Nedjeljom i praznikom apoteka radi od 9 do 11 sati, a otvara se i u 13, 16, 19 i 21 sat.

Medicinski centar u Bosanskoj Gradišci — 813-433
Autobuska stanica u Bosanskoj Gradišci — 813-500
Turist-biro 813-080
Taksi-stanica — 811-716
„Elektro-Bosanska Gradiška“ — 813-344.

ČELINAC

Nema kino-predstave
Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 850-047 Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 12 do 15 sati. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-015 — Narodna biblioteka „Ivo Andrić“ radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-013. Autobuska stanica 850-139.

KOTOR-VAROŠ

U kino-sali „25. maj“ prikazuje se film 10. i 11. avgusta GERILCI
Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 14 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880-001. Dežurna vatrogasna služba 880-104. Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTAŠI

U Domu kulture 10. i 11. avgusta nema kino-predstave
Narodna biblioteka „Veselin Masleša“ radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon broj 830-250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati, telefon 830-030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830-006.

SKENDER-VAKUF

Nema kino-predstave.
Biblioteka, pozajmno odjeljenje, radi svaki dan od 7,30 do 15,30 sati, a ponedjeljkom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7,30 do 15,30 sati, telefon 890-611. Opštinski centar za obavještenje radi od 00 do 24 sata, telefon 890-620.

SRBAC

Apoteka 840-003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840-150. Biblioteka 840-038

PRNJAVOR

Stanica za hitnu pomoć 660-190. SUP 860-001. Autobuska stanica 860-462.

ПРЕДСТАВНИЦИ ДПЗ БАЊАЛУКА У ПОСЈЕТИ СОУР-У „КРАЈИШНИК“

О ПОЛУГОДИШЊЕМ ПОСЛОВАЊУ

БАЊАЛУКА, 9. августа — Соплиди резултати, који неколико посљедњих година карактеришу пословање Кожарско-прерађивачког комбината „Крајишник“, остварени су и у првих шест месеци ове године, иако је било и неповољних кретања. Без њих би успјех био још већи. Ова констатација изречена је данас на састанку пословодних структура „Крајишника“ са представницима друштвено-политичке заједнице.

Резултате илустрије раст производње за 14 посто, као и значајно повећање свих квалитативних елемената успјешности пословања. Акумулација је повећана за око два по пута, а њени стварни ефекти били би много већи да није забележен висок раст залиха готових производа.

Н.С.Ф.

ПРИЈЕДОР „ПОЛОВИЧАН“ ОТКУП ПШЕНИЦЕ

ПРИЈЕДОР, 9. августа — У приједорској општини је ових дана завршена жетва пшенице којом је у друштвеном индивидуалном сектору било засијано 5.102 хектара. Нису остварени очекивани приноси — овршено је 13.160 тона, што је за хиљаду тона мање од плана. Стручњаци кажу да су разлог томе неповољне временске прилике у доба цветања, појаве разних болести и прекомерна закоровљеност усјева.

До јуче је откупљено 1.750 тона, што је половина планираних количина. Чине се напори да се што прије реализује план откупа пшенице и хљебно жито смјести у силосе приједорског „Житопромета“.

З.Ђ.

ЗА ПЕТ — ШЕСТ ДАНА ДУНАВСКИ ТАЛАС У ЈУГОСЛАВИЈИ

НОВИ САД, 9. августа (Танјуг) — Велики талас из горњег тока ваља се Дунавом, тако да се кулминација ове високе воде у Југославији може очекивати између 17. и 19. августа — изјавио је данас Танјугу главни руководилац за одбрану од поплава Владимир Грегоровић. Он долаже да је тај талас формиран на подручју где се ријека Ин улива у Дунав, на којем су забележене обилне падавине.

Грегоровић напомиње да је дунавски талас у Аустрији за 24 часа повећао водостај за око 230 сантиметара. Осјећа се и на дионици Баје и Мађарској, али то је тек почетак пораста водостаја за 10 до 20 центиметара, што значи да ће заправо наћи наредних дана.

НОВА ХУМАНА АКЦИЈА СПОРТИСТИ — АФРИЦИ

ЛОНДОН, 9. августа (Танјуг) — Инспирисани акцијом рок-музичара који су добротворним концертима и снимљеним плочама помогли главој угрожене становнике Африке, спортисти форуму у Енглеској су управо створили „Организациони комитет за помоћ спортиста“, који ће дјеловати под окриљем повереништва Боба Гелдофа, главног организатора досадашњих хуманитарних акција у корист Африке.

Комитет је саопштио да намерава, у мају идуће године да у Бирингему организује „Недјељу помоћи спортиста“ велику спортску приредбу на којој би учествовале највеће звијезде светског

спорта-фудбала, тениса, гимнастике, атлетике, умјетничког клизања, итд. Постоји замисао да, паралелно са „Недјељом спорта“, у ту сврху буду организоване трке маратонаца у различитим дијеловима свијета.

ЗБОГ НЕЛЕГАЛНОГ ПРЕЛАСКА ГРАНИЦЕ

ДВОЈИЦА ЈУГОСЛОВЕНА У ЗАТВОРУ

БЕЧ, 9. августа (Танјуг) — Двојица старијих малополетника Југословена, Бранко П. и Робик. зарђжани су у затвору у Салцбургу јер су у сриједу увече покушали прећи у СР Њемачку без икаквих докумената и пасоша.

Они су, према наводима полицијских и царинских органа, ухаваени на мањем граничном прелазу Дирнберг, код Халајна а из Југославије су такође без икаквих докумената прешли Аустрију, у једном аутомобилу украденим у Марибору. Одогађају је обавијештен наш конзулат у Салцбургу, а двојица младих Југословена би требало да буду враћена у Југославију.

ИЗ БРОДОГРАДИЛИШТА „ТРЕЋИ МАЈ“

Задњи од ШЕСТ ТАНКЕРА

РИЈЕКА, 9. коловоза (Танјуг) — Данас је у бродоградилушту „Трећи мај“ у Ријеци на пригодној свечаности поринут у море посљедњи од шест танкера за Совјетски Савез. „Пантелеимон Ономаренко“ носивоси шеснаест хиљада и четри тона.

То је треће поринуће ове године и 35 брод који су ријечки бродоградитељи од 1961. године изградили за Совјетски Савез.

БРИГАДИСТИ УБИРУ И ЉЕТИНУ

БАЊАЛУКА, 9. августа — Убирање љетине и ове године биће конкретан допринос младе генерације. У учесници СОРА „Бањалука '85“ суботу и понедељак провешће берући воће на плањацима Лакташа. За два дана 300 младих и дјевојака, како се предвиђа, треба да обуре 60 хиљада килограма воћа.

Ове послове бригаде могу да обављају, јер је већи дио послова, планиран у току двомјесечне акције, урађен у првој сјмни. Приход који остваре од убираних љетине користуће се за побољшање бригадирског стандарда.

Ж.Л.

ЗА НАУТИЧАРЕ „БУРИН“ — СПАСИЛАЧКИ БРОД

СЕЊ, 9. августа (Танјуг) — Код Кленовице недалеко од Сења данас је свечано извршена примопредаја моторног брода „Бурин“ који је сграђен у бродоградилушту у Пунту на отоку Крку, с циљем спасавања наутичара када их задеси негода у Подвелебитском каналу.

Потреба за оваквом врстом брода, истакнуто је на данашњој пригодној свечаности, присутна је већ неколико година нарочито у туристичкој сезони када се бројни наутичари затекну на овом подручју које је иначе познато по изненадном неверумену нарочито на потезу између Новог Винодолског и Карлобага.

У ИЗДАЊУ ИРО „РАД“ „ХОМЕРОВА СЛИЈЕПА ПУБЛИКА“ НА ЕНГЛЕСКОМ

БЕОГРАД, 9. августа (Танјуг) — У издању ИРО „Рад“ и новинске агенције ТАНЈУГ управо је изашло из штампе оригинално издање књиге Роберта Салинаса Прајса „Хомерова слијепа публика“ на енглеском језику, намијењено страним туристима. Књига која је узбуркала научне кругове и ширу јавност тезом да се Троја није налазила у Малој Азији већ у долини Неретве, код данашњег села Габела, појавиће се до средине септембра и на српскохрватском језику, у преводу Зоре Миндерић и са стручном рецензијом професора др Љиљане Црепајц.

СПОРТ

ЈЕСЕН БЕЗ ТВ-ПРЕНОСА

БЕОГРАД, 9. августа (Танјуг) — Љубитељи фудбала ни ове јесени, по свему судећи, неће имати прилику да на телевизијским екранима виде најбоље југословенске клубове у домаћем првенству. Незадовољна висином понуђеног обештећења од 700.000 динара по утакмици Председништво Заједнице фудбалских клубова прве лиге, одбио је данас приједлог Југословенске радио-телевизије (ЈРТ).

Прволигашки клубови, међутим, показују интерес да се сваке суботе преноси по један меч, али под сасвим другим финансијским условима. Клубови, напиме, сматрају да је надокнада ЈРТ сувише мала и да јна треба да буде адекватно изражена смањењу броја гледалаца на стадиону.

КУРС У ДИНАРИМА

Земље	Валута	Куповни за ефективу	Куповни за Продајни девизе
Аустрија	100 шилинга	1349,86	1388,63
Белгија	100 фанак	464,61	477,75
Данска	100 круна	2620,66	2694,76
Француска	100 франка	3100,09	3187,75
Холандија	100 флорина	8401,33	8638,90
Италија	100 лира	14,24	14,60
Норвешка	100 круна	3216,68	3307,63
СР Њемачка	100 марка	9491,55	9734,92
Швајцарска	100 франка	11493,81	11788,52
Шведска	100 круна	3192,06	3282,32
Јапан	100 јена	110,76	115,98
В. Британија	1 фунт	361,28	371,49
Канада	1 долар	193,95	203,09
САД	1 долар	267,40	274,96
Аустралија	1 долар	186,24	195,60

Куповни и продајни курсеви за девизе примјењују се од 14 часова 9. августа 1985. године, а курсеви за ефективу од 10. августа 1985. године.

ДАЕ ИД ШТРЕБАЦ Миле Поповић

ГЛАС

РЕДАКЦИЈА Улица АВНОЈ-а 83. Телефон: директор и одговорни уредник 34-417. Редакција 37-973, 37-977, дактилографи 34-449. Огласно у Улици Бесална Масаревић 13, телефон 34-448. Телекс 45-208 УГ ГЛАС, ООУР Новинска дјелатност Бањалука, жиро-рачуни број: 10500-603-4106 код СДК Бањалука. Претплата за СФРЈ: једномјесечна 800 динара,

тримјесечна 2.400 динара, полугодишња 4.800 динара, годишња 9.600 динара, само за „Недјељни Глас“ 1.660 динара годишње. Претплата за иностранство: једномјесечна 1.600 динара, тримјесечна 4.800 динара, полугодишња 9.600 динара, годишња 19.200 динара, само на „Недјељни Глас“ 3.320 динара. Уплате на девизни рачун број: 10500-620-71000-552 код Привредне банке Сарајево, Основне банке Бањалука. Рјешењем Републичког комитета за образовање, науку, културу и физичку културу СР БиХ број 02-4153/82 „Глас“ је ослобођен плаћања пореза на промет.

СУБОТА, 10. АВГУСТ ПРВИ ПРОГРАМ

14,15 — Преглед програма
14,20 — Седам ТВ дана
14,50 — Браќанин и Стина — народна музика
15,25 — Дневник 1
15,35 — Живјети с природом — документарни програм
16,00 — Будимпешта: Куп Европе у атлетици, пренос
19,00 — Цртани филми
19,30 — Дневник 2
19,55 — ТВ спот
20,00 — Крађивач злочина — француски играни филм
21,30 — Вијести
21,35 — Седам свјетских дана
21,45 — 25 година фестивала „Охридско лето“ — викенд-програм
ПРОГРАМ ПЛУС

ДРУГИ ПРОГРАМ

14,55 — Преглед програма
14,00 — Деца Нагасакја — јапански играни филм
16,05 — Фестивал дјетета „Шибеник 85“ — снимак отварања фестивала, реприза
17,05 — Циклус филмова италијанског комичара Тота: Лулежи — италијански играни филм
18,30 — Силуете — народна музика
19,00 — Софија: ПЕ у пливању, пливање — финале, снимак
19,30 — Дневник
19,55 — Софија: ПЕ у пливању: ватерполо: Италија — Југославија, пренос
21,00 — Човјек и вријеме: Бориса Старовић — документарна емисија
21,30 — Вијести
21,35 — Спортска субота
22,00 — Лијепа Отеро — серијски филм, 4.
23,00 — Театар народности
23,30 — Преглед програма за недељу

НЕДЈЕЉА, 11. АВГУСТ ПРВИ ПРОГРАМ

10,45 — Преглед програма
10,50 — Вијести
10,55 — Софија: Ватерполо — првенство Европе: Југославија — СССР, пренос
12,00 — Зелена панорама — емисија за пољопривреднике
13,00 — Филмско матине за дјецу: „Мали водич дева“ — аустралијски цртани филм
14,10 — Цртани филм
14,20 — Музичко поподне: „Оргуље“ и „Позитив“ — емисија поводом смрти професора Владислава Шабана
15,35 — Пут свиле — документарна серија, 7
16,25 — Лампион и Марија Бонита — бразилски серијски филм, 7
17,05 — На свој начин — мали концерт
17,20 — Чај за двоје — амерички играни филм
18,55 — Колаж цртаних филмова Волта Дизнија
19,30 — Дневник 2
19,55 — ТВ спот
20,00 — Законир Барбајси: „НЕ“ — тв игра, реприза
21,10 — Море, људи, обале — документарно-забавна репортажа
21,40 — Дневник 3
22,05 — Спортски преглед
ПРОГРАМ ПЛУС:

ДРУГИ ПРОГРАМ

13,35 — Преглед програма
13,40 — Европска година музике
14,20 — Отровна трпеза, образовна емисија
15,25 — На свој начин
15,40 — Прометни круг — образовна серија
15,55 — Будимпешта: Куп Европе у атлетици — пренос
18,00 — Софија: ПЕ у пливању: финале, снимак
19,30 — Дневник
20,00 — Мрачна страна свијета — документарна серија, 4
20,50 — ТВ изложба: Едо Муртић
21,00 — 24 часа
21,10 — ТВ кинотека: „Исповјест вараљке Селвиса КРУГА“ — западнонемачки играни филм
22,50 — Особена генерација — емисија из културе
23,30 — Преглед програма за понедељак

ВРИЈЕМЕ

ИЗВЈЕШТАЈ РЕПУБЛИЧКОГ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКОГ ЗАВОДА БИХ

СУНЧАНО

ЗА БОСАНСКУ КРАЈИНУ: Јутро свјежије, а преко дана претежно сунчано и топлије вријеме. Највиша дневна температура кретаће се од 24 до 30 степени.

ЗА БАЊАЛУКУ: Претежно сунчано и топлије. Највиша дневна температура око 29 степени.

ЗА НАРЕДНА ДВА-ТРИ ДАНА: Сунчано и топло.

ВОДОСТАЈ: Уна — Бихаћ 10 цм, бистра, температура воде 16 степени. Уна — Босански Нови — 4 цм, бистра, температура воде 15 степени. Сана — Сански Мост 120 цм, бистра, температура воде 18 степени. Врбас — Бањалука 64 цм, бистар, температура воде 18 степени. Водостај на свим ријекама у стагнацији.